

GHID DE BUNE PRACTICI IN ECONOMIA SOCIALA

PROGRESSIO - UN PROIECT IN SPRIJINUL
ECONOMIEI SOCIALE
SMIS 127419.

INSTITUTUL PENTRU POLITICI SOCIALE

2019

1. INSTITUTUL PENTRU POLITICI SOCIALE

Institutul pentru Politici Sociale (IPS) este o organizatie non- profit infiinta concomitant cu integrarea Romaniei in structurile europene, cu scopul sustinerii coerente a drepturilor societatii civile românesti.

Programele **IPS** se adresează cu precadere dar nu exclusiv segmentului societății civile care întampină dificultăți în a se auto-reprezenta (copii, tineri, grupuri vulnerabile, etc.).

IPS se angajaază să răspundă activ nevoilor exprimate de grupurile vulnerabile în ceea ce privește dreptul acestora de a participa activ în societate și de a accesa resurse de orice natură.

Programele **IPS** sunt orientate spre sensibilizarea și implicarea societății civile române în problemele sociale ale comunităților din care fac parte promovând dezvoltarea de atitudini pozitive în randul societății civile, reinserția socială a grupurilor marginalizate și respectarea drepturilor egale în diversitate.

În scopul realizării acestor obiective, **IPS**:

- elaborează proiecte în domenii de interes civic și comunitar cu scopul îmbunătățirii serviciilor sociale, de recuperare și reinserție socială a grupelor vulnerabile sau discriminate;
- sprijină inițiativele cu caracter social și economic, la nivel național și european, promovând programele pentru întărirea comunităților;
- sprijină dezvoltarea și întărirea societății civile române.

Astfel, **IPS** încurajază și contribuie la elaborarea de strategii și politici sociale, susținind dezvoltarea parteneriatelor dintre sectorul organizațiilor neguvernamentale, instituții naționale, internaționale și societatea civilă.

Institutul pentru Politici Sociale (IPS) furnizează o serie de servicii precum:

1. informare și consiliere profesională; consiliere în carieră; asistență în căutarea unui loc de muncă și alte tipuri de masuri de sprijin prin:

- organizarea de grupuri de sprijin/grupuri de sprijin reciproc pentru furnizarea serviciilor de informare și consiliere profesională;
- organizarea de activități pentru orientare în carieră;
- organizarea de activități privind deprinderea tehniciilor de ocupare (completare CV, scrisoare de intenție, modul de prezentare la un interviu etc.);
- monitorizarea și evaluarea participanților, pe parcursul procesului;
- activități de promovare/informare privind posibilitățile și oportunitățile de ocupare.

2. dezvoltarea și implementarea de servicii speciale de consiliere și orientare psihosocială prin:

- identificarea și derularea de metode/masuri eficiente pentru dezvoltarea stimei de sine, încredere în propriile abilități de a depăși obstacolele fizice și psihologice cu scopul participării la programele de integrare pe piața muncii, inclusiv formare profesională continuă;
- activități de motivare pentru integrarea/reintegrarea pe piața muncii;
- organizarea de sesiuni de dezvoltare personală.

3. cercetare socială:

- identificarea modalităților prin care poate fi dezvoltată capacitatea de ocupare a persoanelor ce pot avea dificultăți în adaptarea la organizarea tradițională a muncii;
- evaluarea rolului noilor tehnologii pentru implementarea lor (ex: utilizarea tehnologiei

informației și a internetului);

- evaluarea impactului și eficacității măsurilor și intervențiilor suport oferite persoanelor supuse riscului de excluziune socială.

4. formare profesională:

- dezvoltarea și furnizarea ofertelor individualizate de formare profesională care vizează nevoi specifice, inclusiv dezvoltarea competențelor de bază și certificarea acestora.

5. campanii de informare și conștientizare:

Organizarea și derularea de campanii pentru promovarea voluntariatului în activități dedicate integrării pe piața muncii a persoanelor supuse riscului de excluziune socială prin:

- identificarea și crearea soluțiilor care să încurajeze comunitățile locale și angajatorii să se implice în activități comune în scopul combaterii marginalizării și efectelor acesteia;

Derularea de campanii pentru promovarea diferitelor forme alternative și flexibile de angajare a persoanelor cu dizabilități prin:

- promovarea și diseminarea de informații în cadrul potențialilor angajatori în ceea ce privește dezvoltarea unor noi locuri de muncă protejate în întreprinderi;
- promovarea diferitelor forme alternative și flexibile de angajare a persoanelor cu dizabilități;
- promovarea modalităților prin care poate fi dezvoltată capacitatea de ocupare a persoanelor cu dizabilități, care din cauza deficiențelor lor ar putea avea dificultăți în adaptarea la organizarea tradițională a muncii (TIC și internetul).

2. DESPRE ECONOMIA SOCIALA SI PRINCIPIILE ECONOMIEI SOCIALE

Felul in care lucram impreuna, in care impartim resursele, in care le folosim la comun, felul incare castigam bani sau profit, toate se bazeaza pe ideea de separare. Sistemul concurential clasic se bazeaza pe ideea de separare.

Noile idei aparute in stiinta la inceputul ecolului XXI, au inceput sa rastoarne vechile idei despre cum ar trebui sa functioneze lumea, cu diverse descoperiri si experimente acceptate azi in literatura stiintifica, cu toate ca si azi sunt vazute cu reticenta si rezistenta. De ce aceste idei noi nu sunt predate la scoala, in manuale, rar sunt prezentate in presa cotidiana, si mai rar in documentare.

De ce, va intrebat? Din obisnuita cel mai probabil. Obisnuita de a preda vechile traditii, vechile dogme, cele general acceptate, cele care se predau in facultati. Iar cea mai comună dogma, care porneste de la revolutia industriala, este ca sustenabilitatea/rentabilitatea unei afaceri consta in profitul acestora.

O dogma ancorata in cotidian, in natura economiilor din intreaga lume, care se clatina si se prabuseste sub propria ne-sustenabilitate.

Cel mai bun mod de a sprijini grupurile dezavantajate si comunitatile vulnerabile si de a combate saracenia, somajul si excluziunea sociala este de a dezvolta afaceri chiar in mijlocul acestora, prin implicarea lor directa. In sens general, care este finalitatea economiei sociale? Un raspuns destul de cuprinzator (si mult mai larg fata de definițiile diverse ale formelor de economie socială, cu criteriile aferente) ar fi acela ca "scopul ei este sa creeze o economie sustenabila, prietenoasa fata de mediu si care este sanatoasa si demna pentru individ". Mai simplu spus, economia socială reprezinta o economie INCLUZIVĂ.

Dar ce este economia socială? Există multe definiții³ și multe controverse asupra acestui concept din ce ce mai larg răspândit și văzut că o soluție morală la criză economică și socială. În 1980, reprezentanții sectoarelor cooperativ, mutual și asociativ au adoptat în Franța Carta Economiei Sociale, document actualizat în 1995. Carta reiterează valorile și modalitatea de organizare a economiei sociale, prin evidențierea principiilor ce stau la baza acestui sector:

- solidaritate,
- responsabilitate,
- libertate,
- șanse egale pentru toți membrii organizației și
- respect reciproc (toți asociații fiind și proprietari);
- structuri private;
- asociere voluntară și deschisă;
- control democratic al membrilor;
- îmbinarea intereselor membrilor/ utilizatorilor și / sau a interesului general;
- apărarea și aplicarea principiului solidarității și responsabilității;
- gestiunea autonomă și independența față de autoritățile publice;
- majoritatea excedentelor să fie folosite pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă și
- prestarea unor servicii de interes pentru membri sau de interes general.

Una dintre cele mai cuprinzătoare definiții este considerată cea a Consiliului Valon de Economie Socială din Belgia (1990), conform căreia economia socială „se compune din activitățile economice desfășurate de societăți, mai ales cooperative, asociații mutuale și alte asociații în care etica este în concordanță cu următoarele principii: scopul final este, mai degrabă, în serviciul membrilor sau al colectivității, decât al profitului, autonomia gestiunii, procesul de decizie democratică, prioritatea acordată, în procesul de distribuție a veniturilor, persoanelor și muncii față de capital”.

Centrul Internațional de Cercetare și Informare asupra Economiei Publice, Sociale și Cooperativelor (CIRIEC) a propus următoarea definiție⁴: „setul de întreprinderi private organizate formal, dotate cu autonomie de decizie și bazate pe libertatea de asociere, înființate pentru a răspunde nevoilor propriilor membri prin intermediul pieței, prin producerea de bunuri și furnizarea de servicii, asigurări și finanțare, în care procesul decizional și orice distribuire a profiturilor sau excedentelor între membri nu este direct legată de aportul de capital sau de cotizațiile plătite de aceștia, fiecare dintre ei dispunând de câte un vot. Economia socială include, de asemenea, organizațiile private organizate formal, cu autonomie de decizie și bazate pe libertatea de asociere, care prestează servicii necomerciale pentru gospodarii și ale căror excedente, dacă există, nu pot fi însușite de agenții economici care le înființează, controlează sau finanțează”. Economia socială este considerată ca fiind cel de-al treilea sector, sectorul terțiar, situat între sectorul capitalist și sectorul public – adică este un pol de utilitate socială⁵, constituit dintr-o gamă largă de organizații private, create pentru a satisface nevoile sociale și nu pentru a-i remunera pe investitori.

Legea 219/2015 privind economia socială operează cu următoarea definiție⁶: „Economia socială reprezintă ansamblul activităților organizate independent de sectorul public, al căror scop este să servească interesul general, interesele unei colectivități și/sau interesele personale nepatrimoniale, prin creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupului vulnerabil și/sau producerea și furnizarea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări”.

La nivelul U.E.⁷ aproximativ 10% din mediul de afaceri european este destinat activităților de economie socială (date agregate la nivel cooperative, societăți mutuale, asociații, fundații), având peste 14.5 milioane de angajați, echivalentul a 6.5 % din populația activă, din cele 27 state. Acest fenomen nu este specific doar Europei, ci a căpătat ampioare în întreaga lume, aşa cum se evidențiază în rapoarte ale EURICSE și ale Alianței Internaționale a Cooperativelor⁸.

Din punct de vedere al reglementării domeniului, la nivelul UE:

- Franța, Italia, Belgia, Marea Britanie, Spania, Portugalia, Irlanda și România au legi comprehensive privind economia socială;
- Finlanda și Polonia au legi care limitează economia socială la domeniul integrării în muncă a persoanelor vulnerabile;
- Germania, Danemarca și Suedia nu au legi speciale, însă economia socială funcționează în baza parteneriatului social public privat, fiind prevăzute că facilități:

➤ măsuri non-financiare (exemplu: Belgia, Finlanda și Marea Britanie): incubatoare regionale; servicii de consultanță pentru începerea și dezvoltarea de întreprinderi sociale; centre de asistență tehnică – tip business și

➤ facilități fiscale (exemplu scutiri de taxe și impozite sau sub forma acordurilor de cooperare prin intermediul cărora sistemul public de protecție socială subcontractează de la entități private servicii sociale – Portugalia);

➤ sprijin direct, prin programe de finanțare a înființării și dezvoltării întreprinderilor economiei sociale;

➤ sprijin combinat, prin aplicarea măsurilor non-financiare și fiscale.

Economia socială reprezintă la nivel european un domeniu extrem de important, care răspunde dezechilibrelor de pe piața muncii: șomajul, instabilitatea locurilor de muncă și excluziunea socială a persoanelor celor mai vulnerabile. În anul 2011, Comisia Europeană a reglementat principalele preocupări ale economiei sociale de piață și formele sale de organizare prin Actul I privind Piața Unică11 (Aprilie) și Inițiativa pentru Antreprenoriat Social (Octombrie), iar în anul 2012 prin Actul II privind Piața Unică12 (Octombrie). Actul privind Piața Unică I (Single Market Act I) prevedea că principala acțiune pentru dezvoltarea antreprenoriatului social este elaborarea cadrului european normativ pentru facilitarea dezvoltării fondurilor de investiții sociale, care va putea intensifica impactul inițiatiivelor naționale prin deschiderea oportunităților pieței unice către acestea (acces la oportunități de investiție și pentru investitorii din toate statele membre). Actul privind Piața Unică II (Single Market Act II) asociază antreprenoriatul social coeziunii sociale (Key-action 12).

Comisia a plasat economia socială și inovarea socială în centrul preocupărilor sale, atât în termeni de coeziune teritorială, cât și de căutare a unor soluții originale pentru problemele societale și îndeosebi pentru combaterea sărăciei și a excluziunii în strategia sa Europa 2020, în inițiativa emblematică „O Uniune a inovării”, din cadrul Platformei europene de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale și în „Actul privind piața unică” (APU). Comisia Europeană a lansat în 2011 ”Social Business Inițiative”13, inițiativa care identifică trei direcții majore de acțiune, care să producă schimbări vizibile și o îmbunătățire a contextului în care economia socială are loc: îmbunătățirea accesului la finanțe; creșterea vizibilității întreprinderilor sociale; optimizarea cadrului legal. De asemenea, în 2013 Comisia Europeană a lansat Comunicarea ”Social Investment for Growth and Cohesion”14, ca bază a unei viziuni moderne asupra sistemului de asistență socială, în contextul crizei economice, pentru schimbări sistemicе de lungă durată. Comunicarea aceasta este însotită de ”Social Investment Package”, care pune accentul pe prioritizarea alocărilor financiare, astfel încât toți cetățenii să participe pe deplin la viața economică și socială. Pachetul indică statelor membre cum își pot îmbunătăți strategiile de incluziune și cum să își utilizeze bugetele sociale mai eficient. În plus, se subliniază nevoia stringentă de a investi în dezvoltarea economiei sociale.

În țara noastră, din punct de vedere conceptual, economia socială este un domeniu recent stimulat, cu preponderență prin intermediul Fondului Social European (Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane – POSDRU 2007-2013), spre deosebire de Europa, unde există un avans considerabil15, având ca punct de start cooperativele și asociațiile mutuale. Deși au existat structuri specifice16 de-a lungul timpului, promovarea oficială a conceptului este menționată în Raportul Național Strategic privind Protecția Socială și Incluziunea Socială 2008-2010.17 Acesta este, de asemenea, documentul care definește pentru prima dată în România liniile strategice de acțiune pentru dezvoltarea sectorului.

Adoptarea Legii privind Economia Socială, precum și noul cadru financiar 2014-2020 sunt semnale bune pentru dezvoltarea continuă și reglementarea/profesionalizarea acestui domeniu și în țara noastră. Caracteristicile fundamentale, care stau la baza stimulării economiei sociale în România pot fi enunțate astfel: există o diversitate de nevoi sociale nesatisfăcute; există o componentă colectivă, un destin comun (a se vedea tipologia grupurilor dezavantajate, comunitățile vulnerabile și sărace, cum sunt cele

de romi etc.); există, de asemenea, tendința firească de mobilizare a persoanelor și a grupurilor, precum și a societății civile, în ansamblul său, către atingerea unor obiective sociale, de impact.

Se poate pune întrebarea firească: de ce este nevoie de economie socială în România? Răspunsurile sunt diverse și au un singur numitor comun: BENEFICII MULTIPLE în plan social și economic, pe termen mediu și lung:

- se reduc cheltuielilor alocate asistenței sociale;
- crește responsabilitatea și pregătirea profesională a persoanelor din grupurile vulnerabile;
- se dezvoltă consumul local, pe termen mediu și lung, pentru anumite produse, prin creșterea veniturilor persoanelor încadrate în întreprinderi sociale;
- se dezvoltă un nou tip de antreprenoriață și un mediu de afaceri mai responsabil;
- se stimulează loialitatea consumatorilor pentru produsele companiilor care desfășoară activități concrete în domeniul economiei sociale;
- se dezvoltă inovația și flexibilitatea în domeniul incluziunii sociale, creșterea oportunităților de ocupare, se mută accentul de pe asistarea socială pe promovarea practicilor de incluziune socială activă (pentru cei dezavantajați, împreună cu ei);
- se îmbunătățesc serviciile de interes general, de la nivelul localităților, în care s-a dezvoltat economia socială, rezolvarea mai multor probleme de ordin social, de la nivel local, ca urmare a creșterii gradului de implicare a societății civile;
- apar noi oportunități pentru activitățile din domeniul economiei sociale, ca urmare a creșterii surselor de finanțare;
- se valorifică mai bine potențialul local, se încurajează consumul local pentru produsele obținute în cadrul întreprinderilor economiei sociale.

Din punct de vedere statistic, economia socială în țara noastră¹⁹, în anul 2012, includea 39.347 de organizații active, care dețineau active imobilizate în valoare de 13.917.508 mii lei, obținând venituri în valoare de 12.298.111 mii lei și un număr aproximativ de 131.127 persoane angajate. Ponderea angajaților din sectorul economiei sociale în total populație salariată - 15: 1,9% în anul 2012, în creștere față de anul 2011 când a fost 1,75%, și 2010 (1,7%).

Conceptul de întreprindere socială nu este întotdeauna definit și atunci când este, nu cuprinde realități identice de la o țară la alta. Termenul de întreprindere socială (Impresa sociale) a fost utilizat pentru prima oară în Italia, la sfârșitul anilor 80, pentru a marca existența cooperativelor sociale și evoluția acestora dinspre cooperativele tradiționale.

Există o diversitate interesantă de definiții, care încearcă să surprindă cât mai bine esența conceptului:

Definiția 1: „o întreprindere socială este o cale de diverse posibilități de a integra toate persoanele pe piața muncii”

Definiția 2 Uniunea Europeană: “întreprinderea socială înseamnă o întreprindere al cărei obiectiv principal este să producă mai degrabă un impact social, decât un profit general pentru proprietarii și acionarii săi. Aceasta operează pe piață producând bunuri și servicii într-un mod antreprenorial și inovator și folosește surplussurile, în principal pentru atingerea unor scopuri sociale.

Este administrată într-un mod responsabil și transparent, implicându-i pe lucrători, clienți și părți interesate vizate de activitățile sale economice”.

Prin „întreprindere socială”, Comisia vizează, astfel, întreprinderile:

- pentru care obiectivul social sau societal de interes comun constituie rațiunea fundamentală a acțiunii comerciale, care se traduce, adesea, printr-un nivel ridicat de inovare social;
- ale căror beneficii sunt reinvestite, în primul rând, în realizarea acestui obiect social;
- al căror mod de organizare sau al căror sistem de proprietate reflectă misiunea, sprijinindu-se pe principii democratice sau participative, sau care vizează justiția socială.

Definiția 3: entitate, care activează în domeniul economiei sociale, fiind:

- în sens larg: organizația deținută și controlată în mod democratic de un grup de persoane, reunite în mod voluntar, care au ca scop satisfacerea unor nevoi de natură economică și socială și care generează impact social semnificativ pentru grupurile sociale dezavantajate (prin crearea de locuri de muncă, prin sprijinirea dezvoltării locale etc.);
- în sens restrâns: organizația cu o profundă misiune socială, care realizează activități economice și care utilizează resursele obținute, indiferent de sursă, pentru a finanța forme de suport social pentru grupurile sociale dezavantajate.

Definiția 4: Întreprinderea socială reprezintă o organizație care are ca scop principal asigurarea/furnizarea bunăstării pentru comunitate, creată la inițiativa unui grup de cetățeni și unde interesele materiale ale celor ce au investit capital sunt limitate. Este o organizație independentă care își asumă riscuri economice ce derivă din activitatea economică derulată și implică diverși actori interesați din comunitate în organele de conducere.

Definiția 5: Rețeaua de Cercetare Europeană EMES25 definește întreprinderea socială, folosind un set de caracteristici principale:

- Activitate continuă a producerii de bunuri și/sau vânzarea de servicii;
- Grad ridicat de autonomie;
- Nivel semnificativ de risc economic;
- Un minim de muncă plătită;
- Inițiativa lansată de un grup de persoane;
- Puterea de luare a deciziei nu se bazează pe proprietatea capitalului;
- Natura participativă, care implică persoanele afectate de activitate;
- Limitarea distribuției profitului;
- Scopul explicit de beneficiu al comunității.

Definiția 6: "Întreprinderea socială este o organizație sustenabilă, din punct de vedere financiar, aparținând celui de-al treilea sector, care crează și/sau furnizează bunuri și servicii necesare unei anumite comunități geografice sau de interes."

Definiția 7: "Întreprinderea socială - acea organizație care utilizează metode non-guvernamentale și de piață pentru probleme sociale, reprezentând o sursă de venituri, de tip afacere pentru multe organizații și activități orientate social".

Definiția 8: "întreprinderea socială este un alt mod de face afaceri".

Întreprinderile sociale (generic denumite, indiferent de forma legală sau de structură existentă) pot juca o gamă variată de funcții, care țin de integrarea pe piața muncii, de ridicarea gradului de calificare

profesională, de furnizarea de servicii sociale, de combaterea discriminării și creșterea nivelului de autovalorizare, plus schimbarea perceptiilor celorlalți față de capacitatele și aptitudinile categoriilor vulnerabile.

Întreprinderile sociale pot valorifica optim resursele locale, pot răspunde unor nevoi locale, prin inițiative și servicii dezvoltate cât mai aproape de populație și de comunitate. Este un aspect important și al dezvoltării locale, deoarece reduce costurile marginale ale procesului și permite integrarea socială a acestor persoane într-o manieră activă. De asemenea, existența unor lideri locali, de multe ori, a unor organizații locale, cu proiecte derulate local sunt factori de activism social, atât de specific economiei sociale. Cuvântul cheie în acest demers este LOCAL.

Întreprinderile sociale au rol de coagulator al potențialului comunității, în ansamblul său, implicit prin nevoia reală de implicare a autorităților locale. Întotdeauna, succesul acestor afaceri depinde de interesul real al autorităților, fie și numai pentru faptul că ele sunt depozitarul unor resurse absolut necesare, în special materiale, pentru demararea activităților: imobile, spații sau terenuri, materiale de construcții etc. Totodată, autoritățile locale sunt cele care gestionează aplicarea reglementărilor legale în materie de autorizații, eliberarea de certificate etc.

Întreprinderile sociale favorizează dezvoltarea locală, prin adaptarea afacerii la specificul zonei; ele stimulează "comunitatea durabilă", datorită efectelor pe care le au asupra bunăstării membrilor. Impactul pozitiv asupra dezvoltării comunitare se datorează unor aspecte, deloc de neglijat³⁰:

- se reduce sărăcia – întreprinderile sociale crează locuri de muncă la nivel local reducând şomajul;
- se stimulează dezvoltarea economică locală – sunt angajatori pe plan local și utilizează resurse din comunitate, în principal;
- sunt oferite servicii de formare profesională pentru persoanele care au un nivel redus de calificare;
- se furnizează servicii socio-medicale – în comunitățile rurale și în cele sărăce, serviciile socio-medicale sunt oferite cu dificultate de către sistemul public, datorită lipsei de personal și infrastructură și, în foarte mică măsură, de către cel privat, datorită lipsei posibilității de a obține profit;
- se realizează incluziunea socială a grupurilor dezavantajate;
- crește participare formală pe piața muncii, angajarea cu fome legale;
- se dezvoltă capitalul social și cultural al comunității;
- se abordează probleme de protecția mediului – reciclarea, eco-turismul, educația ecologică etc.

Conceptului de întreprindere socială îl este asociat adesea conceptul de afacere socială. Sintagma afacere socială a fost definită pentru prima dată de Mohammed Yunus, laureat al premiului Nobel pentru pace, ca o afacere cu scop social în care profitul este reinvestit pentru extinderea afacerii, îmbunătățirea serviciilor sau produselor furnizate sau pentru alte scopuri care corespund misiunii sociale a afacerii respective.

Proiectul „PROGRESSIO – Un proiect în sprijinul economiei sociale” ca și alte multe proiecte finanțate prin POCU 2014-2020, vin să sprijine o nouă concepție, să dezvolte o nouă abordare, să promoveze o alta modalitate de a face antreprenoriat: unul participativ, care dezvoltă nu numai afacerea, ci și oamenii care lucrează în ea, comunitățile care le cumpără serviciile/produsele.

În acest sens, proiectul propune activități specifice pentru înființarea și dezvoltarea unui nr. de 30 structuri de economie socială (din care 15 întreprinderi rurale), în regiunile Sud Vest Oltenia și Nord Vest și consolidarea capacităților, competențelor și cunoștințelor pentru fondatorii și/sau angajații acestora.

In acelasi timp, proiectul asigura asistenta necesara crearii si mentinerii a 87 noi locuri de munca, promovand activ integrarea persoanelor vulnerabile pe piata muncii, si asigurand totodata asistenta specializata si individualizata fiecarei structuri infiintate. De asemenea, toate structurile infiintate vor beneficia de asistenta financiara si operationala pentru demararea afacerii, realizarea obiectului de activitate, eficientizarea productiei si desfacerea marfurilor/serviciilor astfel incat sa se asigure sustenabilitatea acestora.

Efectele pozitive generate pe termen lung: a) sustenabilitatea locurilor de munca create in cadrul intreprinderilor sociale; b) contributia adusa la dezvoltarea economie locale prin infiintarea a 30 de intreprinderi sociale, din care minim 15 in mediul rural; c) cresterea gradului de acceptare a persoanelor vulnerabile la angajare si reducerea discriminarii pe piata muncii; d) promovarea incluziunii sociale si prezentarea beneficiilor economie sociale in randul publicului tinta,(inclusiv prin promovarea unor modele de buna practica in economie sociala).

Principalul obiectiv al acestui proiect este angajarea in structurile de economie sociala infiintate in cadrul proiectului, a circa 87 de persoane (cele mai multe provenite din grupurile vulnerabile).

O activitate suport importanta in sustenabilitatea intreprinderilor sociale infiintate in cadrul proiectului o reprezinta dezvoltarea de instrumente pentru consolidarea domeniului economie sociale.

In urma analizei de nevoi realizata de membrii parteneriatului, a reiesit ca domeniul economie sociale nu este un domeniu familiar respondentilor care isi doresc sa infiinteze o intreprindere sociala. La nivel declarativ, respondentii afirma ca stiu si au cunostinte despre domeniul economie sociale, dar la nivel de detaliu(a se vedea chestionarul aplicat si studiul privind analiza nevoilor atasat), a reiesit ca desi exista interes pentru a obtine finantare pentru start-up, potentialii beneficiari nu cunosc diferentele fiscale sau legale privind atat constituirea unei intreprinderi sociale, cat nici functionarea acesteia (respectiv alocarea profitului, si implicit repartizarea de dividente catre asociati etc).

Astfel a reiesit ca exista riscul foarte probabil ca multi dintre cei care afirma ca vor sa infiinteze o intreprindere sociala, sa renunte chiar inainte de a incepe cursurul de formare antreprenoriala, sau dupa incheierea acestuia. Avand in vedere cele prezentate mai sus, s-a evaluat necesitatea unei activitati care sa sustina beneficiarii de ajutor de minimis care vor castiga consursul planurilor de afaceri, asigurandu-le cateva instrumente care sa le usureze tranzitia de la domeniul economie clasice la cel al economiei sociale (care are particularitati relevante si prezinta diferente majore de functionare fata de cel clasic).

In acest sens, ne vom concentra pe:

- identificarea de parteneri sociali care sa promoteze afacerile sociale nou infiintate (ex:patronate, banchi etc) sau care sa faciliteze recrutarea de personal calificat, din randul grupurilor vulnerabile (ex: furnizori publici si privati de servicii de medierea muncii);
- identificarea de distribuitori/consumatori finali interesati sa achizitioneze produse/servicii create de intreprinderile sociale;
- identificarea de potenitali consumatori/investitori privati (care au dezvoltate politici de RSC) care sa sustina intreprinderile sociale fie prin achizitionarea directa de servicii/produse, fie prin acordarea de granturi private ulterior contractului de subventie/sau dupa incheierea proiectului in sine;
- identificarea altor modele de asigurare a sustenabilitatii si autofinantarii intreprinderilor sociale, modele dezvoltate in statele membre UE, dar si in Romania.

Ca urmare a experienței dobândite de-a lungul activităților desfasurate, precum si a discutiilor avute cu specialistii ce activeaza in domeniul asistentei sociale s-a ajuns la concluzia ca principalele cauze care duc

la excluziunea sociala sunt saracia si lipsa sau locurilor de munca adaptate nivelului de studii si experientei profesionale limitate a persoanelor ce provin din grupurile vulnerabile.

Excluziunea socio-profesionala vizeaza toate persoane care sufera diferite forme de dezavantajare care au ca si consecinta o vulnerabilitate crescută și se încheie printr-o serie de dezavantaje multiple, persistente și interconectate, care au drept consecință includerea acestor persoane sau grupuri în rândul categoriilor sociale vulnerabile sau defavorizate, care au nevoie de susținere la nivelul legislației și al instituțiilor publice pentru restabilirea egalității de șanse și gen¹.

Specialistii au ajuns la concluzia ca principalul factor declanșator al excluziunii socio-profesionale este absenta sau pierderea locului de munca.

Astfel, in intrega Europa s-a nascut necesitatea asigurarii accesului persoanelor vulnerabile la locuri de munca unde se pot califica prin practica (facand si invatand), locuri de munca care sa fie corelate cu necesitatile existente pe piata muncii dar si cu nivelul lor general de pregatire.

Cu alte cuvinte etapele incluziunii socio-profesionale ar fi urmatoarele:

- Crearea de locuri de munca pentru persoanele vulnerabile
- Integrarea pe piata muncii
- Asistarea ulterioara in vederea pastrarii locului de munca
- Grupurile vulnerabile aflate intr-un permanent pericol de excluziune soci-profesionala sunt:
 - Persoanele cu dizabilitati
 - Personele de etnie româna
 - Tinerii care pararsesc sistemul institutionalizat al statului
 - Persoanele care au abandonat scoala

Persoanele cu dizabilitati

Datorita numeroaselor prejudecati dar si a familiilor mult prea protectoare uneori, sunt unul dintre grupurile cu risc ridicat de excluziune socio-profesinala.

Integrarea lor intrun loc de munca presupune respectarea normelor de siguranta adecvate lor fapt ca face ca angajatorii sa se dovedeasca reticenti in a angaja persoane cu dizabilitati desi legea prevede o serie de facilitati financiare menite sa incurajeze angajatorii sa angajeze persoane cu dizabilitati.

Astfel angajatorii care angajeaza persoane cu dizabilitati pot deduce din calcul profitului impozabil cheltuielile efectuate pentru adaptarea locului de muncă, cheltuielile efectuate cu achizitioanrea utilajelor si echipamentelor utilize in procesul de productie de catre persoana cu dizabilitati precum si cheltuielile efectuate cu transportul persoanelor cu dizabilitati de la domiciliu la locul de munca.

De asemenea sunt deductibile din bugetul asigurarilor de somaj pe care le plateste intreprinderea catre bugetul de stat cheltuielile specifice pentru pregatirea, formarea, orientarea profesionala si incadrarea in munca a persoanelor cu dizabilitati(legea 448/2006.art 83, al.c.).

Tot in acest context legea prevede o serie de facilitati menite sa incurajeze in randul angajatilor incadrarea in munca a persoanelor cu handicap. Astfel, potrivit legii 76/2002, modificată, angajatorul va primi timp de 1 an de zile, salariul minim pe economie, lunar, pentru fircare persoana cu handicap angajata, cu conditia sa o pastreze angajata timp de minimum 2 ani.

¹ Sanse egale in comunitatea nostra – Ghid pentru promovarea egalitatii de sanse, gen si nediscriminare, pg 6.

Dar, în ciuda facilitărilor pe care legea le oferă în vederea stimulării incadrării în munca a persoanelor cu dizabilități angajatorii sunt în continuare reticenți să le angaja.

Acesta reticenta se datorează mai ales prejudecatelor și stereotipurilor generate de lipsa de informații, care fac ca angajatorii să evite recrutarea persoanelor cu dizabilități în posturi sau activități în care acestea s-ar putea descurca fără dificultate².

O soluție viabilă care generează integrarea socio-profesională a persoanelor cu dizabilități este cea a atelierelor protejate unde aceste persoane pot beneficia de cursuri de calificare, consiliere psihologică precum și de un loc de munca adecvat lor, loc de munca care să le asigure independentă financiară precum și integrare comunitară. Aceste ateliere au menirea de a fi interfățată între persoanele cu dizabilități, comunitate și instituțiile statului ce au ca menire susținerea și promovarea intereselor acestor persoane.

Persoanele de etnie romă.

O alta categorie de persoane vulnerabile aflată într-un permanent pericol de excluziune socio-profesională este cea a persoanelor de etnie romă. Integrarea acestor persoane pe piața muncii este foarte scăzută și este generată de lipsa de educație, lipsa unui domiciliu stabil, lipsa actelor și chiar a mijlocelor elementare de trai, starea de sănătate precara sau lipsa mijlocelor de transport.

Experiența ne-a demonstrat că accesul acestui grup pe piața muncii este dificil datorită experiențelor de tip negativ pe care angajatorii le-au avut de-a lungul timpului precum și a numeroselor prejudecăți care există în acest caz.

Solutia ar fi implicarea activă a comunității și adevăra comunicării cu acest grup, implicarea activă a mediatorilor sociali, mediatorilor scolari și a celor de sănătate.

Acest lucru se poate face mai ales prin intermediul ONG-urilor, prin organizarea cursurilor de formare și calificare profesională precum și a consilierii vocaționale. Rezultatele pe termen lung au fost obținute în situațiile în care astăzi susținere a vizat fondul cultural și social din care aceste persoane provin încurajându-i să se dezvolte în domeniile care le sunt cel mai apropiate din punct de vedere cultural³.

De asemenea trebuie încurajată și susținută educația și ramânerea în școală a copiilor de etnie romă. Aici un rol foarte important îl are însăși comunitatea romă care trebuie să inteleagă că pentru dezvoltarea și depășirea limitărilor impuse de săracie și nevoie de educație. În acest sens trebuie promovate în rândul comunității române exemple de succes ale persoanelor de etnie romă care au reușit să se integreze social, să termine cursurile unei instituții de învățământ superior și să aibă o carieră într-un anumit domeniu.

Tinerii de peste 18 ani care parasesc sistemul de protecție al statului.

Tinerii de peste 18 ani care părăsesc sistemul de protecție al statului se confruntă cu ceea ce se numește "cultura asistenței". Fiind prezenți în structurile de asistență socială încă de la varste fragede, acești tineri devin dependenți de acestea iar în momentul parăsirii acestor structuri, tinerii se confruntă cu mari dificultăți de adaptare la viața din afara centrelor de plasament.

²Sanse egale în comunitatea noastră – Ghid pentru promovarea egalității de sanse, gen și nediscriminare, pg 29.

³ A se consulta în acest sens ȘANSA la angajare. Ghid de intervenție privind măsurile de creșterea gradului de ocupare și de combatere a discriminării la angajare, în rândul persoanelor care se află în situații de dificultate, marginalizare sau excluziune socială. Culegere de bune practici.

Modul în care structurile rezidențiale sunt organizate precum și standardele impuse de sistemul de servicii sociale fac ca acești tineri să nu fie pregătiți și nici responsabilizați corespunzător traiului în afara sistemului de protecție. La acestea se adaugă și problemele emotionale cu care acești tineri se confruntă, rezultatul fiind, în general, inadaptarea parțială sau totală la viața adulță⁴.

În acest context integrarea socio-profesională a acestei categorii de persoane vulnerabile devine foarte dificilă. Deși, printre acești tineri se numără de multe ori persoane care și-au finalizat sudiile și au reușit să se integreze social și profesional, mareea majoritate nu reușește să depasească dificultatile cu care se confruntă în momentul integrării sociale și de cele mai multe ori căd victime abuzului de alcool, consumului de droguri, traficului de persoane, ajungând în cele din urmă în detenție.

Ca și în cazul celorlalte grupuri vulnerabile soluțiile viabile pe termen lung pentru interarea socio-profesională a tinerilor de peste 18 ani sunt consilierea psihologică, cursurile de formare profesională, orientarea profesională și nu în ultimul rând susținerea și consilierea ulterioare părăsirii centrelor de plasament.

Cum pentru acești tineri un rol foarte important îl au specialiștii care lucrează în centrele de plasament. Un aspect foarte important al incluziunii socio-profesionale este egalitatea de șanse care înseamnă de fapt luarea în considerare a contextului specific care influențează persoana în cauză și permiterea fiecărui individ să își folosească întregul potențial, fără a-i impune limitări care nu sunt întotdeauna specifice persoanei sale, ci genului sau categoriei din care face parte⁵.

Egalitatea de șanse este conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-si dezvolte capacitatele personale și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte care le sunt atribuite în societate în mod traditional, ceea ce înseamnă că diferențele comportamente, aspirații și necesități ale acestora sunt luate în considerare, evaluate și favorizate în mod egal astfel încât toate persoanele să se bucure de aceeași libertate în a-și realiza aspirațiile indiferent de sex, rasă sau origine etnică, orientare sexuală sau varsta.

Egalitatea de sanse vizează combaterea stereotipurilor și rolurilor atribuite persoanelor indiferent de sex, etnie, disabilități, varsta și orientare sexuală precum și necesitatea modificării comportamentelor, normelor, atitudinilor și valorilor care aduc atingere demnității umane.

Egalitatea de sanse vizează persoanele indiferent de:

- sex;
- dizabilități;
- orientare sexuală;
- vîrstă;
- religie și credință.

Egalitatea de sanse are la bază asigurarea participării depline la viața economică, socială și culturală a fiecarei persoane indiferent de sex, dizabilități, orientare sexuală, varsta, religie și credință.

⁴ řANSA la angajare. Ghid de intervenție privind măsurile de creșterea gradului de ocupare și de combatere a discriminării la angajare, în rândul persoanelor care se află în situații de dificultate, marginalizare sau excluziune socială. Culegere de bune practici, pg 45.

⁵ Centrele de Incluziune Socială - oportunitate pentru facilitarea participării pe piața muncii a grupurilor vulnerabile” – Ghidul Antidiscriminare, Egalitate de șanse și Interculturalitate, pg 3

Egalitatea de sanse in legislatia UE:

1. Directiva 75/117/EEC din 10 februarie 1975, privind armonizarea legizațiilor statelor membre cu privire la aplicarea principiului plății egale pentru bărbați și femei;
2. Directiva 76/207/EEC din 9 februarie 1976, privind aplicarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați referitor la accesul la angajare, pregătire profesională și promovare, precum și la condițiile de muncă;
3. Directiva 2002/73/EC din 23 septembrie 2002 care amendează Directiva 76/207/EEC privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați referitoare la accesul la angajare, pregătire profesională și promovare, precum și la condițiile de muncă;
4. Directiva 79/7/EEC din 19 decembrie 1978 pentru implementarea progresivă a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în materie de securitate socială;
5. Directiva 86/378/EEC din 24 iulie 1986 privind implementarea principiului egalității de tratament pentru femei și bărbați în schemele ocupaționale de securitate socială;
6. Directiva 86/613/EEC din 11 decembrie 1986 referitoare la principiul tratamentului egal al bărbaților și femeilor angajați în activități independente, inclusiv în agricultură și protecția femeilor care desfașoară activități independente în perioada de sarcină și maternitate;
7. Directiva 92/85/EEC din 19 octombrie 1992 privind introducerea de măsuri pentru încurajarea îmbunătățirii sănătății și securității în muncă a lucrătoarelor gravide, a lucrătoarelor care au născut recent și a celor care alaptează;
8. Directiva 96/34/EC din 3 iunie 1996 privind contractul cadru referitor la concediul parental, susținută de UNICEF, CEEP și ETUC;
9. Directiva 97/80/EEC din 15 decembrie 1997 privind sarcina probei în cazurile de discriminare bazate pe sex;
10. Directiva 97/81/EEC din 15 decembrie 1997 privind principiul nediscriminării lucrătorilor cu timp parțial.
11. Art. 5 din Directiva Consiliului privind relațiile de muncă 2000/78/CE prevede ca, în cazurile particulare în care e impune, angajatorii trebuie să ia măsurile necesare pentru a permite unei persoane cu dizabilități să aibă acces, să participe sau să promoveze la locul de muncă sau să beneficieze de instruire, cu excepția cazului în care astfel de măsuri ar presupune un efort disproportionat din partea angajatorului. Acest efort nu va fi disproportionat când este suficient acoperit de măsurile existente în cadrul politicilor privind dizabilitatea ale statului în cauză. De asemenea, directiva interzice orice discriminare, directă sau indirectă, pe motive de apartenență religioasă sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, în ceea ce privește accesul la locurile de muncă. Cât despre handicap, directiva recunoaște că, dacă nu se asigură anumite „amenajări rezonabile” la locul de muncă, acest lucru poate reprezenta o discriminare.

La acestea se adaugă alte recomandări, decizii și opinii, pe teme ca : participarea la procesul de luare a deciziilor , prevenirea și combaterea violenței domestice, prevenirea și combaterea traficului de femei, reprezentarea femeilor în mass media și publicitate.

Deciziile reprezintă instrumentele legale direct aplicabile în statele membre prin care instituțiile comunitare pun în practică măsuri de ordin administrativ . Aceste decizii se adresează unui stat membru al Uniunii Europene, unei persoane fizice și juridice într-un stat membru al Uniunii Europene.

Recomandările reprezintă acele documente de poziție prin care instituțiile Uniunii Europene își fac cunoscut, din proprie inițiativă, punctul de vedere cu privire la problematica specifică.

Opiniile instituțiilor Uniunii Europene sunt documente în care este făcută publică poziția acestor instituții în situația în care este cerut punctul lor de vedere într-un anumit domeniu.

Egalitatea de sanse in legislatia romana:

1. Hotărârea Guvernului nr. 1175/2005 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu handicap în perioada 2006-2013;
2. Strategia națională pentru egalitatea de şanse între femei și bărbați pentru perioada 2006-2009;
3. Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de şanse și de tratament între femei și bărbați, republicată;
4. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 61/2008 privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii;

5. Constituția României, art. 4 alin. 2 și art. 16 alin. 1;
6. Codul Muncii, art. 3-9;
7. Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
8. Hotărârea Guvernului nr. 967/1999 privind constituirea și funcționarea Comisiei Consultative Interministeriale în domeniul egalității de şanse între femei și bărbați (CODES)
9. Planul național de acțiune pentru egalitatea de şanse între femei și bărbați (HG. nr. 1273/2000)
10. Hotărârea Guvernului nr. 285 din 4 martie 2004 privind aplicarea Planului național de acțiune pentru egalitatea de şanse între femei și bărbați
11. Hotărârea Camerei Deputaților privind înființarea Comisiei pentru Egalitatea de Şanse între femei și bărbați (Hotărârea nr.24/18 noiembrie 2003)
12. Legea nr.448/2006, modificata si completata in septembrie 2010 care prevede protectia drepturilor persoanelor cu handicap.

Principalele instituții care se ocupă de problema egalității de şanse și de tratament pentru femei și bărbați în România sunt:

Agenția Națională pentru Egalitatea de şanse între Femei și Bărbați (ANES) este un organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Ministerului Muncii , Solidarității Sociale și Familiei cu atributiile:

- coordonează aplicarea strategiei și politicilor Guvernului în domeniul egalității de şanse între femei și bărbați ;
- primește reclamații sau plângeri privind încălcarea dispozițiilor normative referitoare la principiul egalității de şanse și tratament între femei și bărbați și ai discriminării după criteriul de sex, de la persoane fizice , persoane juridice , instituții publice și private și le transmite instituțiilor competente în vederea soluționării și aplicării sanctiunilor;
- elaborează avize consultative privind oportunitatea sancționării faptelor de discriminare sesizate;
- propune Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei proiecte de acte normative, planuri naționale de acțiune pentru egalitatea de şanse între femei și bărbați și asigură aplicarea acestora ;
- avizează, la solicitarea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei , proiectele de acte normative inițiate de alte autorități, în vederea integrării și respectării principiului egalității de şanse și de tratament între femei și bărbați între femei și bărbați
- elaborează rapoarte , studii, analize și prognoze privind aplicarea principiului egalității de şanse și de tratament între femei și bărbați în toate domeniile de activitate;
- elaborează, propune și implementează proiecte și programe de parteneriat cu finanțare internă sau externă ;
- coordonează sau implementează programele Comisiei Europene privind egalitatea de gen ;
- este reprezentată în structurile de coordonare sau gestionare a fondurilor ori programelor derulate în România de către Uniunea Europeană, în vederea respectării principiului egalității de gen la alocarea resurselor;
- reprezintă Guvernul României în organismele europene și internaționale din domeniu și colaborează cu structuri similare din alte țări;
- colaborează cu unități centrale și locale, instituții de învățământ și de cercetare, cu organizații nonguvernamentale care desfășoară activități în domeniul egalității de gen, la elaborarea și implementarea politicilor publice care au drept scop realizarea egalității de şanse și de tratament între femei și bărbați;

- sprijină formare funcționarilor publici și salariaților instituțiilor sau organismelor publice ori private în domeniul aplicării principiului egalității de şanse și de tratament între femei și bărbați;
- urmărește, împreună cu instituțiile și autoritățile publice responsabile, aplicarea și respectarea tratatelor și convențiilor internaționale la care România este parte, în domeniul drepturilor omului și a egalității de şanse;

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) este autoritatea de stat în domeniul discriminării , autonomă cu personalitate juridică aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării cu atributiile:

- armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării;
- elaborarea și aplicarea politicilor publice în materia nediscriminării. Pentru aceasta, CNCD va consulta autoritățile publice, ONG-urile , sindicatele și alte entități legale care urmăresc protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării;
- prevenirea faptelor de discriminare;
- medierea faptelor de discriminare;
- investigarea, constatarea și sanctiunea faptelor de discriminare;
- monitorizarea cazurilor de discriminare;
- acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării.

Instituții responsabile cu promovarea egalității de gen și eliminarea discriminării directe și indirecte bazate pe criteriul de sex, potrivit legii egalității de şanse între femei și bărbați.

Comisia Națională în domeniul egalității de şanse între femei și bărbați (CONES)

CONES este o comisie consultativă interministerială în domeniul egalității de şanse pentru femei și bărbați. Activitatea CONES este coordonată de președintele Agenției Naționale pentru Egalitatea de şanse între femei și bărbați.

Consiliile Județene și a municipiului București în domeniul egalității de şanse între femei și bărbați (COJES) sunt alcătuite din reprezentanți ai serviciilor publice deconcentrate, ai organizațiilor sindicale și a asociațiilor patronale, precum și reprezentanți ai ONG-urilor de la nivel local.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă asigură respectarea principiului egalității de şanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul aplicării măsurilor pentru stimularea ocupării forței de muncă, precum și în domeniul protecției sociale a persoanelor neîncadrate în muncă.

Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale asigură aplicarea măsurilor de respectare a egalității de şanse și tratament între femei și bărbați în domeniul administrării și gestionării sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

Inspeția Muncii asigură controlul aplicării măsurilor de respectare a egalității de şanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul său de competență.

Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților, autoritate administrativă autonomă cu rol consultativ, asigură aplicarea măsurilor de respectare a egalității de şanse și tratament între femei și bărbați în elaborarea politicilor și strategiilor privind formarea profesională a adulților.

Agenția Națională pentru Protecția Familiei asigură aplicarea măsurilor și respectare a egalității de şanse și tratament între femei și bărbați în elaborarea politicilor și strategiilor privind formarea profesională a adulților .

Agenția Națională pentru Protecția Familiei asigură aplicarea măsurilor de respectare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul combaterii violenței în familie.

Institutul de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale și Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Protecția Muncii „Alexandru Darabont”- București , aflate în coordonarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale , sunt responsabile cu promovarea și asigurarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniile lor specifice de activitate.

Ministerul Educației și Cercetării, prin inspectoratele școlare teritoriale asigură includerea în planurile de învățământ , precum și în activitatea curentă a unităților de învățământ a măsurilor de respectare a principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați.

Ministerul Sănătății Publice asigură, prin direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, respectiv structurile similare ale acestor direcții , aplicarea măsurilor de respectare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul sănătății, în ceea ce privește accesul la serviciile medicale și calitatea acestora, precum și sănătatea la locul de muncă.

Institutul Național de Statistică sprijină activitatea și colaborează cu Agenția pentru dezvoltarea statisticii de gen și pentru implementarea în România a indicatorilor de gen promovați de Comisia Europeană.

Directia Generala Protectia Persoanelor cu Handicap (DGPPH) este directie de specialitate în cadrul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale care coordonează la nivel central activitatile de protecție specială și de promovare a drepturilor persoanelor cu handicap, elaborând politicile, strategiile și standardele în domeniul promovării drepturilor persoanelor cu handicap, asigurând urmărirea aplicării reglementarilor din domeniul propriu.

Prin discriminare se intlege excluderea, restrictionarea sau tratamentul preferential la care este supusă o persoană pe motive de sex, religie, etnie, stare de sănătate, vîrstă, orientare sexuală, apartenența la un grup sau comunitate.

Discriminarea directă - acea situație în care este aplicat tratamentul diferit unor persoane, grupuri sau comunități diferite, aflate însă în situații similar sau comparabile, tratament care are un impact negativ asupra unei dintre ele, dezavantajându-le⁶.

Discriminarea indirectă - situația în care o prevedere, un criteriu sau o practică, care sunt în aparență neutre și fără potențial discriminatoriu, dezavantajează, în realitate, anumite persoane, prin comparație cu alte persoane, având un impact negativ disproporționat asupra unui grup⁷

Egalitatea de șanse pe piața muncii:

- Ce înseamnă egalitate de șanse pe piața muncii.
- Remunerația și egalitatea de șanse.
- Drepturile și obligațiile angajatorului potrivit principiului egalității de șanse.
- Drepturile și obligațiile angajatului potrivit principiului egalității de șanse.

⁶ Antidiscriminare,egalitate de șanse și multicularitate - ghid elaborate de : „Centrele de Incluziune Socială - oportunitate pentru facilitarea participării pe piața muncii a grupurilor vulnerabile” . pg 3

⁷ Idem 1

3. ORIGINILE ECONOMIEI SOCIALE – UNITATILE PROTEJATE

Unitatile protejate sunt entitati ale economiei sociale cunoscute la nivel european sub denumirea de intreprinderi sociale pentru integrarea in munca (Work Integration Social Enterprises WISE) sau intreprinderi de insertie profesionala.

Intreprinderile sociale pentru integrarea in munca sunt entitati economice autonome, a caror principal obiectiv il reprezinta integrarea profesionala a persoanelor care se confrunta cu dificultati serioase pe piata muncii. Aceasta integrare se realizeaza pe piata libera a muncii, in cadrul unor ateliere protejate sau prin formare si calificare profesionala. Intreprinderile de insertie profesionala sunt active in diverse domenii, dintre care in Europa cele mai intalnite sunt: activitatile manuale (constructii, tamplarie), colectarea si reciclarea deseurilor, intretinerea spatiilor verzi, curatenie publica, ambalarea produselor.

In Romania, acest tip de intreprindere este definit prin legislatia pentru persoanele cu handicap, respectiv prin legea 448/2006.

Beneficiarii vizati de legea 448 din 2006, sunt persoanele cu handicap, care pot fi incadrate in munca conform pregatirii lor profesionale si capacitatii de munca, atestate prin certificatul de incadrare in grad de handicap, emis de comisiile de evaluare de la nivel judetean sau al sectoarelor municipiului Bucuresti. In sensul legii 448 din 18 decembrie 2006 si numai in contextul incadrarii in munca, in categoria persoanelor cu handicap sunt incluse si persoane invalide gradul III.

Unitatea protejata autorizata care este operatorul economic de drept public sau privat, cu gestiune proprie, in cadrul caruia cel putin 30% din numarul total de angajati cu contract individual de munca sunt persoane cu handicap.

Unitatile protejate pot fi infiintate de orice persoana fizica sau juridica, de drept public sau privat, care angajeaza persoane cu handicap. Unitatile protejate pot fi:

- cu personalitate juridica: operatorii economici cu personalitate juridica, indiferent de forma de proprietate si organizare, care au cel putin 30% din numarul total de angajati persoane cu handicap incadrate cu contract individual de munca;
- fara personalitate juridica, cu gestiune proprie, sub forma de sectii, ateliere sau alte structuri din cadrul operatorilor economici, institutiilor publice ori din cadrul organizatiilor neguvernamentale, precum si cele organizate de persoana cu handicap autorizata, sa desfasoare activitati economice independente si cel putin 30% din numarul total de angajati persoane cu handicap incadrate si salarizate;

Pentru a intelege cadrul in care se desfasoara acest tip de activitate economica specifica, este util sa caracterizam si urmatoarele structuri de activitate economica:

Atelierele protejate – este o unitate protejata autorizata fara personalitate juridica, cu gestiune proprie,

in cadrul careia persoanele cu handicap, desfasoara activitati de formare, dezvoltare si perfectionare a abilitatilor; poate functiona in locatii din comunitate, in centre de zi, in centre rezidentiale si in unitati de invatamant speciale.

Un loc de munca protejat este un spatiu adaptat nevoilor persoanelor cu handicap, in forma protejata de angajare in munca.

Facilitati fiscale pentru unitatile protejate

Conform legii 448/2006 unitatile protejate autorizate beneficiaza de scutire de plata a impozitului pe profit, cu conditia ca cel putin 75% din fondul obtinut prin scutire sa fie reinvestit pentru restructurare sau pentru achizitionarea de echipamente tehnologice, masini, utilaje, instalatii de lucru si/sau amenajarea locurilor de munca protejate, in conditiile prevazute de Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare.

Angajatorii cu mai mult de 50 de angajati care nu doresc sa angajeze persoane cu dizabilitati, pot opta pentru alternativele oferite de Legea 448/2006 ART. 78 (modificat prin OU 86/2008):

- sa plateasca lunar catre bugetul de stat o suma reprezentand 50% din salariul de baza minim brut pe tara inmultit cu numarul de locuri de munca prevazute de lege pentru persoanele cu handicap; Formula de calcul a quantumului amenzii lunare: $0,04 \times 300 \times$ numarul de angajati.
- sa achizitioneze produse sau servicii realizate prin propria activitate a persoanelor cu handicap angajate in unitati protejate autorizate, pe baza de parteneriat, in suma echivalenta cu suma datorata la bugetul de stat in conditiile prevazute la lit. a).

INTREPRINDERI SOCIALE

Introducere asupra conceptului de economie socială în UE-studiile caz

Concept, evoluția legală și cadru fiscal în România¹-STUDIU DE CAZ

Metode de autosustenabilitate -studiile caz

INTREPRINDERI SOCIALE- Concept: evoluția legală și cadru fiscal

caracteristică	Asocii & fundații	Ateliere protejate	case de ajutor redproc	Cooperative	Intreprinderi sociale din sector	SRL (Intreprindere socială)
Nișe economice (Activitate economică)	Conform legii, asociațiile iar fundațiile pot efectua activități economice direct sau indirect (prin înființarea de societăți comerciale). Numai asociațiile și fundațiile angajate activitate economică pot să fie considerate intreprinderi sociale. în 2015, acestea au cuprins mai multe mai mult de 12% din toate asociațiile și fundații (CSDF 2017).	SRL-uri sau ONG-uri acreditate ca ateliere protejate; trebuie prin definitie să aibă activitate economică. ONG-urile creditează pot face comert, dacă reinvestesc 75% din profituri în programe socio- profesionale pentru integrarea lucratorilor cu disabilități.	Principalele servicii furnizate sunt împrumuturi financiare mici pentru membru. Dar gama de servicii de împrumuturi financiare: servicii sociale, culturale, activități recreative, servicii directe pentru sume modice furnizate prin intermediul alor membru pensionari, magazine alimentare cu prețuri mici pt membrii, ateliere de reparări, servicii medicale și servicii funerare, cosmetice etc.	Cooperativa este o formă de asociere liberă care mai multe sunt organizează activități de producție, de distribuție, prestare de servicii și de credit, bazată pe principiul intrajutorări. Există 3 tipuri de cooperative: -cooperativa de producție -cooperativa de intreprinzator -cooperativa consum	Activitate economică – orice activitate generatoare de venit; Economia pecifică se bazează pe următoarele principii: a) prioritate acordată individualui și obiectivelor sociale fatidice creșterea profitului; b) solidaritate și responsabilitate colectivă; c) convergența dintre interesele membrilor asociați și interesul general și/sau interesele unei	Orice persoană juridica de drept privat cu răspundere limitată, care desfășoară activități în domeniul economiei sociale, care detine un atestat de întreprindere pecific și pecifi principiile prevăzute la art. 4 din L29/2015 respectiv: Economia pecifică se bazează pe următoarele principii: a) prioritate acordată individualui și obiectivelor sociale fatidice creșterea profitului; b) solidaritate și responsabilitate colectivă; c) convergența dintre interesele membrilor asociați și interesul general și/sau interesele unei

SOCIAL ENTERPRISES AND THEIR ECOSYSTEMS IN EUROPE, Country report ROMANIA, Mihaela Lambru Claudia Petrescu. Unele informații au fost
completate/actualizate cu legislația în vigoare la aprilie 2020, și cu informații de pe site-urile oficiale ale entităților analizate

					<p>colectivitati;</p> <p>d) control democratic al membrilor, exercitat asupra activitatilor desfaurante;</p> <p>e) 2pecific2 2pecific2 iliber al asocierei formele de organizare 2pecific domeniului economiei sociale;</p> <p>f) personalitate juridica distincta, autonomie de gestiune și independentă față de autoritățile publice;</p> <p>g) alocarea celei mai mari parți a profitului/excedentului financiar pentru atingerea obiectivelor de interes general,</p> <p>ale unei colectivități sau interesul personal nepatrimonial al membrilor.</p>		
Mislunge socială (Scop social principal și explicit)	Conform legii, scopul social explicită trebuie inclus în actele constitutive ale oricărui ONG.	Conform legii, este permisă 30% din angajați trebuie să fie persoane cu handicap (articolul 5/29 /din lege 448/2006). Asigurarea de bcuri de munca pentru persoanele cu handicap persoanele constituie scop social.	Asociațiile de ajutor reciproc pentru pensionari se pot adresa și altor grupuri vulnerabile (serviciile lor pot fi și ele furnizate membrilor familiilor și altor beneficiari). De asemenea pot oferi servicii sociale și medicale servicii pentru membrii și familiile lor.	Potrivit legii cooperativei, obiectivul unei cooperative este promovarea economică, intereselor sociale și culturale a membrilor săi. Cooperativa este construită exclusiv în jurul nevoilor și intereselor membrilor din cooperativa, de către acest lucru tip de cooperativa poate promova, de asemenea și	Conform legii, este permisă 30% din angajați trebuie să fie persoane vulnerabile. Nivelul de vulnerabilitate trebuie stabilit printr-o anchetă socio/rea/izată de autoritățile publice locale, în conformitate cu HG 585/2016 (reprezentând normele metodologice de	Scopul social poate fi identificat din obiectivele economiei sociale din L29/2015, art. 5, respectiv:	(1) Economia Socială contribuie la dezvoltarea comunităților locale, crearea de bcuri de munca, implicarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil, prevăzut de prezenta lege, nactivități cu caracter social și/sau activități economice, facilitând accesul acestora la resursele și serviciile comunității.

				obiective de interes comunitar /general.	219/2015).	urmatoarele obiective: a) consolidarea coeziunii economice isociale; b) ocuparea fortele de munca; c) dezvoltarea serviciilor sociale. (3) Tndeplinirea obiectivelor prevhute la alin. (2) se realizeaza, in principal, prin urmatoarele activitati de interes general: a) producerea de bunuri, prestarea de servicii i/sau executia de lucriri care contribuie la buna starea comunitatii sau a membrilor acesteia; b} promovarea, cu prioritate, a unor activitati care pot genera sau asigura locuri de muncil pentru incadrarea persoanelor apartinnd grupului vulnerabil; c) dezvoltarea unor programe de formare profesionala dedicate persoanelor din grupul vulnerabil; d) dezvoltarea serviciilor sociale pentru creterea capacitatii de insertie pe piata muncii a persoanelor din grupul vulnerabil.
Limitarea distribuirii profitului	i	n cazul fundatiilor i asociatiilor, exista constrangeri n ceea ce privete redistribuirea de profit: ONG-urile nu distribuie excedentul	ONG-urile acreditate ca ateliere protejate respecta legea ONG-urilor. Pentru SRL-uri acreditate ca	Nu exista dividende distribuite; orice surplus generat ramane al asociatiei i este alocat unui scop social - furnizarea social /medical sau altul	Cooperative le sunt intreprinderi nonprofit. Si conform legii pot distribui doar a o mica parte din profit catre membrii lor (un	Conform legii, urile atestate ca intreprinderi sociale de insertie, trebuie sa repartizeze min

	membrilor asociati	ateliere protejate de facto respecta aceasta conditie pentru ca sunt scutiti de la plata impozitelor daci acesta reinvestesc profiturile.	servicii pentru membrii lor.	membru poate avea pana la 20% din aciuni).	90% din profit unei cauzesociale.	
Administrarea activelor	n cazul dizolvirii patrimoniul dupii lichidare nu poate sa fie transmise persoanelor fizice, numai persoanelor juridice ale persoanelor private de drept sau de drept public cu un identic sau un scop similar, prin intermediul procedura stabilita n statutul asociatiei.		Dupa lichidare, activele nu se distribuie catre membri,dar este transferat la organizatii cu un scop identic sau similar.	Cooperativele trebuie sa respecte prevederile legii cooperativelor din 2005 și trebuie să aibă una o procedura anume.	n cazul dizolvirii i Patrimoniul dupii lichidare nu poate sii fie transmisse persoanelor fizice, numai altor interprineri sociale, prin intermediul unei proceduri stabilita n statut.	n cazul dizolvirii, dupii lichidare patrimoniul nu poate sii fie transmisse persoanelor fizice, numai altor interprineri sociale, prin intermediul unei proceduri stabilitii n statut.
Autonomie organizatorica fata de stat	ONG-urile sunt persoane juridice de drept privat. Unele pot avea utilitate Dublica.	Autoritatatile publice pot infiinta ateliere protejate	Persoane juridice de drept privat	Persoane juridice de drept privat	Persoane juridice de drept privat	Persoane juridice de drept privat
Administare inclusiva	Membrii adunarii generale iau decizii in majoritate. Aceasi regula a majoritatii de aplicata si in consiliul director. Deci se poate vorbi de regula democratica "un om, un vot"	Acestor organizatii nu le este cerut de lege si Adopte in luarea decizilor procese care permit reprezentarea echilibrata a pilor:le interesate, ele var respecta legea de infiintare.	De obicei, personalul nu poate participa la decizie, daca nu au un reprezentant în Consiliu de Administratie.	Cooperativele sunt administrate i democratic și respecta regula " singura persoana, un singur vot", indiferent de contributia financiara a membrilor.	Conform legii, interprinderile sociale de insemnat trebuie sa implice toti membrii in procesul de administrare	Conform legii, interprinderile sociale trebuie sa implice toti membrii in procesul de administrare

ASOCIAȚII SI FUNDATII (și SRL -uri înființate de acestea)

Dimensiunea antreprenorială/economică activitatea economică directă a asociațiilor iar fundațiile trebuie să joace un rol de susținere și să fie strâns legate de organizația misiune. În plus, asociațiile și fundațiile trebuie să utilizeze orice dividende obținute prin activitățile societăților cu răspundere limitată (cu excepția cazului în care sunt reinvestite direct în companiile respective) direct în scopul asocierii sau fundației.

Misiunea socială în conformitate cu legea, toate asociațiile și fundațiile trebuie să urmeze scopuri sociale explicate. Dimensiunea inclusivă a guvernării și a dreptului de proprietate: Nu există reguli specifice privind democratica structuri de guvernare există pentru fundații și asociații. Cu toate acestea, în practica termenii, membrii și alte parti interesate se implică de obicei în mod informal și în luarea deciziilor proces.

1. PATISERIILE CONCORDIA

Patiseria Concordia este o întreprindere socială detinută încărcată de umanitar Organizare Concordia (asociație) înființată în 2011, județul Prahova, România.

Concordia combina două dimensiuni: a) o dimensiune socială - și anume sprînlîrea integrarea profesională a tinerilor marginalizați, nepregătită pentru social și profesional viață; și b) o dimensiune antreprenorială - de a crea locuri de muncă și de a genera venituri și continuare sprijinirea proiectelor sociale legate de inclusivitatea profesională a tinerilor defavorizați. Brutaria oferă un mediu de lucru real unde studenții din Concordia coala profesională și se oferă posibilitatea de a afla despre paine și produse de patiserie, și să se pregătească să intre pe piața muncii. Prin vânzarea produselor de panificatie și patiserie, tineri aflați în dificultate urmărează cursurile de brutar organizate de coala de Meserii, program al Centrului pentru Educație și Formare Profesională CONCORDIA. Brutaria Concordia oferă un loc stabil și mediu de angajare prietenos pentru tinerii care se confruntă cu dificultăți în participarea la liber piață muncii din cauza instituționalizării pe termen lung, lipsă de educație sau a unei socio-economice severe dezavantaje. Participanții raman la brutarie pentru un interval de timp limitat, până când vor cobra toate abilitățile sociale și profesionale necesare care le permit să intre pe piață muncii. În timp ce lucrează în Brutarie, ei primesc suport adaptat care le permite să dobândească abilitățile soft necesare pentru construirea specifică producției produsele de panificatie, obțin documente personale, beneficiază de locuințe sociale dobândesc abilități de socializare. Concordia Bakery este un exemplu de succes al întreprinderii sociale din România; a primit Premiul Fundației ERSTE pentru integrare socială în 2011 și un premiu NESsT Romania în 2013.

CONCORDIA International

Ca organizatie umanitara independenta, activa la nivel international CONCORDIA Proiecte Sociale este o organizatie non-profit cu sediul la Viena, cu patru organizatii locale n [Romania](#), [Bulgaria](#), [Republica Moldova](#) i[Austria](#).

In martie 2018 Concordia International a adoptat „Politica de Protectie a Copilului”, cu deviza „Cine salveaza o viata, salveaza intreaga omenire”. Documentul detaliaza toate directiile de actiune pe care Concordia proiecte Sociale le deruleaza: actiuni de prevenire,actiuni responsive, si un Cod de conduită extrem de relevant. Documentul poate fi accesat in format pdf aici: <http://www.concordia.org.ro/concordia/politica-de-protectie-a-copilului> .

2 CARITAS ALBA IULIA

Caritas Alba Iulia este o organizatie care ofera servicii de caritate i utilitate publica non-profit servicii sociale acreditate. Apartine Arhiepiscopiei Romano-Catolice din Alba Iulia (in Romania centrala). Activa din 1990, Caritas Alba Iulia poate fi descrisa ca o auto-mentinuta ntreprindere sociala. Este una dintre cele mai mari organizatii sociale din Transilvania cu misiunea de a promova caritatea i justitia sociala. Organizatia desfaoara proiecte complexe n domeniul asistentei sociale i medicale i a altor activitatii; aceasta implementeaza programe pentru toate grupele de varsta i straturile sociale, atat n orare, cat i mai mult n special n zonele rurale, unde aceste servicii sociale raman aproape inexistente.

Principalele servicii furnizate includ: educatie timpurie i dezvoltare pentru tineri; activitati pentru copii itineri defavorizati i pentru persoanele cu dizabilitati; centru de origine familiala; asistenta medicala i asistenta sociala la domiciliu i dezvoltare competenta de mobilitate; programe de consultare pentru persoanele cu dependenta; termen lung ngrjirea persoanelor nvArsta din centrele de zi i rezidentiale; programe de integrare a romilor; case de studii i formare profesionala acreditate i non-formale; voluntariat; rural dezvoltarea i practicile agricole; sprijin comunitar rural; programe de urgența; participarea activa la elaborarea politicilor sociale.

In cadrul programului rural, Asociatia a infiintat o ferma cu scop educativ. In cadrul fermei se efectueaza practica cursurilor de formare, iar la nevoie se asigura spatiul de practica necesar n micile ferme din regiunea Centru.

In acrdrul programelor de instruire,a fost infiintat "Centrul de dezvoltare rurala", unde se deruleaza programe de instruire pentru persoane care sunt domiciliat mediul rural i conduc activitatii de agricultura. Astfel,se prezinta noi proiecte axate pe agricultura (de exemplu posibilitatea obtinerii de fonduri europene), se prezinta utilizarea tehnologiei de ultima generatie n acest domeniu cat i prezentarea normelor legale n privinta sanatatii i creterii animalelor.

Pentru a asigura sprijin financiar pentru dezvoltarea idurabilitatea acesteia programe i servicii sociale, Caritas Alba Iulia a dezvoltat un lant de magazine,, „CariShop” {10 magazine}. In aceste magazine, Caritas adopta o noua abordare; deviza magazinelor proclama: „Cumpara pentru cei nevoiai!” In fiecare an,mii de oameni cumpara n aceste magazine la preturi mai corecte. Banii sunt folositi pentru a ajuta cei

nevoiai și pentru a dezvolta programe sociale și servicii: asistarea familiilor, dezvoltarea zonelor rurale, centre de zi etc. Caritas Alba Iulia sprijină colaborarea cu antreprenorii locali din magazinele CariShops.

<http://www.caritas-ab.ro/ro>

Întreprinderi de tip ateliere protejate și întreprinderi sociale din secolul XXI

Ateliere PROTEJATE

Atelierele protejate au apărut în primul an din perioada postcomunistă pentru a sprijini integrarea în munca a oamenilor cu dizabilități (Constantinescu 2013). Companii, asociații, fundații și administrațiile publice pot dezvolta toate aceste entități. Conform legii privind protecția persoanelor cu dizabilități (Legea 448/2006), cel puțin 30% din angajații lor trebuie să includă persoane cu dizabilități.

Istoric vorbind, cooperativele de lucrație pentru persoanele cu dizabilități și au originea de ateliere protejate sau de WISE-uri contemporane. În perioada comunistă, muncitorii cooperativele oferă servicii de integrare a muncii pentru persoanele cu dizabilități. Către alte țări europene, atelierele protejate româneni oferă persoanelor cu dizabilități un an stadiu intermediu de angajare către un loc de munca pe piața liberă a muncii.

Atelierele contemporane protejate funcționează conformității cu Legea 448/2006 (Legea privind protecția persoanelor cu dizabilități). Elle realizează munca productivă, participă la activități comerciale și oferă, de asemenea, servicii personale și sociale pentru a integra pe deplin destinatarii pe piața muncii deschise în societate.

În România funcționează doar două cazuri de ateliere protejate inițiate și gestionate de autorități publice locale.

3. Grupul Nazarcea (atelier protejat gestionat de autoritate publică locală) www.nazarceagrup.ro, www.nazarceamago

Grupul Nazarcea este o întreprindere socială dezvoltată în 2011 de către Direcția Generală pentru Asistență Socială și Protecția Copilului (GDSACP) din Sectorul 1, București. Aceasta își propune să sporirea incluziunii profesionale și sociale a persoanelor cu dizabilități, prin sprijin dezvoltare durabilă. Grupul Nazarcea este un WISE public, cel mai mare din țara, care include apte ateliere pentru persoanele cu dizabilități: spalatorie auto, brutarie, spalatorie, ciorătorie, tipografie, ceramica decorativă (olarita) și gestionarea de echipamentelor. Pe lângă locurile de munca protejate, atelierele intenționează să funcționeze ca platformă, asigurarea mediului formal de învățare și pregătirea necesară pentru a intra în forța de munca piață.

Grupul Nazarcea constituie cel mai mare WISE din țara din punct de vedere al numărului persoane cu handicap angajate. 65 de persoane cu dizabilități, multe fără niciun fel anterior experiență profesională, activitatea întreprinderea de socializare a Grupului Nazarcea. De la deschiderea sa, Grupul Nazarcea a sprijinit un număr total de 118 persoane cu dizabilități.

Produsele și serviciile sunt parțial utilizate pentru sectorul social și sunt vândute parțial pe site sau pe piață liberă, astfel încât Grupul Nazarcea să poată acoperi aproape jumătate din costurile sale operaționale. Pe lângă producție, persoanele cu dizabilități care lucrează în grupul Nazarcea primesc educație și formare profesională pentru a utiliza eficient resursele necesare activităților.

Activitatea este susținută totalitate din fonduri publice din bugetul local al sectorului 1. La fel menționate, veniturile acoperă jumătate din costul operațional, iar scutirea de plată a „impozitului pentru invaliditate” (care se ridică aproximativ 40000 de euro pe an în sectorul 1) acoperă cealaltă jumătate din costuri (art.78, alin. 3 din Legea 448/2006 privind Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități).

Articolul 78

{1} Persoanele cu handicap pot fi încadrate în munca conform pregătirii lor profesionale și capacitați de munca, atestate prin certificatul de încadrare în grad de handicap, emis de comisiile de evaluare de la nivel județean sau al sectoarelor municipiului București.

{2} Autoritatile și instituțiile publice, persoanele juridice, publice sau private, care au cel puțin SO de angajați, au obligația de a angaja persoane cu handicap într-un procent de cel puțin 4% din numărul total de angajați.

{3} Autoritatile și instituțiile publice, persoanele juridice, publice sau private, care nu angajează persoane cu handicap în condițiile prevazute la alin. (2), plătesc lunar catre bugetul de stat o sumă reprezentând salariul de bază minim brut pe țară garantată în plată în multită din numărul de locuri de munca în care nu sunt angajate persoane cu handicap.

Codul fiscal – Articolul 60

Scutiri

Sunt scutiti de la plata impozitului pe venit urmatorii contribuabili:

1. persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat, pentru veniturile realizate din:

a) activități independente, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere; altă venituri din drepturi de proprietate intelectuală;

b) salariaj iasimilate salariailor;;

c) pensii;

d) activități agricole, silvicultura și piscicultura, altele decât cele prevazute la art. OS, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere fără personalitate juridică;

Întreprinderea socială ilustrează clar misiunea sa: „...ne pentru noi destine”. Grupul Nazarcea a reușit să dezvolte o structură durabilă la inițiativa unei administrații publice locale, și astăzi datorită menținerii finanțării acordate de DGASPC sectorul de-a lungul anilor.

Că și alte țări europene, România folosește un sistem de cote conceput pentru a încuraja angajatorii să angajeze persoane cu dizabilități. Legislația privind protecția persoanelor cu dizabilități (Legea 448/2006) prevede că orice persoană privată sau organizația publică cu SO de angajați ar trebui să angajeze cel puțin 4% din persoanele cu handicap. Orice angajator care nu îndeplinește această cerință trebuie să platească la bugetul de stat SO% din salariul minim național pentru toate posturile vacante; ca o alternativă, compania care se află în culpa poate cumpăra bunuri sau servicii pentru suma data de la ateliere protejate autorizate.

Atelierele protejate trebuie să primească o autorizație a Agenției Naționale pentru Persoane cu dizabilități; aceasta autorizație ramane valabilă atât timp cât atelierul respectă condiții: 30% dintre angajați trebuie să fie lucratori cu dizabilități și trebuie să contribuie direct la producția de bunuri și

servicii. În 2017, din cauza revizuirii prevederi legislative (OG 60/2017), toate atelierele protejate au fost nevoie să își reînnoiască autorizarea până la sfârșitul anului 2018. Principalele dispoziții revizuite prevăd că:

1) angajatorul trebuie să plătească statului general 100% din salariul minim național buget pentru toate posturile vacante care ar trebui alocate persoanelor cu dizabilități (taxa de invaliditate) și nu mai are posibilitatea de a cumpăra bunuri și servicii pentru suma acordată de la ateliere protejate autorizate;

2) cel puțin 30% din total numărul angajaților organizației ar trebui să aibă un handicap. Conform acestei modificări în legislație, agenții economici ar trebui să plătească impozitul pe handicap numai statului general buget și nu au posibilitatea de a cumpăra produse sau servicii din ateliere protejate.

Datorită eliminării facilităților fiscale, majoritatea atelierelor protejate nu au dorit să-și reînnoiască autorizația. Conform informațiilor furnizate de Național Agenția de Administrare Fiscală, suma colectată lunar din aceste măsurile fiscale pentru persoane cu dizabilitati, se ridică la aproximativ 42 de milioane EUR.

Întreprinderi sociale de insertie

Legea din 2015 privind economia socială reglementează întreprinderile sociale de insertie. Acestea își propun să integreze persoanele vulnerabile pe piața muncii, inclusiv persoanele cu dizabilități. Astfel, în randul întreprinderilor sociale de insertie ar putea intra conform principiilor economiei sociale și atelierele protejate. De fapt, însă, întreprinderile sociale de insertie și atelierele protejate funcționează în paralel, nici o structura neputând legal să o înlocuiască pe celălalta. Întreprinderile sociale de inserție pot lua forma de cooperative, Asociații sau fundații, asociații de ajutor reciproc sau societăți limitate, cu condiția să indeplinească criteriile date (articulul 3) și să includă în structura lor de angajare la cel puțin 30% din lucrătorii care se confruntă cu multiple provocări (articulul 10): şomeri de lungă durată, foşti dependenți de droguri, şomeri, minorități care se confruntă cu discriminare (de ex. romi, NEET-uri, victime ale violenței în familie, familii monoparentale, mame singure, persoane fără adăpost etc.). *Nivelul de vulnerabilitate ar trebui stabilit printr-un diagnostic social realizat de autoritățile publice locale, în conformitate cu HG 585/2016 (reprezentând normele metodologice de aplicare a Legii 219/2015).*

Dimensiunea economică a SRL-urilor, asociații, fundațiile și cooperativele pot lansa ateliere protejate. Răspundere limitată: companiile acreditate ca ateliere protejate prin definiție se angajează în activități economice. Asociațiile și fundațiile acreditate ca ateliere protejate se pot implica în activitatea de tranzacționare dacă reinvestesc 75% din profiturile din programele care vizează programul integrarea socio-profesională a lucrătorilor cu dizabilități. Întreprinderile de inserție socială pot furniza orice tip de servicii pe piață.

Misiunea socială: prin lege, trebuie să aibă cel puțin 30% din angajații atelierelor protejate să fie persoane cu dizabilități (Legea 448/2006 unitate protejată autorizată - operatorul economic de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căruia cel puțin 30% din numărul total de angajați cu contract individual de muncă sunt persoane cu handicap.). În cazul inserției sociale întreprinderile, cel puțin 30% dintre angajați ar trebui să fie persoane din grupuri vulnerabile.

Furnizarea de locuri de munca pentru persoanele cu dizabilitati sau persoanele aflate in dificultate constituie scop social. Cele mai multe intreprinderi de insertie sociala și ateliere protejate gestionate de osocietii \$ifundatii dera, de asemenea, servicii sociale adaptate destinatarilor for.

Dimensiunea de administrare:

Conform legii, intreprinderi/e de insertie sociala ar trebui sa fie gestionate doar prin implicarea egala a membrilor sau a a/tor parti interesate in procesul de gestionare {AGA, Consiliu director etc).

Legea economiei sociale Articolul 4

Economia sociala se bazeaza pe urmatoarele principii:

- a) prioritate acordata individului i obiectivelor sociale fata de creterea profitului;
- b) solidaritate iresponsabilitate colectiva;
- c) convergenta dintre interesele membrilor asociati și interesul general și/sau interesele unei colectivitatii;
- d) control democratic al membrilor, exercitat asupra activitatilor desfaurate;
- e) caracter voluntar și liber al asocierii în formele de organizare specifice domeniului economiei sociale;
- f) personalitate juridica distincta, autonomie de gestiune și independenta fata de autoritatile publice;
- g) alocarea celei mai mari parti a profitului/excedentului financiar pentru atingerea obiectivelor de interes general, ale unei colectivitatii sau în interesul personal nepatrimonial al membrilor.

4. ATEIERE FARA FRONTIERE www.atelierefarafrontiere.ro

Ateliere fara frontiere (AFF) este o asociatie înfiintata în mai 2008 în regiunea Bucureti-IIfov. Functioneaza cu persoane aflate în dificultate, pregatindu-le pentru a se integra, atât social, cât și profesional pe piața muncii. Este o întreprindere socială de insertie.

AFF a creat trei WISE-uri: Reconnect, Remesh și ferma Bio & Co. Aceste WISE ofera servicii personalizate de suport social, consiliere pentru insertie, psihoterapie și suport pedagogic pentru pregatirea abilitatilor. Aceste serviciile se adreseaza persoanelor care tämpina multiple dificultati (omaj de lunga durata, dependente, dizabilitati, abandon colar, violență familială, trafic de persoane, probatii, pedepse privative de libertate, lipsa de locuinte etc.). În același timp, participanții pot lucra într-un mediu protejat, cu contract de munca și salariu. La sfârșitul perioadei de acoperire socio-profesională în cadrul AFF, destinatarii fie primesc sprijin pentru a intra pe piața muncii sau continuarea angajarii în AFF.

Domeniile de activitate ale AFF includ: activități socio-profesionale de sprijin pentru insertie, colectare și reutilizarea echipamentelor IT, bannere publicitare și gradinarit ecologic.

» Atelierul Reconnect înfiintat în 2008, colecteaza, testeaza, reutilizeaza și recicleaza deșeuri electrice și echipamente electronice (DEEE) sau echipamente IT.

» Remesh, un proiect nascut în 2011, își propune să creeze locuri de munca pentru persoanele defavorizate și să promoveze protecția mediului. Remesh transformă bannerele publicitare în produse unice, etice și utile, care poartă un mesaj de consum responsabil.

» Ferma Bio & Co. înfiintată în 2016, susține dezvoltarea durabilă prin agricultura ecologică și gestionarea deșeurilor biodegradabile din comerțul cu amanuntul și HORECA (Hoteluri, Restaurante, Cafenele) pentru a contribui la solidaritatea alimentară și productia de compost.

<http://www.bio-co.ro/>,<https://www.remesh.ro/>,<https://www.reconect.ro/>

5. FUNDATIA ALATURI DE VOI

Fundatia aproape de tine (ADV) este un ONG și un WISE înființat în februarie 2002, a cărei misiune este de a integra social și profesional persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile.

Este cel mai mare WISE din România; de-a lungul istoriei sale, ea a oferit ajutor social peste 150.000 de beneficiari, a investit peste 18 milioane EUR în comunitatea locală și a creat peste 100 de locuri de muncă, dintre care cel puțin 40% sunt dedicatE persoanelor cu dizabilitati. În 2018, Fundatia a avut 52 de angajați, dintre care 18 erau persoane cu dizabilități și șase persoane din alte grupuri vulnerabile. În săisprezece ani de activitate, ADV a creat trei WISE (UtilDeco, JobDirect și WISE).

În 2016, fundatia a fost declarat antreprenor social al anului 2016 în cadrul concursului international EV Antreprenor al anului, și a primit alte 45 de premii nationale și internationale.

UtilDeco - Fondata în 2010, UtilDeco ofera locuri de munca protejate pentru beneficiarii centrului. Ofere servicii de arhivare și stocare de documente, dar creeaza și echipamente de protectie și îmbracaminte HORECA atelierele sale. UtilDeco subcontracteaza cu multe companii. Tintregul profit este reinvestit în întreprinderea sociala de integrare a muncii și Centrele de zi ale ADV, care ofera servicii sociale pentru peste 100 de copii cu dizabilități sau din grupuri vulnerabile.

Detalii pot fi gasite pe www.utildeco.ro și www.depozitarhivare.ro

JobDirect - a fost înființata în mai 2016 ca agenție pentru medierea pe piata muncii și asistența la locul de munca, oferind servicii de evaluare, testare, consiliere, consolidarea capacitatii profesionale, mediere și plasare pe piata muncii. De asemenea ofera asistența profesională pentru persoanele cu dizabilități sau grupuri cu risici, iar principalul sau obiectiv este de a plasa participanții din grupuri vulnerabile pe muncii, gratuit. JobDirect cuprinde în activitatea sa chiar angajarea, deoarece ofera participanților sansa de a lucra în centrul de zi, apoi dincolo direct cu UtilDeco, apoi spre piata muncii (deși, de la caz la caz, participanții pot sări peste primele două etape). Asistentii sociali ai ADV ofera sprijin înaintea interviurilor de munca, dar și 6 luni după ce are loc angajarea, pentru a asigura o integrare mai rezultată. Până acum, peste 60 de persoane cu dizabilități și din grupuri vulnerabile au fost angajați general pe piata forței de munca.

Detalii pot fi gasite pe www.jobdirect.ro

WISE.travel - este o agenție de turism online, dezvoltată din 2016, care aduce pe aceeași platformă oameni care călătoresc în țările care contribuie la binele în comunitate, creând un concept modern de implicare și dezvoltare a turismului. Ofere peste 240.000 de servicii turistice (cazare, închirieri de măini, experiente) în 185 de țări și este printre cele mai mari furnizori de călătorii din Europa. Toate veniturile generate de WISE sunt donate fie ADV, fie altor persoane sau organizații de caritate partenere, conform programului de afiliere al ADV. Fiecare turist alege un o cauză socială (există organizații caritabile pentru fiecare obiectiv SDG) și, pentru o perioadă WISE susține această cauză și donează cca 50% din profitul realizat din toate achizițiile din cadrul sejurului platit de client. În plus, WISE da fiecarui turist informații despre hoteluri sociale, cafenele, tururi sau alte afaceri sociale în apropierea destinației călătorului, fără a percepe nici un comision întrreprinderilo/afaceribl sociale promovate, pentru trimiterea de noi clienți. Peste 1.500 de afaceri fac parte din baza de date

WISE.travel la nivel mondial și activitatile lor sociale și comerciale se bucura de promovare prin aceasta agentie de turism online. Pentru anul 2018, cifra de afaceri estimata a ajuns la peste 500.000 EUR și întreprinderea a angajat 10 muncitori dedicati.

Detalii pot fi gasite la <https://wise.travel>

Asociații de ajutor reciproc pentru pensionari (AARP)

Asociațiile de ajutor reciproc ale pensionarilor (AARP) au o istorie lungă în România, iar principalul lor obiectiv este să ofere sprijin finanțiar, servicii sociale, de sănătate sau culturale pentru persoanele în varsta încadrată. AARP are o dublă înregistrare: mai întai trebuie să se înregistreze ca asociații (ONG 26/2000), apoi se înregistrează ca asociații reciproce reglementate de Legea 540/2002 - în mod specific, ca AIR. De asemenea, sunt înregistrate ca instituții financiare nebancale la Banca Națională a României. La nivel de comunitate, aceste organizații au supraviețuit și au dezvoltat pentru a ajuta cetățenii să facă față riscurilor de excluziune financiară. Asociațiile de ajutor reciproc funcționează ca și credit incipient și oferă împrumuturi și servicii sociale membrilor și comunității. Cu toate acestea, spre deosebire de ceea ce este cazul pentru multe organizații vest-europene similare, nu sunt implicați în asigurarea și reasigurarea activitatilor (Lambru 2013, Grispstra et alab. 2011).

Dimensiunea antreprenorială și economică: în timp ce serviciile de bază furnizate iau forma finanțieră prin împrumuturi mici, gama de servicii furnizate este mult mai largă. Aceasta include servicii sociale, activități culturale, recreative, servicii directe pentru taxe mici furnizate prin forța de muncă a membrilor pensionari, magazine alimentare cu prețuri mai mici pentru membrii, ateliere de reparări, servicii medicale și funerare și servicii de înfrumusețare.

Serviciile sociale sunt finanțate prin: i) interesele aplicate împrumuturilor finanțare ale membrilor (90% din costuri). Adunarea generală stabilește nivelul dobânzii, care medie să crească sub 10% din valoarea împrumutului. Pe măsură ce se dezvoltă mai multe servicii sociale, nivelul creșterea dobânzii aplicate; ii) taxe de înregistrare a membrilor (suma fixă); iii) donații de la persoane fizice și întreprinderi (donațiile pot fi în natură sau în numerar); iv) dobânzi platite de cei care nu încadrează platile împrumuturilor la timp. Adunarea generală stabilește, de asemenea, nivelul sanctiunilor; v) subvenții publice pentru asistența socială dezvoltarea serviciilor (conform Legii 34/1998); vi) proiecte de parteneriat cu alte persoane asociații și fundații; vii) subvenții obținute de la diferiți donatori.

Aceste fonduri sunt utilizate numai pentru dezvoltarea organizațională.

Dimensiunea socială: Asociațiile de ajutor reciproc pentru pensionari pot oferi, de asemenea, servicii celor care nu aparțin membrilor și pentru familiile membrilor și beneficiarii de prestări sociale în mod gratuit sau la cost redus. De asemenea, oferă servicii sociale și medicale membrilor, familiilor lor, și mai general la persoanele învărstă care au nevoie.

Modalitate de administrare inclusivă: ca asociații, asociații de ajutor reciproc trebuie gestionat democratic. O Adunare Generală, în care membrii discută despre bugetul, activitățile și strategia pentru anul următor, se întrunesc pe an. Principalele parti interesate sunt, de asemenea, invitate să se alăture Adunării Generale.

6.CASA DE AJUTOR RECIPROCA PENSIONARILOR OMENIA

Casa de ajutor reciproc a pensionarilor Omenia Bucureti a fost nfiintată în 1952 în cadrul institutiei asistenta reciprodi ntre membrii sai,adica varstnici. CARP Omenia Bucuresti functioneaza ca una dintre cele mai mari structuri asociative din Romania, cu 43.051 membri și 65 de birouri comunitare, 170 de angajati, 25 de voluntari implicați în activitati de zi cu zi ale organizatiei și peste 200 activitati specifice. CARP functioneaza ca o forma de intreprindere sociala de joș sus, care raspunde nevoilor membrilor în materie de bunastare, într-un cadru social și economic caracterizat printr-un sistem de protecție sociala fragil. CARP Omenia raspunde nevoilor și interesele persoanelor în varsta prin furnizarea de servicii sociale, medicale și financiare în scopul combaterii excluziunii lor sociale și financiare. Persoanele în varsta reprezinta un grup vulnerabil, și avand în vedere veniturile lor reduse (peste 2 milioane de pensionari primesc o pensie mai mică decât salariul minim) acestia se confrunta cu excluderea frecventă din procedurile de mprumut la o instituție bancară. Pe lângă activitatea de creditare, excedentul rezultat al organizatiei ajuta la dezvoltarea unei serii de servicii sociale iactivitati economice menite să mbunatareasca nivelul de trai al membrilor. Serviciile și activitatile economice se bazeaza pe cererea membrilor și izează principal mbunatatirea bunastarii acestora.

www.carp-omenia.ro

Cooperative care urmăresc obiective de interes general

Cadrul de funcționare a cooperativelor este asigurat de Legea 12005 (Legea privind Organizarea și funcționarea cooperativelor). În ultimii ani, o nouă generație de cooperative s-au dezvoltat în România, cele mai multe dintre ele îndeplinind caracteristicile întreprinderii sociale.

Acest sector cooperativ „re-descoperit” încă se luptă să depăsească un număr de barierelor institutionale și culturale motivele din perioada comunismului. Cel mai adesea fosta fiabilitate cooperativa datorată unor măsuri specifice de politica națională (în mediul rural domeniul a mai avut succes atunci când depun propunerile de finanțare, astfel încât să poată primi mai multe stimulente din partea autorităților publice) sau din fonduri europene. Cooperativele din zone de mediu, cultură, comerț echitabil și dezvoltare rurală îndurabilă îndeplinesc social criteriile întreprinderii.

Dimensiunea antreprenorială / economică: Cooperativele constituie un tip de afacere organizată, astfel acestea demonstrează caracteristicile tipice ale tuturor întreprinderilor.

Dimensiunea socială : Noua generație de cooperative și folosete nu numai profiturile să beneficieze membrilor săi, dar și să promoveze interesele comunităților lor prin realizarea de acțiuni în afara activitatilor de interes general

Modalitatea de administrare: Principiul „o persoană, un vot” oferă baza guvernantei în cooperative. Chiar dacă legea cooperativă nu prevede prezența diverselor parti interesate în procesul de luare a deciziilor, cooperativele care urmăresc obiective de interes general tend să implice mai multe parti interesate (în special din comunitățile locale) în procesul de luare a deciziilor.

7. Asociatia Szekelygyumolcs (Asociatia Fructul Secuiesc)

Asociatia producatorilor de fructe si fructe din zona Odorhei demonstreaza a modul de lucru asociat intreprinderilor sociale în domeniul dezvoltarii economice locale din comunitati rurale din teritori romani isolate slab populate. Intreprinderea sociala Fructul Secuiesc prelucreaza si comercializeaza fructele traditionale din livezi,fructe de padure si ciuperci din zona. Detinuta de o asociatie formata din peste 300 de mici fermieri si proprietari de paduri intreprinderea creeaza locuri de munca pentru inimuritii pentru alti membri ai comunitatii, n special grupuri dezavantajate,femei si persoane de etnie romana, dezvoltand la acelasi timp responsabilitatea in randul comunitatii proprietarilor de padure pentru gestionarea durabila a resurselor acestora. Astfel, acesta ajuta la dezvoltarea economiei in zona Odorhei Secuiesc.

Este important ca activitatile se concentreaza pe prelucrarea si anizarea soiurilor de fructe rare, care altfel ar fi sa fie irosite sau vandute la preturi foarte mici de catre producatori individuali. Asociatia conduce doua centre de prelucrare din judetul Harghita (centrul Romaniei): unul in satul Lupeni, pentru prelucrarea fructelor de livezi (mere, pere, prune, fructe de padure) si unul in satul Zetea, pentru prelucrarea fructelor si ciupercilor salbatice. Activitatile Asociatiei beneficiaza din sprijinul substantial al asociatiilor de proprietari de paduri, care ofera, in prelungire cu fermierii locali, materia prima necesara colectata din padure.

Printre factorii principali ai intreprinderii se numara pomicultorii si recoltatorii de fructe (in cazul fructelor salbatice si a ciupercilor), membri si non-membri ai Asociatiei care participa de bunavoie la procesele de lansare si dezvoltare. In 2017, Asociatia a lucrat in aproape cu peste 1.200 de fermieri implicați atât in productie, comercializarea invanzarea produselor; dintre acestea, doar 39 de persoane au participat ca fiind Membrii asociatiei. Numarul angajatilor intreprinderii variaza de la 6 la 55 (in perioada de recoltare). Membrii nu au utilizarea exclusiva a facilitatilor si serviciilor oferite de Asociatie, dar pot participa direct la procesul de guvernare.

Dincolo de impactul pozitiv al asociatiei asupra membrilor si colaboratorilor sai, de exemplu ca dezvoltare a abilitatilor lor profesionale (alegerea celor mai bune soiuri de fructe pentru microclimat, intretinere a livezilor, practici organice etc.) si „abilitati soft” (colaborativ), intreprinderea demonstreaza, de asemenea, impacturi benefice asupra mediului rural comunitate, in special mediul. Aceasta include, de exemplu, creterea dimensiunii de livezi nou inaintate sau reintrodate la 300 de hectare care schimba mentalitatea asociatiilor de proprietari de paduri privind gestionarea durabila a padurilor si utilizarea disponibila materiei prime (inclusiv cherestea, fructe salbatice si ciuperci).

www.szekelmumolcs.ro

STUDII DE CAZ. BULGARIA²

Chitalishte3Z „Stoyanka Sokolova 1999”, Sofia,

Reprezinta primul centru cultural educativ de acest gen în cartierul HFacultatea din Sofia, cu preponderenta locuit de romi (aproximativ 40000 de locuitori). S-a înregistrat pentru beneficii publice.

Persoanele de etnie romă implicate în activități culturale au fondat mai întâi chitalishtă 1999, sub numele de Nevo Drom („Drumul nou”), mai târziu redenumit Stoyanka Sokolova, în memoria unui activist rom. De-a lungul anilor, chitalishtă a diversificat activitatile și este angajat în numeroase activități, mai ales sociale, educationale și culturale.

Chitalishtă are 150 de membri, în principal din comunitatea locală. Ei participă la diferite activități și formează adunarea generală, corpul suprem al organizației. Adunarea generală se aduna cel puțin o dată pe an sau mai des, dacă este necesar. Adunarea generală adoptă rapoartele anuale și cele mai presante decizii referitor la chitalishtă. În plus, adunarea generală alege consiliul mandatarilor, comisiei de control și președintele pentru o perioadă de trei ani. Președintele și secretarul chitalishtă efectuează management operational. Ambii organizează și controlează activitățile cotidiene și propune decizii, raportând către Consiliu de Administrație. În funcție de activități, ei implica membrii diferenți ai chitalishtă în acest proces.

Chitalishtă administrează o clădire cu 12 camere, inclusiv salide pregătire profesională. Acestea include o bibliotecă, o sală de sport, un laborator de fotografii, precum și un salon și o scenă pentru dans și programe de muzică, precum și proiecții de film. Unele activități specifice includ:

- » Oferea de oportunități pentru dobândirea calificării și perfectionarea ulterioară a romilor (coacere, coafuri, amenajare, construcții și alfabetizare computerizată cursuri și instruirea în 22 de specialități, în conformitate cu licența Agentiei Naționale pentru Educație și formare la Consiliul Miniștrilor). Cei care au avut succes să finalizeze cursul profesional și să primească o certificare recunoscută oficial care le permite să solicite un loc de munca. Până acum, numărul lor a depășit 100.
- » Înstruirea unui grup de dans și a unui ansamblu muzical pentru promovarea tradițională Cultură romilor.
- » Crearea de atitudini de sprijin pentru integrarea socială și adaptarea tinerilor romi.
- » Stabilirea de parteneriate și cooperarea cu alte organisme din domenii similare din activitate de sinergie cu programele de chitalishtă curente.
- » Organizarea unei serii de întâlniri motivationale și discuții cu autoritățile locale, lideri informali și reprezentanți ai comunității pentru a prezenta activitatile proprii

² SOCIAL ENTERPRISES AND THEIR ECOSYSTEMS IN EUROPE, Country report BULGARIA, Maria Jeliazkova, 2019

•Activitati economice" KCM SRL

Activitati economice" KCM SRL.,Plovdiv, a aparut ca o filiala a unei companii de productie de metale. Intreprinderea are statutul de SRL si este re registrat ca producator agricol din 2003. Are statut a unei intreprinderi specializate pentru persoane cu capacitate de munca redusa și suport integrarea lor în munca. Aceasta intreprindere prezinta prima companie specializata în tara pentru persoanele cu dizabilitati,creata de un grup comercial (KCM Group).

Organizatia a fost infiintata pentru a aborda trei obiective principale pentru companiile de productie a metalelor neferoase:

1. în primul rand, unii angajati ai companiei întampina accidente de munca sau timp își deteriorează sănătate, sunt ajutați să și îndeplinească activitatea în principalele întreprinderi ale grupului industrial din SUA. Datorita naturii productiei, acei angajati trebuie să fie scosi temporar sau definitiv din activitatile metalurgice grele ide munca. Compania vrea să-i pastreze ca angajati, oferind o munca mai uoara care se potriveste stariilor de sănătate.
2. în al doilea rand, din cauza activitatii poluante a întreprinderii, autoritatile statului au obligat la crearea întreținerea unei centuri ecologice.
3. în al treilea rand, întreprinderile din grupul industrial au nevoie tot mai mari de activitati precum curatarea birourilor, haine de birou, furnizare de alimente etc.

Pentru abordarea acestor obiective într-un mod interconectat, activitatile suplimentare au fost primele abordate și mai tarziu o nouă companie a fost înființată - „Activitati economice" KCM Ltd. - înregistrată la data de 2005 ca întreprindere specializată pentru persoanele cu dizabilitati (peste 50% din lucratori).

Aceasta companie privată s-a separat legal, dar rămâne în cadrul grupului industrial.

În 2019, numarul de angajati ajunge la 105 persoane, cu 3 posturi vacante. Printre angajatii, numarul persoanelor cu dizabilitati ajunge la 45, dintre care 34 dintre ei se confrunta cu dizabilitati permanente și severe (peste 50% din handicap).

Activitati economice" KCM Ltd. realizează urmatoarele servicii: întreținerea parcurilor și peluze; fierberea culturilor de ulei eteric (lavanda); deszapezire; curatenie birouri; spalarea haine de lucru, lenjerii de pat și cuverturi de pat, calcator și curătare uscată; lucru de cusut haine și diferite filtre pentru metalurgie și industria chimică; instalare și servicii tehnice de cafea și alte mâini de băuturi calde. Execută comenzi de piata pentru companiile din cadrul grupului de afaceri și pentru clientii externi. Întreprinderea detine trei sere pentru creterea plantelor interioare și material de plantare, oferind acestea pentru proiectarea gradinii cladirilor administrative și a spațiilor dintre produse cladiri. Renovează și extinde continuu activitatele de afaceri.

KCM SRL. cu activitati economice se confrunta cu două obstacole principale:

A. Compania are oportunitatea de a-i extinde operațiunile, ceea ce implica angajarea mai multor oameni. Pentru a împlinește statutul de întreprindere socială pentru integrare și angajarea persoanelor cu dizabilitati, se confrunta cu reglementari de stat în ceea ce privește certificarea ca persoane cu dizabilitati a persoanelor. Angajarea persoanelor cu dizabilitati este o provocare, deoarece acestea

trebuie sa fie capabile sa execute atributiile din fisa postului. In plus,persoanele cu anumite tipuri de dizabilitati nu pot fi angajate deoarece productia de catre grupul industrial KCM este daunatoare și agraveaza anumite tipuri de boli (de exemplu, boli mintale).

b. Regulamentul de minimis permite ajutoare de maxim 200.000 EUR în 3 ani de rulare.

Problema constă în apartenența la un grup industrial, deoarece întreprinderile din întreg grupul industrial sunt considerate „legate”, deci posibilitatile de finanțare prin ajutor de minimis sunt limitate.

Sursele principale ale veniturilor companiei includ: 95% din activitatea proprie și 5% din subvenții publice (adică 50% din contribuții la asigurări sunt platite de către Administrația pentru persoane cu dizabilități). Potrivit raportului de țară din 2019 pentru întreprinderi sociale, compania nu generează profit.

Activitatea de afaceri întregului grup industrial KCM este adesea citată ca exemplu de politică de succes a responsabilității sociale corporative. Banca Europeană pentru Reconstituire și Dezvoltarea a apreciat foarte mult responsabilitatea socială bine dezvoltată a companiei care înființat „Activități economice” KCM Ltd. În aceasta baza a alocat 95 milioane EUR credit de investiții companiei-mama.

"Sapunul HOPE" and "Restaurantul HOPE"

Acest studiu de caz prezintă un exemplu de ONG care încearcă să dezvolte afaceri. Fundația pentru Schimbare Socială și Incluziune căuta mod activ diferite opțiuni pentru a oferi locuri de muncă pentru tinerii defavorizați prin activități de producție.

Proiectul principal al Fundației pentru Schimbare Socială și Incluziune este Programul „Casa Oportunității”, care creează o rețea de case de tip familial pentru tinerii care parasesc instituții specializate pentru copiii lipsiți de sprijinul parintilor. Fiecare casă din program oferă tinerilor 2 ani de îngrăjire și asistență rezidențială. Principalul motor al dezvoltării activităților de afaceri este asigurarea locurilor de muncă pentru acești tineri prin formarea de competențe și capacitați de dezvoltare profesională. Urmărind acest lucru, atelierul social „HOPE Soap”, a apărut la Fundația pentru Schimbare Socială și Incluziune în 2012. Aceasta mică întreprindere a devenit înființată legal la fundație, astfel forma juridică se califică un ONG cu activități economice. Ideea apare ca urmare a unui proiect comun între fundație și organizația internațională a studentilor SIFE (nodul Birmingham), bazată pe voința de a da cunoștințele necesare și încredere pentru persoanele nevoiaze, astfel încât să poată face față viații și să devină independenți de guvern și ONG-uri. Inițiativa sapunului Hope are loc într-o din casele menționate mai sus. Transferul procesului tehnologic de producție de sapun împreună cu cunoștințele despre dezvoltarea unei afaceri mici și marketingul au contribuit la dezvoltarea acesteia.

Cu toate acestea, cu timpul se pare că „HOPE Soap” se confruntă cu provocări ca o întreprindere durabilă. În timp ce activitățile lor continuă, acestea funcționează doar ca campanie în perioada sărbătorilor mari precum Craciunul și Paștele. Din fericire, aceeași Fundație a dezvoltat o altă întreprindere socială simultană, HOPE Restaurant, datorită unei subvenții primite în 2015 de la Rotary Club Sofia Internațional. Astfel, în 2016, Fundația a lansat o nouă întreprindere socială cu proiectul restaurant HOPE Spre deosebire de atelierul social „HOPE Soap”, „HOPE Restaurant” a devenit legal

constituit ca o companie cu un singur membru cu raspundere limitata. Fundatia actioneaza ca unic proprietar i lucreaza pentru conectarea celor doua ntreprinderi sociale Hope.

Microintreprinderea „HOPe Soap” (1 coordonator i 3 lucratori) asigura angajarea tinerilor care au parasit institutiile mentionate mai sus. Dupa o pregatire adevarata, tinerii produc i vand sapunuri handmade, contribuind la dezvoltarea abilitatilor de subsistenta.

Obiectivul principal, oferirea de locuri de munca i venituri pentru tinerii crescuti n orfelinat, ii ajuta sa idezvolte abilitati pentru o viata independenta.

„Restaurantul HOPe” angajeaza mod similar tineri pana la varsta de 18 ani care au plecat institutiile de servicii sociale. Acei tineri primesc instruire de baza pentru a efectua relevantele datoririle (de exemplu, deservirea, pregatirea de facturi, abilitatile de casierie etc.). De la crearea ntreprinderii sociale, 9 tineri au primit un loc de munca pentru o anumita perioada de timp. In prezent, doi tineri din grupul tinta au contracte de munca permanente.

Datorita oportunitatii, tinerii dezvoltă multe abilitati diferite pentru a face fata viata n afara institutiei. Unele dintre abilitatile mai sociale se refera la muncă în echipa, la munca programe, responsabilitati, pregatirea postului i potrivirea responsabilitatilor de munca restul echipei. Tntre timp, tinerii învata competentele de baza „n micareh industria restaurantelor, care lucreaza cu clientii, lucreaza h bucatarie, de baza principii din industria culinara, etichetare, deservire de catering, etc. Parasirea HOPe Restaurantul, tinerii se simt mai capabili, mai puternici i mai ncrezatori n a face fata cu provocari de viata i responsabilitati de serviciu.

Tntreprinderea sociala „HOPe Soap”, sapunurile sunt facute dintr-o baza gata de topit. Compania adauga mirosuri i culori i le toarnă forme speciale. Dupa racire, sapunurile sunt ambalate i sunt gata pentru distributia comerciala pentru evenimente corporative, nunți etc. In 2012, veniturile din vanzari au ajuns la 900 EUR. In 2017 veniturile au ajuns deja la 5.000 EUR. Un plan preliminar de marketing se dovedește esențial pentru acest proces.

Principalele activitati ale „restaurantului HOPe” includ prepararea alimentelor i catering pentru evenimente. Mancand la restaurant, clientii sprijina programul „Oportunitatea de acasa”, o retea de case monitorizate pentru tineri crescuti n case pentru copii, care prin urmare, implica clientii n rezolvarea unei probleme sociale de mare importanta.

Principalele bariere graviteazii în jurul finantarii insuficiente. Potrivit reprezentantilor fundatiei, acest lucru rezulta dintr-o lipsa comună de finanțare i sarcinile fiscale. La urma urmării, aceste ntreprinderi sociale funcționează ca „afaceri ca de obicei”, cu o competitivitate slabă, iar recunoașterea pieței rămâne dificilă n absența unui buget de publicitate.

Mecanisme financiare de sustenabilitate

Pentru a rezolva provocările financiare i a asigura o afacere durabilă, Fundatia pentru Schimbare i Incluziune Sociala, n calitate de proprietar al celor două ntreprinderi sociale, continua să ofere sprijin financiar. Menținerea lor necesita o constantă resursă financiară, care cu greu poate fi obținută doar prin piata i instrumente inovatoare.

Astfel, principalele surse de venit variază la 30% din vanzarile pe piata i 70% din finanțare de la Fundație.

Fundatia pentru Schimbare Sociala și Incluziune lucrează în parteneriat cu diferiti organisme publice și private, nationale și internationale. Printre partenerii cheie se numara organizatiile finantare (cum ar fi Trussell Trust, Marea Britanie, BCause Foundation, Rotary Club Sofia Fundatia internationala de caritate a Clubului international pentru femei - Sofia, granturi SEE, Fortele armate americane etc.); municipalitatile din Sofia și Gabrovo; diferite afaceri care au oferit donații corporative; multe ONG-uri și retele.

CROATIA³

Humana Nova takovec a inceput ca o cooperativa sociala din Cakovec, fondata de asociatia Autonom Center ACT in 2011. Astazi, face parte din consorciul de intreprinderi sociale ACT Group, impreuna cu alte cateva intreprinderi sociale fondate de acelasi asociere.

Humana Nova și-a inceput ca rezultat din dorinta de a oferi oportunitati de munca pentru grupurile sociale vulnerabile, in special persoanele cu dizabilitati. Oficial, fundatia s-a infiintat ca urmare a proiectului finantat de UE „Educatia pentru cooperativa sociala - noi posibilitati pentru persoanele cu dizabilitati”, derulat de Grupul ACT. Proiectul a educat zeci de persoane care se confrunta cu dificultati de ocuparea pe piata fortele de munca din regiunea Medimurje, iar unii participanti au devenit apoi primii lucratori in Humana Nova și-a inceput. Aceasta cooperativa sociala a actionat ca companie de pionierat care a dezvoltat un sistem de colectare, sortare si reutilizare a deseurilor textile in comunitatea locala. Astazi, rolul lor in gestionarea deseurilor ecologice este recunoscut in toata Croatia. Pe baza acestui model au aparut si alte cooperative sociale, cum ar fi Humana Nova Zagreb si Humana Nova Istria.

Modelul de afaceri s-a bazat pe colectarea si reutilizarea deseurilor textile - o parte au fost reciclate si vandute in scopuri industriale, o parte au fost reproiectate si vandute in magazine si magazine online, iar o parte care a fost curatata si vanduta ca haine second-hand. Pana in 2012, intreprinderea avea 11 lucratori, majoritatea femei cu dizabilitati. Dupa primul an sau doi, cand dificultatile in management i-au determinat sa caute o persoana calificata cu experienta in sectorul de afaceri, afacerea s-a stabilizat lent.

Humana Nova Cakovec si-a revenit complet dintr-o perioada de stagnare chiar si de criza, cand toate salariile au coborat la minimul prevazut de lege. In 2018 intra intr-o faza de extindere, prin care si-a largit campurile de implicare si a oferit servicii noi pietei. De exemplu, cusutul a cuprins intotdeauna o activitate principală, dar, mai degraba decat sa depinda doar de materialul re folosit, au inceput sa produca produsele proiectate din materiale organice noi de calitate. Mai mult, ei au oferit servicii de cusut pentru alte companii (cum ar fi cunoscutul brand croat de moda ELFS). Aceasta extindere a serviciilor a adus cateva contracte foarte bune cu sectorul privat. O piata suplimentara s-a deschis atunci cand au ajuns la 51% din lucratorii cu dizabilitati. Potrivit legii, acest lucru îi face eligibili pentru „contracte de cote de inlocuire” cu toate companiile care nu angajeaza (dar sunt obligate) sa angajeze persoane cu dizabilitati. In prezent, Humana Nova Cakovec are in jur de 15 contracte de acest tip.

De la inceput, Humana Nova și-a orientat catre un spectru larg de destinatari. Desi persoanele cu dizabilitati au avut prioritate, au inclus si alte tipuri de beneficiari din diferite grupuri vulnerabile, precum: someri de lunga durata, minoritate româna, femei mai mari de 45 de ani, tineri, cetateni care au abandonat timpuriu scoala, mame singure, etc. De-a lungul timpului, lista grupurilor de beneficiari a crescut, iar acum negociaza angajarea persoanelor care se confrunta cu orbire si sindrom Down.

³ SOCIAL ENTERPRISES AND THEIR ECOSYSTEMS IN EUROPE, Country report CROATIA, Davorka Vidović, 2019

Numarul de angajati cu dizabilitati creste continuu, iar din 2017 acestea reprezinta peste jumata din forta de munca, ceea ce inseamna ca compania a devenit eligibila pentru statutul de atelier protejat. Astazi, Humana Nova Cakovec are 20 de membri si 23 de lucratori, dintre care 15 experimenteaza dizabilitati. Mai mult, peste 75% dintre lucratori participa, de asemenea, ca membri cooperatori, oferindu-le eligibilitatea pentru inregistrarea ca cooperativa a lucratorilor - o strategie viitoare potentiala pentru companie.

Modelul de guvernare s-a schimbat in timp. Initial, doar cativa lucratori au participat si ca membri ai cooperativei sociale. Cu toate acestea, acest domeniu a devenit din ce in ce mai important, intrucat fondatorii au incurajat lucratorii sa devina proprietari ai companiei in care lucrau. In timp ce procesul a necesitat mult timp si educatie, demonstratie si alte forme de sprijin, a rezultat intr-o participare semnificativ mai mare a lucratorilor. Conform experientei managerului, acest lucru a dus la cresterea motivatiei si a productivitatii. Astazi, doar cativa lucratori nu participa la cooperativa.

Un mare pas inainte in afacerea lor a venit cu un contract recent cu autoritatea publica, Orasul Zagreb. Contractul castigat ca si „contract rezervat” intr-o achizitie publica se refera la producerea de pavilobe oficiale. Valoarea contractului a fost de aproximativ 580.000 EUR pentru urmatorii ani, consolidandu-le lichiditatea si facandu-le atractive pentru alte tipuri de instrumente financiare comerciale. De asemenea, s-a deschis o usa catre alte contracte publice de dimensiuni mici.

Aceasta intreprindere sociala nu se bucura de multe facilitati fiscale. Conform estimarilor recente, Humana Nova Iakovec genereaza peste 80% din veniturile lor pe piata. Restul provine din subventii primite pentru angajarea persoanelor cu dizabilitati. In acest moment, aproximativ 40% din veniturile totale ale pielei fac obiectul contractelor publice.

In ultimii sapte ani s-au confruntat cu o serie de bariere. Cea mai importanta bariera se manifesta in lipsa abilitatilor de management, pe care incerca sa le depaseasca educand si angajand personal calificat. Cu toate acestea, provocarile mai problematice decurg din presiunile externe asupra ecosistemului lor - legislatie nesuportiva fata de cooperative; cooperativele au acces limitat la scheme de finantare publica; intarzieri in implementarea Strategiei SE. De asemenea, legislatia deficitara privind gestionarea deseurilor si o notiune nedefinita de „material textil folosit” reprezinta obstacole suplimentare.

<http://www.humananova.org/en/home/>

MI-Centrul pentru asistenta la domiciliu, Split

MI Centrul de asistenta la domiciliu a fost infiintat in Split in 2005 de catre asociatia locala MI (care inseamna „noi” in croata). Aceasta asociatie a participat la domeniile de dezvoltare comunitara, solidaritate si coeziune sociala din 1997, primind o recunoastere abundenta in comunitatea locala. Institutia MI a fost fondata cu scopul de a servi batranii din casele lor cu mese zilnice si diverse ajutoare la domiciliu. Asociatia a inceput un program de inclusiune pentru persoanele in varsta inca din 1998, in cooperare cu administratia locala - Orasul Split, si a organizat diverse programe culturale, educationale si sociale pentru persoanele in varsta. Infiintarea Centrului MI a primit un sprijin larg si chiar a luat nastere in orasul Split, care dupa cativa ani de cooperare, a sugerat ca asociatia MI sa introduca un serviciu de asistenta la domiciliu pentru varstnici. Ei au recunoscut aceste nevoi nesatisfacute, impreuna cu capacitatile MI si angajamentul de a le aborda. Orasul Split a oferit un contract Centrului MI pentru a

acoperi zilnic mesele livrate oamenilor din casele lor. Foarte curand au derulat asa-numitul contract tripartit, inclusiv o alta institutie publica locala - Centrul de ingrijire a copiilor si tineretului Split, care a fost contractat ca furnizor de mese gatite.

Furnizarea de mese zilnice persoanelor in varsta, la domiciliu, ramane una dintre activitatile de baza ale Centrului MI. In calitate de contractant, orasul Split a acoperit, in anumite perioade, costurile meselor pentru aproape toti beneficiarii, ajungand la aproximativ 60 de persoane lunar in cele mai bune perioade. Pe langa activitatea economica de baza, institutia ofera si alte tipuri de servicii pentru persoanele in varsta, cum ar fi intretinerea igienei, achizițiilor si plati si ingrijire la domiciliu.

In medie, 40 de destinatari primesc mese zilnice. De-a lungul timpului, acest numar s-a schimbat de la 30 la 80, in functie de cantitatea de sprijin financiar oferit de Oras. Astazi, cu aproximativ 40 de beneficiari, acest lucru nu prezinta cele mai bune performante ale Centrului MI. La apogeu, au angajat 10 persoane, dintre care trei pana la noua provineau din grupuri vulnerabile cu dificultati in gasirea unui loc de munca (in special femei mai mari de 45 de ani). Acum, numarul lucratorilor a scazut la doar trei, in timp ce lucreaza cu mai putine persoane care livreaza. De la inceput, o serie de voluntari, in special din asociatia de parinti, au participat la vizite la domiciliu si la alte tipuri de programe de socializare pentru beneficiari.

Contractul cu Orasul Split a fost realizat la initiativa orasului si ca „contract rezervat” al procesului de achiziții publice. Cu toate acestea, in timp, valoarea serviciilor platite acoperite de oras a scazut. De asemenea, starea contractului s-a schimbat in functie de beneficiarii care platau.

Proportia veniturilor obtinute din activitati economice in totalul veniturilor este destul de ridicata, in jur de 96-99% in 2014 si 2015. Aproximativ 28% din venituri provin din contractul public cu Orasul Split. Cu toate acestea, lucratorii primesc salariile minime prevazute de lege, iar organizatia de parinti subventioneaza in mod regulat activitatea Institutiei cu munca voluntara, spatiu si alte facilitati.

Principala problema a Centrului MI a venit cu puzzle-ul de a percepe un serviciu pentru o populatie foarte vulnerabila. Ei intentionau sa isi ofere serviciile gratuit sau cu subvenții. Inca de la inceput, organizatia s-a simtit reticenta in a pune un pret comercial pe serviciile lor si inca se lupta cu gasirea si crearea unui model de afaceri eficient, care sa faca ca Centrul MI sa fie durabil pe termen lung si mai putin dependent de un mediu nesigur. Sprijinul financiar deja inconsistent pe care l-au primit de la Orasul Split s-a confruntat cu reduceri ale contractului reciproc cu aproape fiecare schimbare politica a politicienilor locali. Centrul isi recunoaste cele doua bariere externe principale, apoi, in instabilitatea mediului politic si lipsa de angajament fata de obiectivele strategice. Adesea, guvernul nu ii rateaza ca un partener valoros. De asemenea, legislatia aferenta se confrunta cu o inconsecventa continua in interpretarea sa; de exemplu, dupa ani de tratament ca NPO - prin natura activitatii lor - au fost stersi recent din Registrul NPO, deoarece majoritatea veniturilor lor provin din activitati economice si acum se confrunta cu aceleasi cerinte ca o companie comerciala. In cele din urma, ei considera neaplicarea Strategiei SE ca o bariera pentru accesul lor la sprijin financiar suplimentar. Printre factorii endogeni, aparent, managementul prezinta cel mai slab lant, deoarece se confrunta cu provocari speciale in gestionarea lucratorilor.

<https://www.seniori.hr/ustanova>

Punkt srl

Punkt LLC {Punkt) prezinta o societate cu raspundere limitata situata in orasul Pula,in varful de sud al regiunii Istriei. Compania isi desfasoara activitatea in domeniul pregatirii hranei si cateringului alimentar prin angajarea tinerilor cu dizabilitati. Punkt, infiintat in 2016,a pregatit spatiul disponibil si a deschis un restaurant la inceputul anului 2017. In ciuda unei vietii relativ scurte,Punkt arata deja tendinte pozitive de crestere a fortelei de munca si de sustenabilitate financiara. Diferentandu-se de tendintele obisnuite ale intreprinderilor sociale create,aceasta intreprindere sociala a fost infiintata de o singura persoana fizica. Mai mult de 10 ani a lucrat la Scoala pentru ingrijirea copilului si educatia din Pula, scoala pentru persoanele cu dizabilitati. Ea a participat la cursurile legate de serviciile alimentare si agricultura si a gestionat si o cooperativa scolară {elevi). Acolo a adunat experienta bogata in lucrul cu tineri cu dizabilitati si a asistat la dificultatile lor in gasirea unui loc de munca. Ea a fost constienta ca, in ciuda educatiei si a eforturilor pe care scolile si profesionistii le depun pentru a incuraja tineri calificati si angajabili cu dizabilitati, ei inca se confrunta cu multe bariere in lumea exterioara si pe piata, in primul rand lipsa de dorinta a majoritatii angajatorilor de a angaja astfel de persoane. Motivata puternic pentru a schimba aceasta tendinta, a decis sa inceapa o intreprindere sociala si sa ofere elevilor o oportunitate de angajare si integrare. Metoda de creare a acestei intreprinderi difera in mare masura si de alte exemple - nu a primit finantare sau sprijin din partea donatorilor externi.

Principalele activitati de afaceri in care Punkt opereaza includ prepararea alimentelor, serviciile alimentare si cateringul. Acest domeniu de activitate isi propune sa se potriveasca capacitatilor persoanelor cu dizabilitati, care ajuta in bucatarie,servesc si livreaza mancare. Proprietarul a inchiriat un spatiu potrivit pentru restaurant, care ofera mese simple zilnice, preparate din ingrediente locale proaspete si angajeaza un bucatar profesionist. Pe langa principalele activitati de afaceri, Punkt cultiva mai multe plante si ofera o oportunitate pentru activitati suplimentare de socializare si integrare pentru beneficiarii sai.

Principalii beneficiari ai Punkt sunt persoanele cu dizabilitati,intrucat modelul de afaceri isi propune sa le asigure ocuparea fortelei de munca. Se concentreaza mai ales pe tinerii cu dizabilitati care ies din invatamantul special si, de asemenea, ajunge la someri de lunga durata cu dizabilitati. Astfel, majoritatea lucratorilor sunt destul de tineri; cu toate acestea, compania angajeaza, de asemenea, o persoana de peste SO de ani care nu a mai ocupat niciodata un loc de munca. Restaurantul,situat in apropierea stadionului local,ofera mese zilnice la preturi rezonabile pentru consumul intern (format din sapte mese) sau prin livrare. Pana acum, au adunat o serie de clienti obisnuiti din comunitatea locala: persoane fizice si juridice, companii{banci), institutii publice {scoli,spitale, teatre etc.) si asociatii {club de fotbal). In plus, acestia servesc in mod regulat mai multi varstnici,livrand mese in casele lor.

Cand a fost stabilit, Punkt a inceput cu trei lucratori. Un an si jumata mai tarziu au angajat noua persoane, dintre care cinci persoane cu dizabilitati. Interesul pentru serviciile lor continua sa creasca, asa ca se asteapta la o crestere suplimentara a ocuparii fortelei de munca. De asemenea, deoarece au mai mult de jumata de lucratori cu dizabilitati, ei ar putea deja sa obtina statutul de atelier protejat, ceea ce considera un model probabil pentru dezvoltarea companiei. Au planuri de a-si extinde activitatile la productia agricola si alimentara. Numarul de clienti sau utilizatori continua, de asemenea, in crestere si, in acest moment, ofera in medie 130-180 de mese pe zi.

Fondatorul / proprietarul companiei a utilizat un imprumut pentru finantarea initiala a afacerii. Proprietarul a luat un imprumut pe termen scurt (10 ani) de la banca comerciala pentru a echipa

restaurantul si a asigura capitalul initial. Proprietarul a acceptat imprumutul ca persoana privata inainte de a fi stabilita forma legala si astfel a fost supus acelorasi cerinte comerciale ca si alte persoane fizice. Pentru proprietar, acest lucru s-a dovedit mai convenabil la acea vreme, pentru ca a necesitat mai putine documente si a avut proceduri mai usoare decat aplicarea ca o companie „tocmai infiintata”.

<https://www.facebook.com/punktpula/>

Green Energy Cooperative (ZEZ)

Cooperativa pentru energie verde (Zelena energetska zadruga - ZEZ) se afla la Zagreb, infiintata in 2013 in cadrul proiectului de dezvoltare a energiei energetice a Programului Natiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP). Cativa experti, in mare parte ingineri care au lucrat in cadrul PNUD in domeniul energiei durabile, au decis sa continue sa lucreze impreuna in acest domeniu si au fondat Cooperativa pentru energie verde. Cooperativa se concentreaza in special pe energia regenerabila si inovatiile in domeniul energiei verzi. Unii dintre fondatori si-au exprimat interesul pentru continuarea practicii de crowdfunding si a finantelor alternative, in general, pe care UNDP le-a acoperit si in programele sale. Aceasta a dus la crearea „Academiei de Crowdfunding”. Crowdfunding ofera inca modelul pe care ii aplică ZEZ in programele lor. Dupa primii ani in care s-a bazat in cea mai mare parte pe finantarea proiectelor, un pas important in dezvoltarea modelului lor de afaceri a venit cu participarea la „Programul de accelerare a intreprinderilor sociale” (condus de Grupul ACT) in 2017-2018, unde ZEZ a devenit unul dintre beneficiarii. Prin acest program, cu sprijinul de mentorat oferit de Grupul ACT, ei au reusit sa dezvolte o platforma digitala pentru micro-investitii care va fi utilizata pentru campaniile lor de investitii in energie comunitara.

Principalele activitati includ planificarea si gestionarea proiectelor „surse de energie regenerabila” (RES); pregatirea studiilor de investitii; documente preliminare de proiectare si proiecte; sprijin in finantarea proiectelor in contact direct cu institutiile financiare prin mecanisme financiare alternative precum crowdfunding, „compania de servicii energetice” (ESCO) si cofinantarea prin fonduri. De-a lungul anilor, principalul lor obiectiv a distilat conceptul de „energie comunitara”, pe care incearca sa ii implementeze in Croatia si in rile vecine. „Energia comunitara” prezinta un model care exploreaza modalitatatile prin care cetatenii nu numai ca pot folosi surse de energie regenerabila, dar si pot investi si finanta proiecte energetice locale. Cunoscutul model de succes ZEZ implementat in 2018 a fost organizat cu colaborarea Orasului Krizevci in calitate de client. Acestia au lansat in Croatia prima initiativa de investire a multimilor pentru energie regenerabila, care urmareste cetatenii-investitori sa finanteze instalarea sistemelor de energie solara pe acoperisurile cladirii administrative a Centrului de Dezvoltare Krizevci si a Parcului Tehnologic (detinut de Orasul Krizevci). Economiile de energie produse prin acest sistem solar vor deveni baza pentru rentabilitatea investitiilor. ZEZ furnizeaza echipamente solare pentru inchiriere catre orasul Krizevci timp de 10 ani. Toti investitorii au semnat un acord de imprumut cu ZEZ de 10 ani, pentru care se va dezvolta o dobanda anuala proiectata pentru fondurile acumulate. Sistemul modelat (SO kW), instalat pe acoperisul centrului de afaceri, va acoperi in primul rand nevoile utilizatorilor centrului in ceea ce priveste energia electrica. Orasul plateste consumul real de energie electrica, iar din economiile lunare va returna investitiile catre cetateni-investitori. Surplusul de energie va fi vandut retelei. Dupa 10 ani (necesara pentru ca investitia sa plateasca) sistemul se va transfera in proprietatea orasului si va continua sa faca economii.

Orasele si municipalitatile mici cuprind principalii clienti ai serviciilor ZEZ. Proiectul Orasului Krizevci a atras atentia publicului larg si, in consecinta, mai multe municipalitati si erase au solicitat serviciile ZEZ,

care vizeaza acum sa sprjine proiecte suplimentare de energie regenerabila detinute de cetateni prin intermediul modelului microloan. Deja, interesele din orasul Krizevci privesc sa alimenteze mai multe acoperisuri si alte patru erase create si-au exprimat interesul sa gazduiasca instalatii similare regenerabile, alimentate de cetateni.

La inceput, construirea ZEZ s-a bazat pe eforturile de voluntariat ale membrilor. Prima finantare (finantare) primita de la Fundatia pentru Protectia Mediului a permis primul lucrat in 2014. Astazi,ZEZ se bucura de 20 de membri si 6 lucratori. Membrii cooperativei se implica in mod regulat in mod voluntar in proiectele derulate de cooperativa. Ocazional activitatile de voluntariat implica mai multi studenti interesati de energia regenerabila sau de cetateni.

<http://www.zez.coop/>

DANEMARCA⁴

Selveje Danmark

Infiintata in 2013, Selveje Danmark este o asociatie comerciala care gazduieste 250 de organizatii independente non-profit si intreprinderi sociale specializate in probleme de bunastare in Danemarca. Asociatia a fost fondata de o coalitie de organizatii independente, care a considerat necesar sa adune si sa defineasca interesele politice, de afaceri si profesionale ale organizatiilor care se auto-guverneaza din tara. Asociatia functioneaza independent,dar in colaborare cu Camera de Comert daneza, in interesul organizatiilor lor membre. Activitatile lor sunt situate in principal in cadrul activitatilor de lobby politic, consiliere / consultanta si organizarea de intalniri si oportunitati de retea legate de sectorul danez al bunastarii. Selveje Danmark este alcautuit din cinci angajati si doi studenti,sustinuti din taxe de membru.

Selveje Danmark sustine ca este singura organizatie, care organizeaza in mod specific ONP-uri si intreprinderi sociale in jurul problemelor de bunastare sociala. Acest lucru este destinat crearii de forta in afectarea politicii indreptate catre aceste organizatii, dar serveste, de asemenea, ca un puternic organism de retea care unesc si angajeaza intregul sector. Deoarece lucreaza indeaproape cu organele politice, eforturile lor de advocacy sunt, de asemenea, un instrument strategic principal pe care ii folosesc pentru a sprjni interesele organizatiilor membre participante.

Asociatia raporteaza ca accentul politic mai mare asupra intreprinderilor sociale a fost diminuat in ultimii cinci ani, dar organizatii si municipalitatii care actioneaza pentru aceste cauze inca lucreaza activ pentru principiile lor. In ceea ce priveste problemele legate de ocuparea fortelei de munca, in special, Selveje Danemarca evidentiaza o lipsa in sprijinirea intreprinderilor sociale la nivel de politica. In cazul in care sectorul public foloseste adesea o forma de licitatie care lasa intreprinderile sociale /organizatiile neguvernamentale cu obligatia de a stabili infrastructura necesara furnizarii serviciilor,totusi sectorul public nu are obligatia de a cumpara sau de a sustine vanzarea acestor servicii.

⁴

SOCIAL ENTERPRISES AND THEIR ECOSYSTEMS IN EUROPE, Country report DENMARK, Lars Hulgrdisa Chodorkoff,2019

Selveje Danmark indeplineste un rol important in sustinerea intreprinderilor sociale / non-profitului la nivel politic si la nivel de stat. In al doilea rand, la conectarea a 250 de organizatii active care lucreaza pentru probleme legate de bunastarea sociala, acestea contribuie la crearea unei voci unificate in derularea actiunilor, care sustin si intaresc acest sector in ansamblu.

CABI este o sucursala de sprijin independent si independenta din cadrul Ministerului Ocuparea Fortei de Munca care lucreaza pentru conectarea municipalitatilor cu intreprinderile si antreprenorii sociali. Din 2015, CABI a colectat informatii despre modelele de parteneriat intre intreprinderi si intreprinderi sociale, lucrand activ pentru consolidarea acestor parteneriate, in principal prin obiectivul ocuparii fortele de munca.

O alta organizatie care sprijina intreprinderile sociale este Kooperaen, care este o organizatie patronala pentru cooperative. Printre alte servicii ofera consultanta juridica pentru intreprinderile sociale care doresc sa adopte un model de afaceri cooperativ. In mai 2013 a infiintat, de asemenea, o asociatie specifica pentru membrii intreprinderilor sociale si, de atunci, a actionat ca un sistem principal de sprijin pentru intreprinderile sociale.

De asemenea, s-a inregistrat o crestere a incubatoarelor sociale din Danemarca pentru intreprinderile sociale, precum Reach for Change, Social Start-up, Greencubator etc., care lucreaza direct cu practicienii pentru a imbunatatiti impactul si functionarea intreprinderilor sociale. KBH + a devenit, de asemenea, un spatiu cheie de organizare a intreprinderilor sociale prin „zona lor de inovare sociala”, cu accent pe incluziunea sociala si responsabilitatea sociala. Inca din primavara anului 2014, KBH + a construit o mare retea de intreprinderi sociale si start-up-uri economice sociale in zona Copenhaga.

Merkur Cooperative Bank

Merkur Cooperative Bank (MCB) a fost infiintata in 1982 si membru al Aliantei Globale pentru Banca pe categoria Valeri. A fost fondata pe practici bancare durabile, bazate pe valori, social-responsabile, axate pe justitia sociala, unde consideratiile financiare ale bancilor traditionale sunt extinse pentru a include aspecte sociale, de mediu si etnice. Partenerii principali si partile interesate implica deponenti, debitori, actionari si banchi cooperatiste similare (in special in strainatate). Banca ofera acum 6.810 actionari si 34.000 de clienti in Danemarca, 100 de angajati gestionand aceste tranzactii. Schema financiara a acestora o imita pe cea a activitatilor bancare traditionale, cu depozite de la clienti si utilizeaza capitaluri proprii de la clienti si publicul interesat, totusi distribuie aceste resurse catre proiecte sociale si practicieni.

Dupa cum sa mentionat mai sus, MCB este preocupat in principal de activitati bancare responsabile social. Ele nu lucreaza numai cu intreprinderile sociale, ca atare, dar au actionat ca un conector principal al intreprinderilor sociale din tara la resursele financiare pentru desfasurarea activitatilor lor dincolo de mecanismele de sprijin de stat.

In decembrie 2017, Fondul European de Investitii si Merkur Cooperative Bank au semnat primul acord de garantare a antreprenoriatului social din Danemarca in cadrul Programului UE pentru ocuparea fortele de munca si inovare sociala. Noul acord permite MCB sa acorde intreprinzatorilor sociali un total de 27 de milioane EUR in urmatorii cinci ani, ajutand banca sa acorde imprumuturi intreprinderilor sociale care vizeaza grupuri vulnerabile din Danemarca. Aceasta reprezinta un pas important in domeniul si este una dintre primele si cele mai mari tranzactii de finante sociale din Danemarca de pana acum. MCB a

remarcat un interes public si o activitate din ce in ce mai mare in intreprinderile sociale in ultimii cinci ani, de unde si noua sa investitie in imbunatatirea mecanismelor de sustinere pentru sprijinirea acestor activitati.

MCB este o banca sociala / etica principala din Danemarca si a ramas fidela idealurilor sale sociale si transparentei in jurul acestor probleme din 1982. Aceste principii sunt unice in contextul bancar din Danemarca si s-au dovedit a constitui unele dintre fondurile mai importante si mai consistente (dincolo de sprijinul statului) disponibil pentru intreprinderile sociale din tara. Acestea au fost strategice, active si au avut succes in utilizarea fondurilor UE pentru a sprijini intreprinderile sociale si sunt liderii actuali in eforturile de finantare sociala. MCB are o viziune larga asupra sustenabilitatii si justitiei sociale in prioritatile lor de finantare, care nu se limiteaza la ecosistemul intreprinderii sociale, dar a raspuns la nevoile exprimate de crestere si sprijin financiar.

www.merkur.dk

FUNDATIA Grennessminde

Grennessminde este o fundatie infiintata in 1984 cu misiunea de a sprijini crearea de locuri de munca si de educatie pentru tineriisomeri cu nevoi speciale cu varsta cuprinsa intre 16-30 de ani,in special cei cu provocari cognitive. Fundatia a creat o varietate de intreprinderi sociale, care se concentreaza pe incluziune si invatare. Intreprinderile lor sociale se concentreaza pe cresterea economica, dar ofera si sprijin, spatiu, educatie si calificari tinerilor cu nevoi speciale pentru a-i ajuta sa traiasca vietii active si contributive. Grennessminde a lucrat cu peste 780 de tineri inca din anii'80 si continua sa inoveze si sa-si diversifice programele si spatii de lucru. Domeniile lor de activitate sunt diverse si se deplaseaza intre municipalitatile Taastrup, Glostrup, Roskilde si Copenhaga. Acestea variază de la proiecte de horticultura, brutarii, cafenele, catering, coordonarea evenimentelor si functionarea „Cupola din Copenhaga”, un centru de educatie si conferinte in economia sociala. Grennessminde gazduieste, de asemenea, oportunitati de educatie axata pe comerț (fierarie,tamplarie etc.). In prezent, ei angajeaza 120 de persoane fara forta voluntara, cu principalul lor venit provenit din STU (finantare publica pentru tineri cu probleme cognitive),formare profesionala (finantare publica), proiecte generatoare de venituri (legume organice, plante, paine, catering si cafenea incasari) si au cautat sprijin fundamental. Grennessminde este inregistrat sub instrumentul de inregistrare RSV ca o intreprindere sociala oficiala.

Grennessminde lucreaza la scara larga, incercand sa creeze o economie durabila din punct de vedere social si ecologic prin vanzarea de servicii si bunuri de inalta calitate. Acestea s-au concentrat in principal pe vanzarea acestor servicii catre organismele municipalitatii, dar si publicului larg prin intermediul intreprinderilor sociale active. In plus, acestia ajuta sa-si puna pe beneficiari pe oportunitati de munca in intreprinderile private prin „consultanti pentru intreprinderi”, lasandu-le cu rate de tranzitie destul de mari. „Cupola de la Copenhaga” a fost, de asemenea, creata cu obiectivul de a ajuta la punerea in practica a organizatiilor, a organismelor guvernamentale si a intreprinderilor care promoveaza sustenabilitatea sociala si de mediu. De asemenea, s-au bazat foarte mult pe obtinerea marcilor comerciale, care isi legitimeaza produsele, de exemplu, certificarea organica pentru alimentatia, painea si legumele. In calitate de intreprindere sociala RSV inregistrata, acestia au un interes manifestat in consolidarea acestui brand, a beneficiilor si potentialului sau la nivel national si municipal.

Grennesminde are o lunga istorie in colaborarea cu intreprinderile sociale intr-o varietate de zone geografice si tematice. De asemenea, au interesul sa creeze produse de calitate: „oamenii ar trebui sa ne

aleaga pentru ca suntem cei mai buni, nu doar pentru ca suntem social". Concentratia lor pe sustenabilitatea mediului s-a dovedit a fi un efort foarte oportun. De asemenea, s-au valorificat gaurile din ecosistemul societatii sociale din Danemarca - asumand roluri de consultanta cu organismele municipalitatii si, de asemenea, in crearea unei conferinte, evenimente si centru de cunoastere a economiei sociale: „Cupola din Copenhaga”, ambele care demonstreaza sustenabilitatea social-ecologica in actiune si eforturile locuire legate de dezvoltarea sa.

www.gminde.dk

Glad Foundation (Glad Fonden)

Glad Fonden {GF} a fost fondata in 1999 ca primul post de televiziune din lume creat pentru si cu persoane cu dizabilitati intelectuale. GF este o intreprindere sociala inregistrata cu activitati in media, afaceri in bucatarie si cafenele, educatie si angajare,design si cultura. GF este o intreprindere sociala axata pe crestere, care educa si recruteaza persoane cu sau fara dizabilitati de invatare pentru a produce servicii, produse, experiente culturale si continut pentru diferite mediile o calitate care sa concureze in conditiile pielei. GF este un fond erhvervsdrivende (fundatie comerciala) si are 290 de angajati prin serviciile lor si 65 de studenti in scoala profesionala activa. Ei nu se bazeaza pe niciun voluntar pentru desfasurarea activitatii lor. Sunt dispersate geografic in toata tara, cu departamente locale in Copenhaga, Ringsted, Kolding, Vejen, Esbjerg si Aabenraa.

GF lucreaza indeaproape cu municipalitatile, intreprinderile publice si private pentru a-si asigura programele si serviciile. Organizatia este un exemplu de intreprindere sociala cu un model de afaceri comercial puternic, durabil, orientat atat catre sectoarele publice, cat si pentru cele private din Danemarca. De asemenea, primesc finantare sub forma de donatii publice si private.

GF raporteaza ca au continuat cresterea si dezvoltarea in ultimii cinci ani. Au intrat in noi domenii de afaceri si au avut succes in aceste eforturi revitalizate.

GF este una dintre primele intreprinderi sociale din Danemarca si si-a construit o reputatie puternica in jurul proiectelor si eforturilor sale. Durabilitatea sa fiscală si socială a fost recunoscută de mulți actori și actori diferenți, ceea ce îi permite să își continue activitatea prin multe clime politice diferențiate și schimbarea atitudinilor față de intreprinderea socială în contextul național. Activitățile sunt dezvoltate alături de grupul sau tinta, care s-a dovedit, de asemenea, o putere puternică în dezvoltarea programelor relevante și durabile pentru afacere și identitatea acesteia. De asemenea, sunt diverse din punct de vedere geografic și se ocupă de mai multe tipuri și domenii diferențiate de activități (TV, gatit, proiectare, educatie, pregatire in afaceri, stagii in gradina zoologica, teatru).

www.gladfonden.dk

SEO (Sociale Entreprenører i Danmark)

SEO este o asociatie inregistrata in 2010 de un grup de antreprenori sociali si intreprinderi sociale si avocati. Activitatea sa este realizata, in principal, prin activitatea presedintelui Per Bach si a 10 membri voluntari dedicati. Asociatia are acum 120 de membri care se identifica ca antreprenori sociali si 40 de intreprinderi sociale care colaboreaza direct cu eforturile si activitatile lor. Exista, de asemenea, studenti, municipalitati, organizatii si fundatii incluse in apartenenta lor. Asociatia lucreaza indeaproape cu multe niveluri diferențiate ale ecosistemului intreprinderii sociale, inclusiv organizatii de interes,

municipalitati, invatamant superior si intreprinderi sociale care lucreaza intre aceste organizatii pentru conectarea ecosistemului in ansamblu. Acestea isi propun sa mentina dialogul si conectivitatea intre antreprenorii sociali, intreprinderile sociale si municipalitatile din Danemarca, incercand sa compenseze lipsa unei strategii nationale. Asociatia este finantata prin venituri generate de membri, prezentari, taxe de consultanta si subventii mici de la Kulturstyrelsen (o agentie publica) si prin subventii UE de sprijin prin proiecte derulate cu organizatiile la egalitate din alte tari nordice si europene.

SED este preocupat in principal de colectarea si distribuirea cunoștințelor despre intreprinderile sociale prin intermediul site-ului web, al buletinelor informative si al campaniilor de socializare. De asemenea, organizeaza întâlniri in retea, evenimente tematice privind intreprinderile sociale, calatorii de studiu, ateliere si traininguri. De asemenea, SED deruleaza proiecte in Danemarca si la nivel international pentru a raspandi conștientizarea modelului danez si a problemelor cu o perspectiva internationala. Acesteia ofera sprijin direct antreprenorilor sociali pentru construirea competentelor, capacitatilor si proceselor de pornire. Buletinul lor informativ incurajeaza o diversitate de parti interesate in domeniu pentru a impartasi stiri, evenimente, propunerii de locuri de munca etc. Platformele de social media ale SED sunt deschise pentru toti actorii din domeniu pentru a impartasi stiri, evenimente si propunerii de locuri de munca. SEO are, de asemenea, cea mai larga imagine de ansamblu asupra intreprinderilor sociale din Danemarca, pentru o navigare usoara a domeniului - o lista de 330 de organizatii implicate. Site-ul ofera, de asemenea, o lista cuprinzatoare a politiciilor si strategiilor specifice la nivelul municipalitatii, directionate catre intreprinderile sociale. SEO are o gama larga de evenimente pentru antreprenori sociali din Danemarca, incercand sa raspandeasca resurse si tehnologii dincolo de orasul Copenhaga.

SEO este una dintre putinele organizatii care lucreaza activ la adunarea si implicarea intregului ecosistem al intreprinderilor sociale din Oanemarca. Are o inteleger foarte larga a conceptului de intreprindere sociala si se concentreaza pe Obiectivele ONU de Dezvoltare Sociala ca un cadru mai larg pentru colaborarea cu intreprinderile sociale. SEO este, de asemenea, una dintre putinele organizatii din Oanemarca care, nu doar impartaseste noutatile interne ale organizatiilor, dar si impartaseste noutati despre sectorul intreprinderilor sociale la nivel national si international. Marea reteea de ambiipracticieni (antreprenori sociali / intreprinderi sociale), organizatii de sprijin, municipalatati si institutii din invatamantul din Oanemarca, precum si o mare retea internationala, o face un actor critic in facilitarea comunicarii deschise intre aceste organisme.

www.socialeentrepreneur.dk

GERMANIA⁵

Mission Leben (welfare organisation)

Misiunea Leben, una dintre organizatiile de asistenta sociala cu o traditie foarte lunga, ofera un exemplu tipic de peisaj german de bunastare. Organizatia are o gama larga de operatii geografice, desi nu opereaza ea insasi la nivel national.

s

SOCIAL ENTERPRISES AND THEIR ECOSYSTEMS IN EUROPE, Country report GERMANY, Nicole Goler von Ravensburg Gorgi, Krlev Georg Mildenberger

Face parte din diaconia protestanta (Evangelisches Werk für Diakonie und Entwicklung e.V.), care, împreună cu Caritas catolic, funcționează clar ca fiind cele mai mari două conghlomerate ale organizațiilor de asistență socială din Germania.

Istoria Misiunii Leben datează din 1849 și a devenit o asociație înregistrată în 1899. Inițiativa unor capelași ai instantei, precum Ferdinand Bender, a început să ofere asistență socială. Mission Leben gGmbH, principala entitate care furnizează servicii, este detinută de fundația Innere Mission Darmstadt și operează nouă întreprinderi separate. Principalele parti interesante ale acesteia includ: {1) fundația detinută; (2) angajați; (3) utilizatori; (4) biserică; și (S) municipalitățile în care își desfășoară activitatea. Misiunea Leben revendică o gamă destul de largă de grupuri tîntă, inclusiv persoane în varsta, persoane cu dizabilități, persoane defavorizate social, tineri și tineri refugiați. Aceasta detine 1.835 de angajați (dintre care 1.092 sunt angajați cu jumătate de normă) și 520 de voluntari care lucrează în Hesia și Renania-Palatinat în peste 40 de unități de organizare.

Mission Leben acoperă o gamă largă de activități tipice organizațiilor traditionale de asistență socială, inclusiv: locuințe și îngrijire pentru persoanele în varsta; îngrijirea persoanelor cu dizabilități; consiliere înviată pentru persoane aflate în circumstanțe dificile; servicii de asistență pentru copiii și tineret; și - un plus recent - ajutor pentru refugiați minori, neinsotiti.

În 2016, organizația a înregistrat o cifră de afaceri de 77,9 milioane EUR, compusă din 54 de milioane EUR de la îngrijirea batranetii, 9 milioane EUR de la servicii legate de dizabilități, cinci milioane EUR de la servicii la persoane defavorizate, 7 milioane EUR de la servicii la copii și tineret și 3 milioane de euro de la conducerea unei academii. Acest lucru a dus la castiguri de 389.000 EUR, care trebuie reinvestite în totalitate, din cauza blocării activelor. Veniturile misiunii Leben provin în principal din contractarea pe cvasi-piete reglementate de Codul social german (SGB). Domeniile de interes și influența ale organizației în politică se bazează pe afacerile sociale, desi derulează și câteva activități de dezvoltare în cadrul inițiativei „INTRA Lab”, încurajând acțiunea antreprenorială în randul angajaților. În plus, conduce o academie pentru formarea profesionistilor în servicii sociale.

<https://www.mission-leben.de/>

Bremer Heimstiftung (operational foundation)

Dupa fondarea Bremer Heimstiftung în 1953 odata cu inițierea Senatului de Bremen, primarul Wilhelm Kaisen a decis să transfere toate casele de îngrijire ale statului Bremen într-o fundație. Initial dotată cu o dotare de aproximativ 10.000 €, fundația a condus cinci facilități, oferind servicii pentru 500 de locuitori. Principalele parti interesante ale acesteia includ comunitățile locale și municipaliile. În principal, persoanele în varsta cuprind grupurile tîntă, desi familiile lor și cartierele în care trăiesc primesc și îngrijire. Bremer Heimstiftung are aproximativ 2.200 de angajați (nu există informații despre acțiuni cu normă parțială / cu normă întreagă și numărul de voluntari) și 30 de locații în Bremen, cu aproximativ 3.000 de locuitori care locuiesc în aceste facilități.

În ceea ce privește activitățile sale, Bremer Heimstiftung se concentrează pe locuințe pentru persoanele în varsta, cu un interes suplimentar în furnizarea de servicii de dezvoltare a comunității. Aceasta înseamnă ca facilitățile de locuit pentru persoanele în varsta se combină cu grădinițe, centre comunitare sau alte infrastructuri comunitare. În plus față de locuințe, fundația organizează, de asemenea, facilități de îngrijire pe termen lung și îngrijire pentru pacienți în varsta.

Conturile detaliate ale veniturilor sunt disponibile numai pentru furnizorii de îngrijire pentru pacienti „Bremer Trust pentru îngrijirea pacientilor în ambulatoriu” (Ambulante Pflege Bremer Heimstiftung gGmbH); acestea arată că aceasta organizatie se bazează în principal pe taxele pentru serviciile furnizate persoanelor fizice. Cifra de afaceri din 2017 a fost de 7,6 milioane EUR, cu castiguri de 19 500 EUR. Toate veniturile trebuie reinvestite datorită blocării activelor. Cifra de afaceri anuală a companiei Bremer Heimstiftung a fost de 75 de milioane EUR, iar dotarea fundației sale se ridică la 8 milioane EUR. Organizația își direcționează domeniile de interes și influența în politica către persoanele în varsta și politice de îngrijire.

<https://www.bremer-heimstiftung.de/kundencentrum/ueber-uns/>

Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH (work integration social enterprise)

Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH operează sub formă legală a unei societăți cu răspundere limitată și este recunoscută ca o organizație cu beneficii publice.

Un grup de organizații s-au combinat experiența în domeniul sprijinului acordat persoanelor cu dizabilități pentru fondarea Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH în 1992. Aceste entități includ Heidehof Stiftung GmbH Stuttgart, ORK Landesverband Berliner Rotes Kreuz eV, Lebenshilfe Menschen mit geistiger Behinderung eV, și Lebenshilfe gemeinnützige Gesellschaft mit beschränkter Haftung.

Organizația oferă clientilor săi o serie de servicii și produse, inclusiv digitalizarea documentelor, distrugerea sigură a fișierelor, un magazin de scrisori, lucrări din lemn, servicii de bază pentru industriile electronice și servicii de spălătorie și gradinarat. Oferă simultan clientilor săi oportunități de muncă, coaching, educație și alte suporturi pentru a-și dezvolta abilitățile și pentru a-i sprijini pe drumul lor pe piața muncii. O divizie specială se concentrează pe furnizarea de sprijin pentru avansarea clientilor pentru a-i ajuta să își duca viața cât mai independent.

Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH are o forță de muncă de 174 de angajați complet abilați și 693 de angajați cu dizabilități. Patru lucrători sunt angajați în cadrul unui an voluntar al serviciilor sociale.

În 2016, Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH a incasat un venit total de 17,8 milioane EUR, din care 56% provineau din achiziții publice, 18% provineau din subvenții publice, iar 26% provineau din veniturile produselor și serviciilor vândute.

<https://nbw.de/>

BLIND (traditional association)

BUND (Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland) este o organizație prototipică înregistrată (de ex.), adică o organizație bazată pe membri cu statut de beneficii publice. Membrii care se alătură organizației se simt motivati de interes nefinanciar, iar organizația angajează doar cativă angajați profesionisti. Iși bazează în principal veniturile pe taxe și donații, cu subvenții naționale pentru proiecte - un amestec de resurse destul de tipic al unui e.V. în afara livrării de servicii sociale clasice.

În conformitate cu definiția întreprinderii sociale a acestui proiect, organizația acționează în interesul membrilor săi, precum și al publicului larg. Subdivizia sa locală este tipică operațiunii e.V. la nivel național. Deși problemele de mediu primesc multă atenție în Germania, acestea nu constituie din punct

de vedere tehnic o parte a bunastarii sociale, de aceea aceasta asociatie - in mod exemplar pentru multe altele - se califica ca o intreprindere sociala, dar nu ca o organizatie sociala.

Un grup de activisti de mediu,inclusiv primul director executiv Bodo Manstein,a infiintat BUND in 1975 in Bavaria. Situata acum la Berlin,o fundatie separata BUND (Stiftung) a inceput in 2005 pentru a sprijini proiecte pe scara larga, cu accent pe conservarea mediului,partial prin achizitia de terenuri.

BUND contine aproximativ 584.000 de membri (61000 in organizatii de tineret). Principalele parti interesate ale acesteia sunt formate din: (1) alte organizatii de mediu si ONG-uri,inclusiv Friends of the Earth,Attac, etc .; (2) mediu inconjurator; (3) statul (care trebuie sa consulte BUND cand interventiile sale pot afecta mediul natural); si (4) cetateni constienti de mediu.BUND are 93 de angajati,dintre care 54 lucreaza part-time si 30.000 de voluntari. Desfasoara activitati nationale cu o asociere separata in fiecare din cele 16 state federale germane,prin 2.000 de organizatii municipale sau de tineret.

Domeniile sale de activitate se refera la lobbyism, demonstratii, campanii si furnizarea de servicii de informare pentru cetateni (de exemplu prin aplicatia ToxFox,care informeaza despre produsele chimice din cosmetica).

In 2016, BUND a avut venituri de aproximativ 25 de milioane EUR, aproape exclusiv din taxe,donatii sau alocatii de proiect. Cifra sa de afaceri a fost de 181000 EUR,iar alte venituri au fost de 2,8 milioane EUR {a se vedea raportul anual 2016). Domeniile de interes si influenta ale BUND cuprind energie energetica regenerabila {energie anti-nucleara),protectia mediului,productia agricola si sanatate.

<https://www.bund.net/>

Cooperative Mensch (formerly Spastikerhilfe eG Berlin)

Cooperativa Mensch (fosta Spastikerhilfe eG Berlin) functioneaza ca o cooperativa inregistrata, infiintata in 1990 ca o companie fiica a Asociatiei Spastikerhilfe (gemeinni.itziger eingetragener Verein, sau de ex.). Parintii care nu au putut gasi centre de ingrijire a copiilor cu handicap au fondat asociatia in 1958. Pe masura ce copiii au crescut, nevoile lor s-au schimbat si tot mai multe activitati si servicii au devenit importante; servicii de scolarizare de baza, asistenta scolara, fizio-, ergo- si alte terapii specializate, ingrijiri la domiciliu si in afara pacientilor, locuinte si ingrijiri pentru pacienti, trai asistat si o varietate de activitati de agrement dezvoltate.

Membrii e.V. include parintii persoanelor cu deficiente, terapeuti si medici;unii dintre ei au devenit ulterior si membri cooperatori. Cooperativa a inceput cu scopul de a profesionaliza structurile intreprinderii si de a facilita luarea deciziilor,mentionand in acelasi timp controlul organizatiei in mainile ruedelor si ale personalului de ingrijire. Statutele sale prevad ca 50% dintre membri ar trebui sa fie rude ale clientilor, 25% ar trebui sa fie angajati si 25% ar trebui sa fie reprezentanti ai altor organizatii si federatii.

In 2017,Spastikerhilfe eG a angajat 636 de angajati capabili si 39 de persoane cu dizabilitati. Unsprezece persoane si-au desfasurat anul voluntar de servicii sociale in cadrul organizatiei,jar alti noua voluntari permanenti au venit prin intermediul Serviciului Federal de Voluntariat. Alti 21 de voluntari au donat mai putin timp,dar regulat.

Principalele domenii de activitate includ in prezent ingrijirea copilului integrativ, un centru social de pediatrie, un compartiment ambulatoriu, numeroase grupuri rezidentiale pentru copii si tineri si

{separat) grupuri rezidentiale pentru adulti,sprjii n intensiv (terapeutic,pedagogic) pentru copii cu nevoi de asistenta ridicate,o pensiune pentru cazare de scurta durata {de exemplu,ajutor familial),traiul asistat pentru adulti (persoane fizice, cupluri si grupuri de self-catering), precum si ingrijire profesionala de zi pentru adulti.

Taxele care intra prin achizitii publice (85%) si pe baza diferitelor coduri sociale si alte surse,toate domina structura financiara. Restul veniturilor sunt obtinute din subventii publice (11%), achizitii de asigurari de sanatate (3,5%),venituri din chirii (0,7%), achizitii private (0,2%), donatii si alte subventii (0,3%). Avand in vedere aceste cifre,cooperativa considera in mod surprinzator politica sociala drept principalul sau domeniu de interes politic. Cooperativa se angajeaza activ in diverse retele si organisme de consiliere in dezvoltarea conceptelor, discutand politica sociala si fac lobby pentru ideile lor cu Senatul de la Berlin,asigurarile sociale si organele administratiei locale.

Aceasta cooperativa sociala este una dintre putinele din Germania care exista de mult timp. Succesul sau antreprenorial indica faptul ca serviciile pentru persoanele cu handicap detin un potential mare ca serviciu de asistenta sociala pentru dezvoltare. Aceasta cooperativa practica, de asemenea, un nivel ridicat de transparenta in ceea ce priveste datele sale de afaceri:face toate rapoartele sale disponibile on-line.

<https://www.cooperative-mensch.de>

Dialogmuseum Frankfurt gGmbH (new-style social enterprise)

Dialogmuseum Frankfurt gGmbH este o companie cu raspundere limitata cu statut de beneficii publice. Andreas Heinecke si Klara Kletzka au fondat-o in 2005. Pentru a contracara stereotipurile care genereaza temeri,separare, izolare si prejudecati intre persoanele cu sau fara dizabilitati,Heinecke a inceput mai multe proiecte precursoare la sfarsitul anilor 90. Observand ca persoanele cu dizabilitati comunica rareori despre dizabilitatile lor si despre impactul pe care ii au asupra vietii lor cu persoane neamenajate, el a devenit convins ca dizabilitatea cuiva reprezinta mai mult o problema pentru persoanele din jurul sau decat pentru persoana cu dizabilitati. El a fondat Dialogmuseum Frankfurt pentru a schimba acest lucru oferind tuturor posibilitatea de a experimenta cel putin parti din lumea senzuala a oamenilor nevazatori. Dialogmuseul stabileste situatii de zi cu zi in intuneric complet. Persoanele orbe si cu deficiente vizuale indruma grupurile de a vedea oamenii prin diferite medii pentru a obtine o privire a dificultatilor intampinate de oameni nevazatori; in acelasi timp, persoanele neamenajate invata sa aprecieze competentele speciale pe care le-au dezvoltat persoanele cu deficiente de vedere. Aceasta strategie permite Dialogmuseum-ului nu doar sa ofere o experienta neobișnuita vizitorilor neamenajati si sa le sporeasca intelectuala si aprecierea persoanelor nevazute; in acelasi timp, ofera si locuri de munca special calificate pentru angajatii sai nevazatori. Dialogmuseum isi inchiriaza acum spatii pentru evenimente speciale si ofera cursuri de pregatire pentru companii.

Dialogmuseum Frankfurt are o forta de munca de 26 de ETP,noua personal temporar si trei voluntari {cifre pentru 2016). Functioneaza in zona Frankfurt,dar exista bcuri similare in alte orase din intreaga lume, multe dintre ele fiind conectate printr-un sistem de franciza. Mixul de resurse al Dialogmuseului include venituri din vanzari de bilete si venituri din evenimente si ateliere (70%), donatii si subventii (14%),precum si taxe de servicii de integrare platite de autoritatea pentru ocuparea fortelei de munca pentru angajarea persoanelor cu dizabilitati (16 %).

Dialogmuseum ilustreaza un caz paradigmatic al unei intreprinderi sociale de tip nou si prezinta un caz de antreprenoriat social pronuntat. De asemenea, constituie un caz neconventional al WISE. Acestea serveste ca model pentru multe alte intreprinderi sociale, bazat pe ideea ca oamenii nu ar trebui sa fie perceputi ca persoane cu handicap sau cu dizabilitati, ci ca dotate cu competente speciale pe care altii le considera utile si pe care le pot aprecia.

<https://dialogmuseum.de>

MATERIAL REALIZAT

ANA MARIA NITA

EXPERT ECONOMIE SOCIALA

EGALITATE DE SANSE

Egalitate de gen

Extras CF:"In constituirea echipei de implementare a proiectului si in selectia PA, s-a avut in vedere ca membrii acesteia, femei si barbati deopotiva indiferent de varsta, sa fie implicați in derularea activitatilor, tinandu-se cont de criteriile minime de acces pe post stabilite prin lege (COR), dar fiind completate de experienta si competentele profesionale ale acestora, fara nicio restrictie legata de varsta, fiind tratati egal in functie de munca depusa si drepturile salariale ce le revin. Selectarea participantilor la grupurile de formare/ sau selectarea planurilor de afaceri se va face tinând cont de exprimarea propriei vointe, fara criterii de gen.

De asemenea, in activitatile proiectului SA2.1, SA2.2, SA3.3, SA3.4, SA4.1, SA4.2-se vor aborda teme privind comportamentul responsabil fata de persoanele in varsta si modalitati de incadrare a acestora pe piata muncii, dar si in comunitate. Va fi elaborat un mini ghid al temelor orizontale distribuit in cadrul SA3.3, SA3.4. Criteriul de selectie CS5 pentru PA,se refera clar la Principiul contributiei la temele orizontale a) tranzitia catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon si eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor (10% din PA) si/sau b) inovarea sociala (10% din PA). Planul de afaceri care va propune activitati care sprijina 2 teme orizontale (a) tranzitia catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon si eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor

(10% din PA) si b) inovarea sociala (10% din PA), va primi cel mai mare punctaj."

Chiar dacă numărul femeilor absolvente de cursuri universitare este mai mare decât cel al bărbaților, ele câștigă în medie cu 16 % mai puțin decât bărbații și doar 8 % din directorii generali ai celor mai mari întreprinderi din UE sunt femei.

Pentru a remedia această problemă, Strategia privind egalitatea de gen pe perioada 2020-2025 prezintă acțiuni-cheie pentru următorii 5 ani și angajamentul Comisiei de a integra perspectiva egalității în toate domeniile de politică ale UE. De asemenea, pentru ca femeile să își poată realiza întregul potențial pe piața forței de muncă, Comisia își va intensifica eforturile de asigurare a respectării standardelor UE privind echilibrul dintre viața profesională și cea privată, astfel încât atât femeile, cât și bărbații să aibă posibilitatea reală de a face alegeri în ceea ce privește dezvoltarea lor pe plan personal și profesional. Egalitatea de gen în contextul legat de piața forței de muncă, de incluziunea socială și de educație va continua să fie monitorizată.

Comisia va continua să depună eforturi practice pentru promovarea egalității de gen pe 5 domenii:

1. egalitate economică pentru femei și bărbați
2. plată egală pentru muncă egală
3. egalitate în mecanismele de luare a deciziilor
4. continuarea campaniilor de promovare a egalității de gen
5. eliminarea violențelor împotriva femeilor

Printre prioritățile strategiei se numără următoarele:

- creșterea participării în rândul femeilor și egalitate economică
- reducerea diferențelor câștigurilor salariale și/ sau pensiilor
- promovarea femeilor în procesele de luare a deciziilor
- găsirea de noi soluții pentru combaterea violenței

Contextul socio-profesional din Romania arată ca femeile sunt afectate de o serie de discriminări la accesul pe piața muncii ce se caracterizează printr-o rata crescută a somajului de lungă durată în randul acestora.

Femeile detin o serie de abilități care aduc plus valoare organizațiilor, precum răbdare, gândire sistematică și dau dovada de mai multă empatie emoțională decât bărbații. Acest tip de empatizare favorizează raporturile și chimia interumană, iar persoanele care excellează în empatia emoțională devin buni consultanți, profesori și lideri de grup datorită acestei abilități de a simți în momentul oportun cum ceilalți reacționează. Astfel, stimulând participarea la intervențiile integrate, inclusiv la acțiunile de întârrire a încrederii în sine, proiectul va contribui la asigurarea de oportunități mai multe și mai bune pentru acestea, reducând inegalitățile pe piața muncii și reducerea/eliminarea discriminărilor de gen.

Totodata, relevant pentru managementul strategic este fenomenul de „discrepanța digitală” (digital divide/digital gap) fenomen cunoscut la nivel internațional și național. Sunt relevante la nivel European Eurbarometrele speciale realizate de Comisia Europeană: EB 68.2/2008, EB 66.3/2007, EB 64.4/2006, etc. Aceste studii au constatat existența unei diferențe semnificative de alfabetizare digitală între: bărbați și femei; bogati și săraci; tineri și varstați; persoane din mediul urban și rural; persoane cu un nivel înalt sau scăzut de educație.

Acest fenomen este valabil nu doar pentru competențele TIC generale, ci și pentru cele specializate profesionale. Proiectul nostru adresează, prin pregătirea managerilor de întreprindere socială, problema discrepanței de abilități TIC profesionale prin natura generală a beneficiarilor indirecți (angajații sau potențial/viitorii angajați ai întreprinderilor care beneficiază de sprijin prin proiect, prin conștientizarea participanților la cursuri asupra unor indicatori specifici de gen (femei) și de varsta (tineri sub 25 ani, și adulți peste 45 de ani.)

În ceea ce privește angajarea persoanelor peste 45 de ani, datele de la Institutul Național de Statistică arată că cei mai mulți șomeri în luna martie 2018 aveau între 40 și 49 de ani, adică peste 100.000 de persoane. Experiența profesională și personală contează pentru angajatori, însă nu se pune accentul doar pe aceste elemente. Varsta reprezintă un impediment major în accesarea pieței muncii, anagajatorii preferând media de varsta 35.

Legea nr 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă prevad unele facilități pentru anagajatorii care încadrează în munca a anumitor categorii de persoane.

“Articolul 85

(1) Angajatorii care încadrează în muncă, pe perioadă nedeterminată, șomeri în vîrstă de peste 45 de ani, șomeri care sunt părinți unici susținători ai familiilor monoparentale, șomeri de lungă

durată sau tineri NEET primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare persoană angajată din aceste categorii, o sumă în quantum de 2.250 lei, cu obligația menținerii raporturilor de muncă sau de serviciu cel puțin 18 luni.

(5) Angajatorii care încadrează în muncă, potrivit legii, şomeri care, în termen de 5 ani de la data angajării, îndeplinesc, conform legii, condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau de acordare a pensiei pentru limită de vîrstă, dacă nu îndeplinesc condițiile de a solicita pensia anticipată parțială, beneficiază lunar, pe perioada angajării, până la data îndeplinirii condițiilor respective, de o sumă în quantum de 2.250 lei."

Nu beneficiază de aceste facilități angajatorii care în ultimii 2 ani au fost în raporturi de muncă sau de serviciu cu persoanele angajate din categoriile prevăzute mai sus. Facilitățile se acordă proporțional cu timpul efectiv de persoanele angajate din categoriile prevăzute mai sus, precum și pentru perioadele în care persoana se află în concediu de odihnă.

https://ec.europa.eu/romania/news/20200305_strategia_privind_egalitatea_de_gen_ro

<https://www.euractiv.ro/eu-elections-2019/ce-masuri-prevede-strategia-ue-privind-egalitatea-de-gen-pe-perioada-2020-2025-17700>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Strategia_Europeană_pentru_Egalitate_de_Gen

Nediscriminare

Extras CF: "Partenerii vor asigura un nivel egal de vizibilitate, afirmare și participare pentru ambele sexe în toate sferele activității sale. Partenerii se vor asigura ca pe parcursul implementării nu apar situații care să contravina prevederilor legale în domeniul egalității de gen și nediscriminării; Se va utiliza un limbaj adecvat la elaborarea documentelor în cadrul proiectului, care să evite stereotipurile de gen și cele asociate altor vulnerabilități. Materialele diseminate vor promova nondiscriminarea de gen și sanse și accesul egal la oportunitățile educationale

Criteriul de selectie CS5 se referă clar la Prinzipiul contribuției la temele orizontale a) tranzitie către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor (10% din PA) și/sau b) inovarea socială (10% din PA). Planul de afaceri care va propune activități care sprijină 2 teme orizontale (a) tranzitie către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor (10% din PA) și b) inovarea socială (10% din PA), va primi cel mai mare punctaj.

Exemple de teme de inovare socială care ar putea fi utilizate în cadrul planurilor de afaceri, inclusiv respectarea principiului nediscriminării: metode inovatoare de implicare activă a membrilor comunităților defavorizate, inclusiv pentru depășirea barierelor de ordin moral sau care tin de cutumele din societate/ etnice; metode inovatoare de combatere a discriminării; metode inovatoare de organizare a muncii, inclusiv în vederea inserției profesionale a persoanelor defavorizate programe/facilități de sprijin pentru îngrijirea copiilor sau a altor persoane dependente."

Prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vîrstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.(ORDONANȚĂ nr. 137 din 31 august 2000 (**republicată**) privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare).

Dispozițiile se aplică tuturor persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, precum și instituțiilor publice cu atribuții în ceea ce privește:

- a)** condițiile de încadrare în muncă, criteriile și condițiile de recrutare, selectare și promovare, accesul la toate; formele și nivelurile de orientare, formare și perfecționare profesională;
- b)** protecția și securitatea socială;
- c)** serviciile publice sau alte servicii, accesul la bunuri și facilități;
- d)** sistemul educațional;
- e)** asigurarea libertății de circulație;
- f)** asigurarea liniștii și ordinii publice;
- g)** alte domenii ale vieții sociale.

Constituie contravenție:

- condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenență sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vîrstă sau de apartenență sa la o categorie defavorizată.

- discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vîrstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

- a)** încheierea, suspendarea, modificarea sau închiderea raportului de muncă;
- b)** stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;
- c)** acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;
- d)** formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;
- e)** aplicarea măsurilor disciplinare;
- f)** dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;
- g)** orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.

- refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja în muncă o persoană pentru motivul că aceasta aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate ori din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Accesibilitate persoane cu dizabilități

Extras CF: " Sediul Solicitantului este prevazut cu rampa de acces pentru persoane cu dizabilitati, precum si cu sisteme de sustinere in perimetru camerele tehnice. De asemenea, in cadrul derularii procedurilor de achizitii publice pentru organizarea de evenimente se va prevedea existenta instrumentelor, cailor de acces pentru persoanele cu dizabilitati, pentru a asigura persoanelor cu dizabilitati accesul egal la toate activitatile proiectului.

Criteriul de selectie CS5 pentru PA, se refera clar la Principiul contributiei la temele orizontale a) tranzitia catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon si eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor (10% din PA) si/sau b) inovarea sociala (10% din PA). Planul de afaceri care va propune activitati care sprijina 2 teme orizontale (a) tranzitia catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon si eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor (10% din PA) si b) inovarea sociala (10% din PA), va primi cel mai mare punctaj.

Exemple de teme de inovare sociala care ar putea fi utilizate în cadrul planurilor de afaceri, includ inclusiv respectarea acestui principiu investitiei în infrastructura: asigurarea dotarilor specifice accesului pentru persoanele cu dizabilitati la locul de munca, adaptarea orarului de munca etc."

Angajatorii privati nu sunt obligati, conform legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, să efectueze adaptarea cailor de acces conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap

Insa, crearea unui mediu de încredere (investitii în infrastructura: asigurarea dotarilor specifice accesului pentru persoanele cu dizabilitati la locul de munca, adaptarea orarului de munca), în care angajații se simt confortabil cu condiția lor, este o măsură importantă de integrare. Companiile care au angajat acest grup de persoane dezavantajate, au descoperit că persoanele cu dizabilități au multe plusuri precum: rezolvarea problemelor, empatia, perseverența, dorința de a experimenta, esențiale pentru inovare.

Angajatorii persoanelor cu handicap beneficiază de următoarele drepturi:

- deducerea, la calculul profitului impozabil, a sumelor aferente adaptării locurilor de muncă protejate și achiziționării utilajelor și echipamentelor utilizate în procesul de producție de către persoana cu handicap;
- deducerea, la calculul profitului impozabil, a cheltuielilor cu transportul persoanelor cu handicap de la domiciliu la locul de muncă, precum și a cheltuielilor cu transportul materiilor prime și al produselor finite la și de la domiciliul persoanei cu handicap, angajată pentru muncă la domiciliu;
- decontarea din bugetul asigurărilor pentru șomaj a cheltuielilor specific de pregătire, formare și orientare profesională și de încadrare în muncă a persoanelor cu handicap;

- subvenție de la stat, în condițiile prevăzute de [Legea nr. 76/2002](#) privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Schimbari demografice

Extras din CF: " Criteriul de selectie CS5 pentru PA, se refera clar la Principiul contributiei la temele orizontale a) tranzitia catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon si eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor (10% din PA) si/sau b) inovarea sociala (10% din PA).

Planul de afaceri care va propune activitati care sprijina 2 teme orizontale (a) tranzitia catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon si eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor (10% din PA) si b) inovarea sociala (10% din PA), va primi cel mai mare punctaj.

Exemple de teme de inovare sociala care ar putea fi utilizate în cadrul planurilor de afaceri, includ inclusiv respectarea acestui principiu: metode inovatoare de angajare a persoanelor peste 50 de ani (ex: program felxibil, munca la domiciliu etc); metode inovatoare de combatere a discriminarii persoanelor varstnice pe piata muncii; metode inovatoare de organizare a muncii, inclusiv în vederea inserbiei profesionale a persoanelor varstnice."

În ciuda progreselor înregistrate în ultimul deceniu, discriminarea pe criteriu de vârstă rămâne o problema în unele State Membre, inclusive Romania, iar îmbătrânirea accelerată creează serioase probleme pentru oamenii în vîrstă și conduce la injustiție. În timp ce Uniunea Europeană a adoptat strategii cuprinzătoare pentru a aborda discriminarea în alte domenii, de exemplu prin Strategia Europeană pentru Persoanele cu Dizabilități și Cadrul UE privind persoanele de etnie romă, politicile care promovează egalitatea pe criteriul vîrstă rămân fragmentate, conducând la diferite deficiențe, inclusiv discriminarea în funcție de vîrstă, în toate domeniile vieții persoanelor vîrstnice, inclusiv pe piața muncii..

Din această perspectivă, este esențial, ca dincolo de strategiile de creștere obișnuite urmărите de Uniunea Europeană (Strategia Europeană privind Schimbările Demografice) să se recunoască potențialul economic și social al persoanelor în vîrstă; O astfel de recunoaștere vizibilă ar stimula, pe de o parte, crearea de locuri de muncă care necesită competențe sociale și relationale, precum și know-how tehnic și, pe de altă parte, un val de inovație în multe segmente ale pieței, cum ar fi monitorizarea sau asistența pentru deplasare.

Cooperarea și solidaritatea între generații este esențială, în acest sens, pentru a asigura că fiecare beneficiază, în mod egal, de progresul economic și social.

<https://www.fn-omenia.ro/strategia-ue-privind-schimbarile-demografice/>

DEZVOLTAREA DURABILA

Poluatorul plateste

Extras din CF: " Cel putin 10% din PA selectate vor implementa masuri care faciliteaza tranzitia catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon, si deci de imbunatatire a calitatii mediului inconjurator prin folosirea de diverse mijloace/metode combatere a poluarrii si a emisiilor de poluantri.

Pe toata durata de implementare a PA se va asigura o colectare a deseurilor rezultate si eliminarea/valorificarea acestora prin operatori autorizati, daca este posibil. Daca PA propun lucrari, se va solicita sa fie prevazut in PA folosirea a cat mai multe utilaje moderne, care sa produca un nivel de zgomot intre 60-80 ndB si sa fie de joasa frecventa, ceea ce nu creaza un nivel de zgomot, ce sa depaseasca limitele prevazute prin STAS 10009/1988."

Principiul "Poluatorul plătește" și cadrului său este stabilit prin Directiva 2004/35 / CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004, privind răspunderea pentru mediul înconjurător în legătură cu prevenirea și repararea daunelor aduse mediului.

Acest lucru înseamnă că o companie care cauzează daune mediului înconjurător este răspunzătoare pentru acestea și trebuie să ia măsurile de reparare sau de prevenire necesare și să suporte toate costurile aferente.

http://responsalliance.eu/rplearn/?page_id=1127&lang=ro

Protectia biodiversitatii

Extras din CF: " Participantii la concursul PA vor fi informati ca nu se finanteaza activitati ale caror amplasamente afecteaza biodiversitatea sau fac parte dintr-un sit protejat."

Pentru asigurarea măsurilor speciale de protecție și conservare in situ a bunurilor patrimoniului natural se instituie un regim diferențiat de protecție, conservare și utilizare, potrivit următoarelor categorii de arii natural protejate:

- a) de interes național:** rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale;
- b) de interes internațional:** situri naturale ale patrimoniului natural universal, geoparcuri, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei;
- c) de interes comunitar sau situri "Natura 2000":** situri de importanță comunitară, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică;
- d) de interes județean sau local:** stabilite numai pe domeniul public/privat al unităților administrativ-teritoriale, după caz.

Declararea zonelor naturale și instituirea regimului de arie naturală protejată se fac după cum urmează:

- a) prin lege, pentru siturile naturale ale patrimoniului natural universal;
- b) prin hotărâre a Guvernului, pentru rezervații științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale, zone umede de importanță internațională, rezervații ale biosferei, geoparcuri, arii speciale de conservare, arii de protecție specială avifaunistică;
- c) prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și schimbărilor climatice, pentru siturile de importanță comunitară, cu avizul Academiei Române;
- d) prin hotărâri ale consiliilor județene sau locale, pentru arii naturale protejate, de interes județean sau local.

Administrarea ariilor naturale protejate și a celorlalte bunuri ale patrimoniului natural aflate în rețeaua

națională de arii naturale protejate se face, potrivit legii, prin:

- a) structurile teritoriale din cadrul Agenției Naționale pentru ARII Naturale Protejate;
- b) structuri de administrare special constituite, cu personalitate juridică, aflate în coordonarea/subordinea, după caz, a unor regii autonome, companii și societăți naționale, autorități ale administrației publice locale, servicii descentralizate ale administrației publice centrale, instituții științifice de cercetare și de învățământ din sectorul public și privat, asociații de dezvoltare intercomunitară, muzeu, constituite potrivit legii și aflate în relație contractuală cu Agenția Națională pentru ARII Naturale Protejate;
- c) Administrația Rezervației Biosferei «Delta Dunării», aflată în subordinea autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, pentru Rezervația Biosferei «Delta Dunării».

Exemplu de actiune: organizarea seminariilor pe tema biodiversitatii.

<http://www.mmediu.ro/beta/domenii/protectia-naturii-2/legislatie-protectia-naturii/legislatie-biodiversitate/>

Utilizarea eficientă a resurselor

Extras din CF: "Aplicarea principului dezvoltării durabile va urmari asigurarea unui echilibru între aspectele legate de mediu, coeziunea socială și creștere economică atât în cadrul proiectului, cât și în selecțarea planurilor de afaceri. Integrarea principiului dezvoltării durabile se face atât în cadrul activității de formare, cât și în activitatea de selecțare a planurilor de afaceri. În selecția PA se va acorda punctaj suplimentar pentru respectarea acestui principiu, iar participanții la cursuri (SA3.3) vor fi informați cu informații concrete despre cum pot să aplique acest principiu în activitatea curentă. Astfel, criteriul de selecție CS5 se referă clar la Principiul contribuției la temele orizontale a) tranzitia către o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor (10% din PA) și/sau b) inovarea socială (10% din PA). Planul de afaceri care va propune activități care sprijină 2 teme orizontale (a) tranzitia către o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor (10% din PA) și b) inovarea socială (10% din PA), va primi cel mai mare punctaj.

A. Sprijinirea tranzitiei catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon si eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor, poate presupune: activitatii care vizeaza evitarea daunelor si sporirea rezistenței mediului construit si a altor infrastructuri, protejarea sanatatii umane; Utilizarea surselor regenerabile de energie; Reabilitarea si modernizarea instalatiilor pentru prepararea si transportul agentului termic etc.”

Atenuarea si adaptarea la schimbarile climatice

Extras CF:”Cel putin 10% din PA selectate vor implementa masuri care faciliteaza tranzitia catre o economie cu emisii scazute de dioxid de carbon, si deci de atenuare a schimbarilor climatice, prin folosirea de diverse mijloace/metode combatere a poluarii si a emisiilor de poluanți, care contribuie la procesul de incalzire globala.”

Ultimele date științifice arată că globul pământesc se încălzește, clima se modifică, iar fenomenele meteorologice extreme sunt tot mai frecvente: inundațiile, seceta, creșterea temperaturilor medii la nivel global, creșterea nivelului mării și micșorarea calotei glaciare – toate sunt semne ale schimbărilor climatice.

Cauza principală a schimbărilor climatice o reprezintă creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră. Pentru a combate această cauză reducerea emisiilor a devenit o prioritate pentru toate statele lumii.

România, la rândul său, trebuie să acioneze rapid atât pentru combaterea cauzelor (prin reducerea emisiilor), cât și pentru diminuarea efectelor (prin acțiuni de adaptare).

Este motivul pentru care Guvernul României, prin intermediul Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice, a elaborat Strategia Națională privind Schimbările Climatice.

Ce sunt gazele cu efect de seră?

- gazele cu efect de seră sunt gaze în atmosferă care acționează precum un geam într-o seră: absoarbe energia și căldura soarelui care sunt radiate de pe suprafața Pământului, le captează în atmosferă și împiedică scăparea acestora în spațiu
- acest proces este principala cauză a efectului de seră care menține temperatura Pământului mai ridicată decât ar fi altfel, permitând existența vieții pe Pământ
- multe dintre gazele cu efect de seră apar în mod natural în atmosferă, însă activitatea umană adaugă cantități enorme, sporind efectul de seră, care contribuie la încălzirea globală.

Activitățile umane (arderea combustibililor fosili, schimbarea folosinței terenurilor, etc.) contribuie semnificativ la creșterea concentrațiilor emisiilor de gaze cu efect de sera în atmosferă (dioxid de carbon, metan, protoxid de azot, hidrofluorocarburii, perfluorocarburii, hexafluorura de sulf), determinand schimbarea compoziției acesteia și încălzirea climei.

Aerosolii din atmosferă: activitatea umană contribuie la cantitatea de aerosoli în atmosferă în mai multe moduri: prin praful rezultat din procesele care au loc în agricultură, dar și în industrie și construcții; precum și prin arderea biomasei din cariere rezultă o combinație de picături organice și particule de fungingine; Schimbarea destinației terenurilor: schimbările de utilizare a terenului (de exemplu, taierea pădurilor pentru a crea terenuri agricole) au dus la modificări în cantitatea

delumină solară reflectată de la sol înapoi în spațiu (fenomenul se numește „albedo de suprafață”)

Exemplu: reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera. Reduceți emisiile de gaze cu efect de seră, consumând cât mai mult posibil produse de sezon, din regiune și purtând o etichetă ecologică; mergeți pe jos sau cu bicicleta atunci când este posibil.

Exemple: utilizarea energiei regenerabile prin instalarea panourilor fotovoltaice; reducerea emisiilor de CO₂ rezultate din consumul de gaze prin gestionarea cu mai multă responsabilitate a temperaturilor interioare din incinta spațiilor ce aparțin întreprinderii; tehnologii prietenoase mediului și eficiente din punct de vedere a combaterii schimbărilor climatice

https://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/brochures/biodiversity_tips/ro.pdf

<https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/society/20180301STO98928/emisiile-de-gaze-cu-efect-de-sera-pe-tari-si-pe-sectoare-infografic>

<http://www.anpm.ro/schimbari-climatice>

Exemple de bune practice

http://responsalliance.eu/rplearn/?page_id=1141&lang=ro

Bistro La Vende – Promocarea unui stil de viață sănătos

www.lavende.eu

<https://www.facebook.com/pages/La-Vende-Bistro/1533598383553260>

KNOW HOW

- promovarea modului de viață sănătos în restaurant,
 - reducerea consumului de apă și de energie și producerea de mai puține deșeuri în restaurant,
 - Responsabilitatea Socială a Întreprinderii (RSI)
-

DESCRIERE

De la bun început Bistro LaVende acționează pentru o creștere durabilă și social responsabilă. Au fost luate următoarele măsuri pentru reducerea consumului de apă și energie: în toalete, la robinetele chiuvetelor cu închidere automată sunt instalate aeratoare speciale de amestecare a aerului cu apă, în zona de luat masa unele becuri sunt dotate cu economizoare de energie, în zona de back-office, iluminatul este activat de mișcare, în întreaga incintă sunt regulatoare termice și pentru aerul condiționat. Produsele utilizate pentru producția de alimente sunt porționate și diversele sortimente de mâncare sunt preparate din produse proaspete, ceea ce reduce nevoia de păstrare a stocurilor, care, la rândul său, reduce nevoia de a folosi frigidere și congelatoare, generând, implicit, reducerea cantității de deșeuri. Deșeurile sunt separate și eliminate în mod corespunzător (de exemplu, separarea cărnii de os, eliminarea uleiului de gătit folosit). Pentru a minimiza deșeurile, oaspeții pot lua acasă alimentele rămase nefolosite. Bistro vinde pâine neconsumată la prețuri reduse, personalului propriu. Aparatele de uz casnic deteriorate nu sunt aruncate, ci, pe cât posibil, reparate. Bistro LaVende are propria spalatorie și utilizează cârpe lavabile pentru curățarea obiectelor. Tehnologii moderne (mașina modernă de spalat vase), dozatoare și lichide speciale pentru spălarea mâinilor au contribuit la reducerea folosirii detergentilor. Bistro LaVende promovează stilul de viață sănătos, mediteranean, combinat cu tradiția alimentelor eco sănătoase poloneze, în rândul clientilor săi, prin oferirea de pâine coaptă pe loc și feluri de mâncare din ingrediente ecologice și asezonate cu ierburi aromate. Ori de câte ori este posibil, legumele sunt cumpărate din piețele locale poloneze. În administrația Bistro-ului LaVende s-au implementat principiile eco-office. Masinile sunt echipate cu convertoare catalitice, care reduc cantitatea de gaze de eșapament. El ajută un spital (achiziția unei ambulanțe, livrarea masei de prânz și catering pentru seminarii la prețuri cu discount) și un orfelinat (sprijin financiar). Prin asumarea activităților menționate mai sus, compania promovează în rândul personalului său atitudini ecologice și responsabile social și un stil de viață sănătos.

BENEFICII

Deși Bistro LaVende a funcționat pentru o perioadă scurtă de timp (începând din ianuarie 2015), efectele sunt deja vizibile. Oaspeții apreciază că Bistroul se preocupă de creșterea durabilă și responsabilitatea socială, venind de bună voie înapoi și recomandându-l prietenilor. Prin urmare, Bistro LaVende câștigă clienți mai mulți și mai mulțumiți în fiecare zi. Clientii sunt, de asemenea, fericiti pentru eforturile bistroului de asigurare a unui loc de muncă sigur, sănătos și prietenos. Măsurile luate pentru a reduce consumul de energie și de apă au generat costuri mai mici decât al societăților de catering similară care nu respectă aceste principii. Costurile mai mici compensează investițiile mari pentru achiziționarea de aparate moderne, specializate și costurile pentru produse alimentare organice.

CAMPANIA RESTAURANTULUI “RECOOPEREM”: Finalizeaza-ți masa acasă

<http://www.cresidusvoc.cat/recooperem/>

Filme video în engleză

- https://www.youtube.com/watch?v=LENh8jZdngA&feature=youtu.be&list=PLWQMeO43vsuent_4ToVkcPGz8IzGdl3fa
 - https://www.youtube.com/watch?v=qimrtU_zZ5Q&list=PLWQMeO43vsuent_4ToVkcPGz8IzGdl3fa&index=3
-

KNOW HOW

Această campanie luptă împotriva deșeurilor de produse alimentare în sectorul de restaurare. Aceasta urmărește reducerea cantității de alimente care este zilnic aruncată la coșul de gunoi în restaurante, și sensibilizarea cu privire la acest aspect în rândul utilizatorilor de servicii din restaurante, prin punerea la dispoziție a unui container pentru a lua resturile de mâncare acasă. Este o practică durabilă, care încearcă să reducă cantitatea de alimente aruncate la gunoi în condiții normale.

DESCRIERE

În fiecare zi, în Catalonia, se aruncă 719 de tone de produse alimentare în stare bună. Mai mult de jumătate provin din gospodării private, dar și din supermarketuri și restaurante. Prin urmare, obiceiurile trebuie modificate mai întâi acasă și ulterior când mănânci în oraș. Obiectivul este realizarea unei schimbări de mediu, economice și sociale. Astfel, a fost lansată campania “RECOOPEREM”

Organismele implicate sunt Consorci de Residus Del Valles Occidental, Diputació de Barcelona; Consorci de Turisme Del Valles Occidental; Gremi Empresarial d'Hostaleria de Terrassa i Comarca; Gremi Comarcal d'Hostaleria i Turisme de Sabadell; și Cuina Vallès. Această practică constă în a oferi, în restaurante, un container pentru a lua mâncarea care nu se consumă acasă, în loc să fie aruncată. Campania include, de asemenea, publicarea de rețete culinare pe site-ul său, un MasterClass despre cum să reciclează produsele alimentare și un concurs între 6 bucătari de renume împărțită în trei echipe, doar pentru a vedea care echipă este cea mai bună pentru a găsi alimente reciclate.

BENEFICI

- Atât restaurantele, cât și clienții, consideră că această campanie a fost foarte pozitivă
- 14.000 de containere au fost distribuite pentru a lua resturile de mâncare acasă.
- A fost prevenită transformarea a aproximativ 2.000 de kg de alimente în deșeuri.
- Un număr total de 120 de unități participante.
- În ciuda finalizării campaniei, există unele unități care au declarat că vor continua să aplică acest sistem pe cont propriu.
- S-a dovedit că produsele alimentare sunt o resursă, nu un deșeu.

PATISERIILE CONCORDIA

CONCORDIA este o organizație neguvernamentală internațională, independentă, dedicată sprijinirii copiilor, tinerilor și familiilor aflate în nevoie, spre o viață mai independentă și mai responsabilă.

Proiectele noastre se derulează în București, Ploiești și Aricești Rahtivani, Județul Prahova, și se

adresează unui număr de peste 2.000 de persoane în fiecare an.

Brutăria CONCORDIA este întreprinderea de economie socială care face parte din CONCORDIA Development S.R.L., ramură economică a Organizației Umanitare CONCORDIA.

Prin vânzarea produselor de panificație și patisserie, tineri aflați în dificultate urmează cursurile de brutar organizate de Școala de Meserii, program al Centrului pentru Educație și Formare Profesională CONCORDIA.

Mai mult decât atât, absolvenții cursurilor de brutari pot rămâne angajații întreprinderilor sociale CONCORDIA, ca rampă de lansare către piața muncii.

Prin vânzarea produselor de panificație și patisserie ale Brutăriei CONCORDIA, tineri aflați în dificultate urmează cursurile de brutar/patiser organizate de Școala de Meserii, program al Centrului pentru Educație și Formare Profesională CONCORDIA. Mai mult decât atât, absolvenții cursurilor de brutari și patiseri pot rămâne angajații Brutăriei CONCORDIA, ca rampă de lansare către piața muncii.

Patiseria Concordia este o întreprindere socială detinuta și controlată de Asociația Concordia înființată în 2011, în județul Prahova, România.

Patiseria Concordia este un exemplu de succes al întreprinderii sociale din România, a primit Premiul Fundației ERSTE pentru integrare socială în 2011 și un premiu NESsT România în 2013.

<http://www.concordia.org.ro/>

CARITAS ALBA IULIA

Caritas Alba Iulia este o organizație care oferă servicii de caritate și utilitate publică non-profit, servicii sociale acurate și aparține Arhiepiscopiei Romano-Catolice din Alba Iulia.

Activă din 1990, Caritas Alba Iulia poate fi descrisă ca o întreprindere socială auto-sustinută. Este una dintre cele mai mari organizații sociale din Transilvania cu misiunea de a promova caritatea și justitia socială. Organizația desfășoară proiecte complexe în domeniul asistenței sociale și medicale

si a altor activitati, implementand programe pentru toate grupele de varsta si straturile sociale, atat in orase, cat si in zonele rurale, unde aceste servicii sociale raman aproape inexistente.

Principalele servicii furnizate includ:

- educatie timpurie si dezvoltare pentru tineri;
- activitati pentru copii si tineri defavorizati si pentru persoanele cu dizabilitati;
- centru de origine familiala;
- asistenta medicala si asistenta sociala la domiciliu si dezvoltare competenta de mobilitate;
- programe de asistenta pentru persoanele cu dependenta;
- ingrijire pe termne lung a persoanelor in varsta in centre de zi;
- programe de integrare a romilor;
- case de studii si formare profesionala acreditate si non-formale;
- voluntariat.

In cadrul programului rural, Asociatia a infiintat o ferma cu scop educative, in cadrul careia se efectueaza practica cursurilor de formare, iar la nevoie se asigura spatiul de practica necesar in micile ferme din regiune.

In cadrul programelor de instruire, a fost infiintat "Centrul de dezvoltare rurala", unde se deruleaza programe de instruire pentru persoane care sunt domiciliate in mediul rural si au activitati de agricultura. Astfel, se prezinta noi proiecte axate pe agricultura (de exemplu posibilitatea obtinerii de fonduri europene), se prezinta utilizarea tehnologiei de ultima generatie in acest domeniu cat si prezentarea normelor legale in privinta sanatatii si creterii animalelor.

Pentru a asigura sprijin financiar pentru dezvoltarea si durabilitatea acestiei programe si servicii sociale, Caritas Alba Iulia a dezvoltat un lant de magazine, CariShop {10 magazine}, in care este adoptata o noua abordare, deviza magazinelor fiind „Cumpara pentru cei nevoiai!”. Banii sunt folositi pentru a ajuta pe cei nevoiasi si pentru a dezvolta programe sociale si servicii: asistarea familiilor, dezvoltarea zonelor rurale, centre de zi etc.

<http://www.caritas-ab.ro/ro>

ATELIERE PROTEJATE

Asociatia „Ateliere Protejate” este o organizatie nonguvernamentală, infiintata in 2002. Asociatia actioneaza pentru persoane cu dizabilitati care au depasit varsta de 18 ani.

Asociatia „Ateliere Protejate” sprijina, in cadrul activitatii sale, 20 persoane cu handicap. Venind la un atelier de lumanari special amenajat pentru ei, viata lor are un ritm normal si un sens. Prin lumanarile pe care le fac ei demonstreaza ca pot fi utili. Creaza lucruri frumoase care pot fi valorificate in diverse ocazii.

Din anul 2002 peste 120 de tineri au beneficiat de proiectele asociatiei. O parte dintre ei chiar au putut să termine o scoala sau un curs de calificare și apoi au gasit un loc de munca.

Atelierul ofera posibilitatea integrarii in viata sociala si in acelasi timp a dezvoltarii personalitatii persoanelor cu dizabilitati. Ei de multe ori sunt marginalizati. Comunitatea este astfel solicitata in acordarea unui ajutor pentru reintegrarea acestor tineri.

www.ateliere-protejate.org

GRUPUL NAZARCEA

Nazarcea Grup este o întreprindere socială dezvoltată de DGASPC Sector 1, unitate din subordinea Primăriei Sectorului 1, în anul 2011 prin intermediul mai multor proiecte cu finanțare nerambursabilă, scopul acestei inițiative fiind de creștere a incluziunii socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități aflate în căutarea unui loc de muncă.

Este cea mai mare unitate protejată autorizată din țară, care include 7 domenii în care persoanele cu dizabilități pot lucra: spălătorie auto, brutărie, spălătorie textilă, croitorie, ceramică decorativă, neutralizarea și eliminarea deșeurilor infecțioase cât și tipografie.

Misiunea organizației noastre este de dezvolta și promova servicii alternative în domeniul inserției socio-profesionale și a integrării în muncă a persoanelor cu dizabilități. Credem cu tărie în conceptul conform căruia persoana cu handicap încadrată în muncă reprezintă o valoare adăugată pentru societate și pentru comunitatea căreia îi aparține, în special.

<http://www.nazarceagrup.ro/>

ATELIERE FARA FRONTIERE

Asociația Ateliere Fără Frontiere (AFF) este o organizație nonprofit românească, înființată în 2008, pentru inserția socială, profesională și civică a persoanelor vulnerabile, excluse și marginalizate, parte din SOS Group - International action, o rețea globală ce lucrează pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă.

Ateliere Fără Frontiere a creat 3 întreprinderi sociale de inserție prin activitatea economică: atelierul reconect, atelierul remesh și ferma bio&co, în care oferă servicii personalizate de acompaniere socială, consiliere pentru inserție, psihoterapie și acompaniere pedagogică pentru

formarea de competențe persoanelor care cumulează multiple dificultăți la angajare (șomaj de lungă durată, adicții, dizabilități, abandon școlar, violență domestică, trafic de persoane, probătjune,

pedepse privative de libertate, lipsă locuință etc).

În același timp, acestor persoane le oferim o punere în situație de muncă - contract de muncă și salariu, pentru a avea acces la drepturi, a se reabilita și a învăța deprinderile de muncă. La sfârșitul parcursului de acompaniere socio-profesională la Ateliere Fără Frontiere, îi sprijinim să se angajeze pe piața convențională a muncii sau în forme protejate.

Atelierele de inserție sunt entități fără personalitate juridică, veniturile din activitățile economice și fondurile obținute din subvenții și sponsorizări fiind utilizate exclusiv pentru activitățile asociației de interes general și nonpatrimonial.

În jurul activităților de inserție am creat programe, proiecte și campanii pentru a lupta împotriva excluziunii, sărăciei și discriminărilor, împotriva risipei și poluării și pentru a construi solidaritatea și susține educația și dezvoltarea locală.

www.atelierefarafrontiere.ro

FUNDATIA ALATURI DEVOI

Fundația „Alături de Voi” România (ADV) este o organizație neguvernamentală de tip întreprindere socială de inserție, înființată în februarie 2002 de către Holt International Children's Service USA, a cărei misiune este **inclusiunea persoanelor cu dizabilități și din alte grupuri vulnerabile**. ADV

România are sediul național în Iași și este înregistrată ca fundație românească, este independentă față de autoritățile statului, nu-și condiționează sprijinul și acțiunile de apartenență la anumite ideologii, doctrine sau religii.

ADV România, a înființat în timp 3 afaceri sociale, fiind declarată **Antreprenorul Social al Anului 2016** în cadrul competiției mondiale EY Entrepreneur Of The Year:

UtilDeco a fost înființată în 2008 și a creat în timp peste 100 de locuri de muncă, din care minim 40% pentru persoane cu dizabilități. Oferă servicii de arhivare și depozitare documente / producție echipamente de protecție / magazin online.

JobDirect a fost înființată în mai 2016 ca Agenție de Plasare și Asistență la Locul de Muncă. Oferă servicii de evaluare, testare, consiliere, formare profesională, mediere și plasare pe piața muncii, respectiv jobcoaching pentru persoane cu dizabilități sau din grupuri vulnerabile.

WISE.travel a fost înființată în august 2016, inițial sub numele UtilDeco Travel, iar din iunie 2018 a fost reautorizată ca tour operator în domeniul turismului sub brand-ul WISE.travel. Oferă servicii travel și organizări de evenimente, iar 50% din profit este donat către ONG-uri și Întreprinderi Sociale.

ADV România reinvestește integral profitul în activitățile non-profit ale fundației, în special în susținerea a două centre de zi pentru copii și tineri cu dizabilități din grupuri dezavantajate social, promovate sub brand-ul Clubul Tinerilor.

Asociatia de ajutor reciproc pentru pensionari (AARP)

Asociațiile de ajutor reciproc ale pensionarilor (AARP) au o istorie lungă în România, iar principalul lor obiectiv este să ofere sprijin financiar, servicii sociale, de sănătate sau culturale pentru persoane în vîrstă și comunități. AARP are o dublă înregistrare: mai întai trebuie să se înregistreze ca asociații

(ONG 26/2000), apoi se inregistreaza ca asociatii reciproce reglementate de Legea 540/2002 - in mod specific, ca AIR. De asemenea, sunt inregistrate ca institutii financiare nebancare la Banca Nationala a Romaniei. La la nivel de comunitate, aceste organizatii au supravietuit si s-au dezvoltat pentru a ajuta cetatenii sa faca fata riscurilor de excluziune financiara. Asociatiile de ajutor reciproc funqioneaza ca si credit incipient si ofera imprumuturi si servicii sociale membrilor si comunitatii. Cu toate acestea, spre deosebire de ceea ce este cazul pentru multe organizatii vest-europene similare, nu sunt implicati in

asigurarea si reasigurarea activitatilor sale.

In timp ce serviciile de baza furnizate iau forma financiara prin imprumuturi mici, gama de servicii furnizate este mult mai larga. Aceasta include servicii sociale, activitati culturale, recreative, servicii directe pentru taxe mici furnizate prin forta de munca a membrilor pensionari, magazine alimentare cu preturi mai mici pentru membrii, ateliere de reparatii, servicii medicale si funerare si servicii de infrumusetare.

Serviciile sociale sunt finantate prin dobanzile aplicate imprumuturilor financiare ale membrilor (90% din costuri).

CASA DE AJUTOR RECPROC A PENSIONARILOR OMENIA

Asociatia Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "OMENIA" (Asociatia C.A.R.P. "OMENIA"), Bucuresti, este o organizatie neguvernamentalala, apolitica, nonprofit si de caritate, ce are ca scop oferirea de asistenta materiala, financiara si sociala membrilor sai, contribuind astfel la protectia sociala de ansamblu a acestora.

Aceasta a fost infiintata in anul 1952, sub denumirea de Casa de Ajutor Reciproc a

Pensionarilor.

Scopul Asociatiei C.A.R.P. "OMENIA", de a oferi ajutor si asistenta membrilor sai, este realizat prin acordarea de imprumuturi rambursabile si, in mod gratuit, de sprijin material si finanziar, de asistenta sociala si medicala, precum si de alte servicii sociale. Toate acestea sunt complementare celor oferite de catre institutiile statului si vin sa imbunatareasca protectia sociala de ansamblu a membrilor organizatiei.

Asociatia C.A.R.P. "OMENIA" desfasoara programe de asistenta sociala (asistenta si ingrijire la domiciliu) si de asistenta medicala (medicina de familie si stomatologie) pentru membrii mai in varsta, care au probleme deosebite de sanatate sau care risca izolarea sociala. Pentru a desfasura activitatile, in domeniul asistentei sociale si medicale, Asociatia C.A.R.P. "OMENIA" a fost acreditata de catre Ministerul Muncii, ca furnizor de servicii sociale, prin «Centrul de servicii de asistenta sociala si de ingrijire la domiciliu a persoanelor varstnice» si Centrul Social «OMENIA».

In plus, fata de ce este oferit prin aceste programe, organizatia mai pune la dispozitia membrilor sai si alte tipuri de ajutoare sociale, constand in bunuri (hrana, medicamente, imbracaminte, etc.), prestari de servicii (reparatii si service la aparatura electronica si electro-casnica, croitorie, reparatii

incaltaminte, frizerie si coafor, tamplarie, lacatuserie, reparatii si mentenanta la instalatiile sanitare, etc.) si in organizarea unor activitati de petrecere a timpului liber (actiuni culturale, excursii, pelerinaje, etc.).

www.carp-omenia.ro

Asociatia Szekelygyumolcs (Asociatia Fructul Secuiesc)

Asociația Fructul Secuiesc își desfășoară activitatea pe o suprafață de 34.000 ha de livadă tradițională, și 27.339 ha de păduri. Fructele colectate de pe aceste suprafete sunt procesate în două întreprinderi comunitare ale asociației: Manufactura de Procesare Fructe de Livadă, Lupeni și Centrul de Procesare Fructe de Pădure și Ciuperci, Zetea. Aceste unități oferă o modalitate de generare de venit pentru aproximativ 1000 de familii din peste 25 de comunități aflate în zone rurale defavorizate. În cei patru ani de activitate, asociația a reușit să dobândească încrederea

multor comunități din județul Harghita, care au investit și investesc pe baza cuvântului rostit de István și de colegii săi. Acest lucru s-a materializat printr-un număr de peste 4.000 ore de muncă voluntară și o contribuție în natură din partea comunității sub formă de clădiri și lucrări de renovare în valoare totală de peste 650.000 euro.

www.szekelygyumolcs.ro

FUNDATIA PENTRU SCHIMBARE SOCIALA SI INCLUZIUNE "Sapunul HOPE" and "Restaurantul HOPE"

Proiectul principal al Fundatiei pentru Schimbare Sociala si Incluziune este Programul "Casa Oportunitatii": o retea de case de tip familial pentru tinerii care parasesc institutiile specializate pentru copiii lipsiti de ingrijirea parintilor. Fiecare casa din program ofera tinerilor 2 ani de ingrijire si asistenta rezidentiala.

Principalul motor al dezvoltarii activitatilor de afaceri este asigurarea locurilor de munca pentru aceti tineri prin formarea de competente si capacitatii de dezvoltare profesionala.

Urmărind acest lucru, atelierul social "HOPE Soap" a apărut la Fundatia pentru Schimbare Sociala si Incluziune in 2012. Ideea apare ca urmare a unui proiect comun intre fundatie si organizatia internationala a studentilor SIFE, bazat pe vointa de a da cunotintele necesare si incredere pentru persoanele nevoiaze, astfel incat sa poata face fata vietii si sa devina independenti de guvern si ONG-uri. Transferul procesului tehnologic de productie de sapun impreuna cu cunotintele despre dezvoltarea unei afaceri mici si marketingul, au contribuit la dezvoltarea acesteia.

Cu toate acestea, cu timpul se pare ca "HOPE Soap" se confrunta cu provocari ca o ntreprindere durabila. in timp ce activitatile lor continua, acestea funqioneaza doar ca campanie in perioada sarbatorilor mari precum Craciunul si Patele.

Datorita unei subventii primite in 2015 de la Rotary Club Sofia International, Fundatia a dezvoltat o alta intreprindere sociala "HOPE Restaurant".

"Restaurantul HOPE" angajeaza in mod tineri pana la varsta de 18 ani care au plecat din institutii de servicii sociale. Aceti tineri primesc instruire de baza (deservirea, pregatirea de facturi, abilitatile de

casierie etc.).

ASOCIAȚIA CARITAS CÂMPULUNG - ÎNTREPRINDERE SOCIALĂ

Asociația CARITAS Câmpulung a înființat o serie de întreprinderi sociale de inserție de success, într-un oraș de dimensiuni medii din România (Câmpulung - 30.000 locuitori), cu o rețea limitată de servicii sociale. Activitățile sale sunt destinate femeilor - femei tinere victime ale traficului de ființe umane, mame singure și fete orfane care provin din instituțiile de îngrijire a copiilor.

Asociația Caritas Câmpulung a dorit să susțină tinerele din zona orașului Câmpulung, care ieșeau din orfelinat la vîrsta de 18 ani, precum și femeile care erau mame tinere și singure. Caritas Câmpulung a demarat activitatea de integrare socio-profesională în 2000 și până în prezent a creat zeci de locuri de muncă și oportunități de formare pentru 200 de femei tinere din familii sărace sau din mediu instituționalizat.

Activitatea cu caracter social este axată pe patru domenii:

- Magazin de confecții pentru femei și copii
- Restaurant
- Fermă și o mini-fabrică de produse lactate
- Atelier de croitorie (în sistem lohn)

Unul dintre cele mai importante avantaje competitive ale întreprinderilor sociale gestionate de Caritas Câmpulung sunt produsele de înaltă calitate pe care le oferă, fie atunci când vine vorba de atelierul de croitorie, fie de restaurant, fie de magazin. Restaurantul oferă doar produse proaspete, cele mai multe dintre materiile prime (50% din legume, 80% din carne - pui, porc etc. și 100% din produsele lactate) fiind produse în ferma Asociației Caritas. De asemenea, este singurul restaurant tradițional din oraș, și astfel accesează o cotă din piața neocupată înainte. Magazinul are un mare avantaj, deoarece vinde produse unice, greu reproductibile, același produs fiind de cele mai multe ori îmbunătățit de la o producție la alta.

Întreprinderile sociale administrate de Asociația Caritas Câmpulung sunt mereu în schimbare, pentru a fi în măsură să îndeplinească atât nevoile în schimbare ale beneficiarilor organizației cât și cerințele și necesitățile pieței. De la început, pe când erau doar ateliere, activitățile economice s-au schimbat până când au ajuns la punctul lor cel mai eficient. Punctele forte ale celor patru întreprinderi sociale sunt flexibilitatea și profesionalismul oamenilor care gestionează dezvoltarea lor. Atunci când vine momentul, schimbările în afaceri și în activitate nu sunt privite ca o criză, ci mai degrabă ca o modalitate de îmbunătățire și evoluție.

ECONOMIE SOCIALA IN CONTEXT EUROPEAN. STUDII DE CAZ.

CROATIA

Humana Nova Čakovec a inceput ca o cooperativa sociala din Čakovec, fondata de asociatia Autonom Center ACT in 2011. Astazi, face parte din consoritul de intreprinderi sociale ACT Group, impreuna cu alte cateva intreprinderi sociale fondate de acelasi asociere.

Humana Nova Čakovec a rezultat din efortul de a oferi oportunitati de munca pentru grupurile sociale vulnerabile, in special persoanele cu dizabilitati. Oficial, fundatia sa infiintat ca urmare a proiectului finantat de UE „Educatia pentru cooperativa sociala - noi posibilitati pentru persoanele cu dizabilitati”, derulat de Grupul ACT. Proiectul a educat zeci de persoane care se confrunta cu dificultati de ocuparea pe piata fortei de munca din regiunea Međimurje, iar unii participanti au devenit apoi primii lucratori in Humana Nova Čakovec. Aceasta cooperativa sociala a actionat ca compania de pionierat care a dezvoltat un sistem de colectare, sortare si reutilizare a deseurilor textile in comunitatea lor locala. Astazi, rolul lor in gestionarea deseurilor ecologice este recunoscut in toata Croatia. Pe baza acestui model au aparut si alte cooperative sociale, cum ar fi Humana Nova Zagreb si Humana Nova Istria.

Modelul de afaceri s-a bazat pe colectarea si reutilizarea deseurilor textile - o parte au fost reciclate si vandute in scopuri industriale, o parte au fost reproiectate si vandute in magazine si magazine online, iar o parte care a fost curatata si vanduta ca haine second-hand. Pana in 2012, intreprinderea avea 11 lucratori, majoritatea femei cu dizabilitati. Dupa primul an sau doi, cand dificultatile in management i-au determinat sa caute o persoana calificata cu experienta in sectorul de afaceri, afacerea s-a stabilizat lent.

Humana Nova Čakovec si-a revenit complet dintr-o perioada de stagnare chiar si de criza, cand toate salariile au coborat la minimul prevazut de lege. Acum intra intr-o faza de extindere, prin care si-a largit campurile de implicare si a oferit servicii noi pietei. De exemplu, cusutul a cuprins intotdeauna o activitate principala, dar, mai degraba decat sa depinda doar de materialul refolosit, au inceput sa produca produsele proiectate din materiale organice noi de calitate. Mai mult, ei au oferit servicii de cusut pentru alte companii (cum ar fi cunoscutul brand croat de moda ELFS). Aceasta extindere a serviciilor a adus cateva contracte foarte bune cu sectorul privat. O piata suplimentara s-a deschis atunci cand au ajuns la 51% din lucratorii cu dizabilitati. Potrivit legii, acest lucru ii face eligibili pentru „contracte de cote de inlocuire” cu toate companiile care nu angajeaza (dar sunt obligate) sa angajeze persoane cu dizabilitati. In prezent, Humana Nova Čakovec are in jur de 15 contracte de acest tip.

De la inceput, Humana Nova Čakovec s-a orientat catre un spectru larg de destinatari. Desi persoanele cu dizabilitati au avut prioritate, au inclus si alte tipuri de beneficiari din diferite grupuri vulnerabile, precum: someri de lunga durata, minoritate româ, femei mai mari de 45 de ani, tineri, cetateni nededucati, mame singure, etc. De-a lungul timpului, lista grupurilor de beneficiari a crescut, iar acum negociaza angajarea persoanelor care se confrunta cu orbire si sindrom Down.

Numarul de angajati cu dizabilitati creste continuu, iar din 2017 acestea reprezinta peste jumata din forta de munca, ceea ce inseamna ca compania a devenit eligibila pentru statutul de atelier protejat. Astazi, Humana Nova Čakovec are 20 de membri si 23 de lucratori, dintre care 15 experimenteaza dizabilitati. Mai mult, peste 75% dintre lucratori participa, de asemenea, ca membri cooperatori, oferindu-le eligibilitatea pentru inregistrarea ca cooperativa a lucratorilor - o strategie viitoare potentiala pentru companie.

Modelul de guvernare s-a schimbat in timp. Initial, doar cativa lucratori au participat si ca membri ai cooperativei sociale. Cu toate acestea, acest domeniu a devenit din ce in ce mai important, intrucat fondatorii au incurajat lucratorii sa devina proprietari ai companiei in care lucrau. In timp ce procesul a necesitat mult timp si educatie, demonstratie si alte forme de sprijin, a rezultat intr-o participare semnificativ mai mare a lucratorilor. Conform experientei managerului, acest lucru a dus la cresterea motivatiei si a productivitatii. Astazi, doar cativa lucratori nu participa la cooperativa.

Un mare pas inainte in afacerea lor a venit cu un contract recent cu autoritatea publica, Orasul Zagreb. Contractul castigat ca si „contract rezervat” intr-o achizitie publica se refera la producerea de pavilioane oficiale. Valoarea contractului a fost de aprox. 580.000 EUR pentru urmatorii ani, consolidandu-le lichiditatea si facandu-le atractive pentru alte tipuri de instrumente financiare comerciale. De asemenea, s-a deschis o usa catre alte contracte publice de dimensiuni mici.

Aceasta intreprindere sociala nu se bucura de multe facilitati fiscale. Conform estimarilor recente, Humana Nova Čakovec genereaza peste 80% din veniturile lor pe piata. Restul provine din subventii primite pentru angajarea persoanelor cu dizabilitati. In acest moment, aproximativ 40% din veniturile totale ale pietei fac obiectul contractelor publice.

In ultimii sapte ani s-au confruntat cu o serie de bariere. Cea mai importanta bariera se manifesta in lipsa abilitatilor de management, pe care incearca sa le depaseasca educand si angajand personal calificat. Cu toate acestea, provocarile mai problematice decurg din presiunile externe asupra ecosistemului lor - legislatie nesuportiva fata de cooperative; cooperativele au acces limitat la scheme de finantare publica; intarzieri in implementarea Strategiei SE. De asemenea, legislatia deficitara privind gestionarea deseurilor si o notiune nedefinita de „material textil folosit” reprezinta obstacole suplimentare.

<http://www.humananova.org/en/home/>

MI – Centrul pentru asistenta la domiciliu, Split

MI Centrul de asistenta la domiciliu a fost infiintat in Split in 2005 de catre asociatia locala MI (care inseamna „noi” in croata). Aceasta asociatie a participat la domeniile de dezvoltare comunitara, solidaritate si coeziune sociala din 1997, primind o recunoastere abundenta in comunitatea locala. Institutia MI a fost fondata cu scopul de a servi batranii din casele lor cu mese zilnice si diverse ajutoare la domiciliu. Asociatia a inceput un program de incluziune pentru persoanele in varsta inca din 1998, in cooperare cu administratia locala - Orasul Split, si a organizat diverse programe culturale, educationale si sociale pentru persoanele in varsta. Infiintarea Centrului MI a primit un sprijin larg si chiar a luat nastere in orasul Split, care dupa cativa ani de cooperare, a sugerat ca asociatia MI sa introduca un serviciu de asistenta la domiciliu pentru varstnici. Ei au recunoscut aceste nevoi nesatisfacute, impreuna cu capacitatatile MI si angajamentul de a le aborda. Orasul Split a oferit un contract Centrului MI pentru a acoperi zilnic mesele livrate oamenilor din casele lor. Foarte curand au derulat asa-numitul contract tripartit, inclusiv o alta institutie publica locala - Centrul de ingrijire a copiilor si tineretului Split, care a fost contractat ca furnizor de mese gatite.

Furnizarea de mese zilnice persoanelor in varsta, la domiciliu, ramane una dintre activitatatile de baza ale Centrului MI. In calitate de contractant, orasul Split a acoperit, in anumite perioade, costurile meselor pentru aproape toti beneficiarii, ajungand la aproximativ 60 de persoane lunar in cele mai bune perioade. Pe langa activitatea economica de baza, institutia ofera si alte tipuri de servicii pentru persoanele in varsta, cum ar fi intretinerea igienei, achizitii mici si plati si ingrijire la domiciliu.

In medie, 40 de destinatari primesc mese zilnice. De-a lungul timpului, acest numar s-a schimbat de la 30 la 80, in functie de cantitatea de sprijin financiar oferit de Oras. Astazi, cu aproximativ 40 de beneficiari, acest lucru nu prezinta cele mai bune performante ale Centrului MI. La apogeu, au angajat 10 persoane, dintre care trei pana la noua proveneau din grupuri vulnerabile cu dificultati in gasirea unui loc de munca (in special femei mai mari de 45 de ani). Acum, numarul lucratorilor a scazut la doar trei, in timp ce lucreaza cu mai putine persoane care livreaza. De la inceput, o serie de voluntari, in special din asociatia de parinti, au participat la vizite la domiciliu si la alte tipuri de programe de socializare pentru beneficiari.

Contractul cu Orasul Split a fost realizat la initiativa orasului si ca „contract rezervat” al procesului de achizitii publice. Cu toate acestea, in timp, valoarea serviciilor platite acoperite de oras a scazut. De asemenea, starea contractului s-a schimbat acoperind si beneficiarii care platatesc.

Proportia veniturilor obtinute din activitati economice in totalul veniturilor este destul de ridicat, in jur de 96-99% in 2014 si 2015. Aproximativ 28% din venituri provin din contractul public cu Orasul Split. Cu toate acestea, lucratorii primesc salariile minime prevazute de lege, iar organizatia de parinti subventioneaza in mod regulat activitatea Institutiei cu munca voluntara, spatiu si alte facilitati.

Principala problema a Centrului MI a venit cu puzzle-ul de a percepe un serviciu pentru o populatie foarte vulnerabila. Ei intentionau sa isi ofere serviciile gratuit sau cu subventii. Inca de la inceput, organizatia s-a simtit reticenta in a pune un pret comercial pe serviciile lor si inca se lupta cu gasirea si crearea unui model de afaceri eficient, care sa faca ca Centrul MI sa fie durabil pe termen lung si mai putin dependent de un mediu nesigur. Sprijinul financiar deja inconsistent pe care l-au primit de la Orasul Split s-a confruntat cu reduceri ale contractului reciproc cu aproape fiecare schimbare politica a politicienilor locali. Centrul isi recunoaste cele doua bariere externe principale, apoi, in instabilitatea mediului politic si lipsa de angajament fata de obiectivele strategice. Adesea, guvernul nu ii trateaza ca un partener valoros. De asemenea, legislatia aferenta se confrunta cu o inconsecventa continua in interpretarea sa; de exemplu, dupa ani de tratament ca NPO - prin natura activitatii lor - au fost stersi recent din Registrul NPO, deoarece majoritatea veniturilor lor provin din activitati economice si acum se confrunta cu aceleasi cerinte ca o companie comerciala. In cele din urma, ei considera neaplicarea Strategiei SE ca o bariera pentru accesul lor la sprijin financiar suplimentar. Printre factorii endogeni, aparent, managementul prezinta cel mai slab lant, deoarece se confrunta cu provocari speciale in gestionarea lucratorilor.

<https://www.seniori.hr/ustanova>

Punkt

Punkt LLC (Punkt) prezinta o societate cu raspundere limitata situata in orasul Pula, in varful de sud al regiunii Istriei. Compania isi desfasoara activitatea in domeniul pregatirii hranei si cateringului alimentar prin angajarea tinerilor cu dizabilitati. Punkt, infiintat in 2016, a prestat spatiul disponibil si a deschis un restaurant la inceputul anului 2017. In ciuda unei vieti relativ scurte, Punkt arata deja tendinte pozitive de crestere a fortei de munca si de sustenabilitate finanziara. Diferentandu-se de tendintele obisnuite ale intreprinderilor sociale croate, aceasta intreprindere sociala a fost infiintata de o singura persoana fizica. Mai mult de 10 ani a lucrat la Scoala pentru ingrijirea copilului si educatia din Pula, scoala pentru persoanele cu dizabilitati. Ea a participat la cursurile legate de serviciile alimentare si agricultura si a gestionat si o cooperativa scolară (elevi). Acolo a adunat experienta bogata in lucrul cu tineri cu dizabilitati si a asistat la dificultatile lor in gasirea unui loc de munca. Ea a

fost constienta ca, in ciuda educatiei si a eforturilor pe care scolile si profesionistii le depun pentru a incuraja tineri calificati si angajabili cu dizabilitati, ei inca se confrunta cu multe bariere in lumea exterioara si pe piata, in primul rand lipsa de dorinta a majoritatii angajatorilor de a angaja astfel de persoane. Motivata puternic pentru a schimba aceasta tendinta, a decis sa inceapa o intreprindere sociala si sa ofere elevilor o oportunitate de angajare si integrare. Metoda de creare a acestei intreprinderi difera in mare masura si de alte exemple - nu a primit finantare sau sprijin din partea donatorilor externi.

Principalele activitati de afaceri in care Punkt opereaza includ prepararea alimentelor, serviciile alimentare si cateringul. Acest domeniu de activitate isi propune sa se potriveasca capacitatilor persoanelor cu dizabilitati, care ajuta in bucatarie, servesc si livreaza mancare. Proprietarul a inchiriat un spatiu potrivit pentru restaurant, care ofera mese simple zilnice, preparate din ingrediente locale proaspete si angajeaza un bucatar profesionist. Pe langa principalele activitati de afaceri, Punkt cultiva mai multe plante si ofera o oportunitate pentru activitati suplimentare de socializare si integrare pentru beneficiarii sai.

Principalii beneficiari ai Punkt sunt persoanele cu dizabilitati, intrucat modelul de afaceri isi propune sa le asigure ocuparea fortei de munca. Se concentreaza mai ales pe tinerii cu dizabilitati care ies din invatamantul special si, de asemenea, ajunge la someri de lunga durata cu dizabilitati. Astfel, majoritatea lucratorilor sunt destul de tineri; cu toate acestea, compania angajeaza, de asemenea, o persoana de peste 50 de ani care nu a mai ocupat niciodata un loc de munca. Restaurantul, situat in apropierea stadionului local, ofera mese zilnice la preturi rezonabile pentru consumul intern (format din sapte mese) sau prin livrare. Pana acum, au adunat o serie de clienti obisnuiti din comunitatea locala: persoane fizice si juridice, companii (banci), institutii publice (scoli, spitale, teatre etc.) si asociatii (club de fotbal). In plus, acestia servesc in mod regulat mai multi varstnici, livrand mese in casele lor.

Cand a fost stabilit, Punkt a inceput cu trei lucratori. Un an si jumata mai tarziu au angajat noua persoane, dintre care cinci persoane cu dizabilitati. Interesul pentru serviciile lor continua sa creasca, asa ca se asteapta la o crestere suplimentara a ocuparii fortei de munca. De asemenea, deoarece au mai mult de jumata de lucratori cu dizabilitati, ei ar putea deja sa obtina statutul de atelier protejat, ceea ce considera un model probabil pentru dezvoltarea companiei. Au planuri de a-si extinde activitatile la productia agricola si alimentara. Numarul de clienti sau utilizatori continua, de asemenea, in crestere si, in acest moment, ofera in medie 130-180 de mese pe zi.

Fondatorul / proprietarul companiei a utilizat un imprumut pentru finantarea initiala a afacerii. Proprietarul a luat un imprumut pe termen scurt (10 ani) de la banca comerciala pentru a echipa restaurantul si a asigura capitalul initial. Proprietarul a acceptat imprumutul ca persoana privata inainte de a fi stabilita forma legala si astfel a fost supus acelorasi cerinte comerciale ca si alte persoane fizice. Pentru proprietar, acest lucru s-a dovedit mai convenabil la acea vreme, pentru ca a necesitat mai putine documente si a avut proceduri mai usoare decat aplicarea ca o companie „tocmai infiintata”.

<https://www.facebook.com/punktpula/>

Green Energy Cooperative (ZEZ)

Cooperativa pentru energie verde (Zelena energetska zadruga - ZEZ) se afla la Zagreb, infiintata in 2013 in cadrul proiectului de dezvoltare a energiei energetice a Programului Natiunilor Unite pentru Dezvoltare (UNDP). Cativa experti, in mare parte ingineri care au lucrat in cadrul PNUD in domeniul energiei durabile, au decis sa continue sa lucreze impreuna in acest domeniu si au fondat **Cooperativa pentru energie verde**. Cooperativa se

concentreaza in special pe energia regenerabila si inovatiile in domeniul energiei verzi. Unii dintre fondatori si-au exprimat interesul pentru continuarea practicii de crowdfunding si a finantelor alternative, in general, pe care UNDP le-a acoperit si in programele sale. Aceasta a dus la crearea „Academiei de Crowdfunding”. Crowdfunding ofera inca modelul pe care il aplica ZEZ in programele lor. Dupa primii ani in care s-a bazat in cea mai mare parte pe finantarea proiectelor, un pas important in dezvoltarea modelului lor de afaceri a venit cu participarea la „Programul de accelerare a intreprinderilor sociale” (condus de Grupul ACT) in 2017-2018, unde ZEZ a devenit unul dintre beneficiarii. Prin acest program, cu sprijinul de mentorat oferit de Grupul ACT, ei au reusit sa dezvolte o platforma digitala pentru micro-investitii care va fi utilizata pentru campaniile lor de investitii in energie comunitara.

Principalele activitati includ planificarea si gestionarea proiectelor „surse de energie regenerabila” (RES); pregatirea studiilor de investitii; documente preliminare de proiectare si proiecte; sprijin in finantarea proiectelor in contact direct cu institutiile financiare prin mecanisme financiare alternative precum crowdfunding, „compania de servicii energetice” (ESCO) si cofinantarea prin fonduri. De-a lungul anilor, principalul lor obiectiv a distilat conceptul de „energie comunitara”, pe care incearca sa il implementeze in Croatia si tarile vecine. „Energia comunitara” prezinta un model care exploreaza modalitatatile prin care cetatenii nu numai ca pot folosi surse de energie regenerabila, dar si pot investi si finanta proiecte energetice locale. Cunoscutul model de succes ZEZ implementat in 2018 a fost organizat cu colaborarea Orasului Križevci in calitate de client. Acestia au lansat in Croatia prima initiativa de investire a multimilor pentru energie regenerabila, care urmareste cetatenii-investitori sa finanteze instalarea sistemelor de energie solară pe acoperisurile cladirii administrative a Centrului de Dezvoltare Križevci si a Parcului Tehnologic (detinut de Orasul Križevci). Economiile de energie produse prin acest sistem solar vor deveni baza pentru rentabilitatea investitiilor. ZEZ furnizeaza echipamente solare pentru inchiriere catre orasul Križevci timp de 10 ani. Toti investitorii au semnat un acord de imprumut cu ZEZ de 10 ani, pentru care se va dezvolta o dobanda anuala proiectata pentru fondurile acumulate. Sistemul modelat (50 kW), instalat pe acoperisul centrului de afaceri, va acoperi in primul rand nevoile utilizatorilor centrului in ceea ce priveste energia electrica. Orasul plateste consumul real de energie electrica, iar din economiile lunare va returna investitiile catre cetateni-investitori. Surplusul de energie va fi vandut retelei. Dupa 10 ani (necesara pentru ca investitia sa plateasca) sistemul se va transfera in proprietatea orasului si va continua sa faca economii.

Orasele si municipalitatile mici cuprind principaliii clienti ai serviciilor ZEZ. Proiectul Orasului Križevci a atras atentia publicului larg si, in consecinta, mai multe municipalitati si orase au solicitat serviciile ZEZ, care vizeaza acum sa sprijine proiecte suplimentare de energie regenerabila detinute de cetateni prin intermediul modelului microloan. Deja, interesele din orasul Križevci privesc sa alimenteze mai multe acoperisuri si alte patru orase create si-au exprimat interesul sa gazduiasca instalatii similare regenerabile, alimentate de cetateni.

La inceput, construirea ZEZ s-a bazat pe eforturile de voluntariat ale membrilor. Prima finantare (finantare) primita de la Fundatia pentru Protectia Mediului a permis primul lucrat in 2014. Astazi, ZEZ se bucura de 20 de membri si 6 lucratori. Membrii cooperativei se implica in mod regulat in mod voluntar in proiectele derulate de cooperativa. Ocasional activitatatile de voluntariat implica mai multi studenti interesati de energia regenerabila sau de cetateni.

<http://www.zez.coop/>

DANEMARCA

Selveje Danmark

Infiintata in 2013, Selveje Danmark este o asociatie comerciala care gazduieste 250 de organizatii independente non-profit si intreprinderi sociale specializate in probleme de bunastare in Danemarca. Asociatia a fost fondata de o coalitie de organizatii independente, care a considerat necesar sa adune si sa defineasca interesele politice, de afaceri si profesionale ale organizatiilor care se auto-guverneaza din tara. Asociatia functioneaza independent, dar in colaborare cu Camera de Comert daneza, in interesul organizatiilor lor membre. Activitatile lor sunt situate in principal in cadrul activitatilor de lobby politic, consiliere / consultanta si organizarea de intalniri si oportunitati de retea legate de sectorul danez al bunastarii. Selveje Danmark este alcătuit din cinci angajati si doi studenti, sustinuti din taxe de membru.

Selveje Danmark sustine ca este singura organizatie, care organizeaza in mod specific ONP-uri si intreprinderi sociale in jurul problemelor de bunastare sociala. Acest lucru este destinat crearii de forta in afectarea politicii indreptate catre aceste organizatii, dar serveste, de asemenea, ca un puternic organism de retea care unesc si angajeaza intregul sector. Deoarece lucreaza indeaproape cu organele politice, eforturile lor de advocacy sunt, de asemenea, un instrument strategic principal pe care il folosesc pentru a sprijini interesele organizatiilor membre participante.

Asociatia raporteaza ca accentul politic mai mare asupra intreprinderilor sociale a fost diminuat in ultimii cinci ani, dar organizatiile si municipalitatile care actioneaza pentru aceste cauze inca lucreaza activ pentru principiile lor. In ceea ce priveste problemele legate de ocuparea fortei de munca, in special, Selveje Danemarca evidențiaza o lipsa in sprijinirea intreprinderilor sociale la nivel de politica. In cazul in care sectorul public foloseste adesea o forma de licitatie care lassa intreprinderile sociale / organizatiile neguvernamentale cu obligatia de a stabili infrastructura necesara furnizarii serviciilor, totusi sectorul public nu are obligatia de a cumpara sau de a sustine vanzarea acestor servicii.

Selveje Danmark indeplineste un rol important in sustinerea intreprinderilor sociale / non-profitului la nivel politic si la nivel de stat. In al doilea rand, la conectarea a 250 de organizatii active care lucreaza pentru probleme legate de bunastarea sociala, acestea contribuie la crearea unei voci unificate in derularea actiunilor, care sustin si intaresc acest sector in ansamblu.

CABI este o sucursala de sprijin independent si independenta din cadrul Ministerului Ocuparea Fortei de Munca care lucreaza pentru conectarea municipalitatilor cu intreprinderile si antreprenorii sociali. Din 2015, CABI a colectat informatii despre modelele de parteneriat intre intreprinderi si intreprinderi sociale, lucrando activ pentru consolidarea acestor parteneriate, in principal prin obiectivul ocuparii fortei de munca.

O alta organizatie care sprijina intreprinderile sociale este **Kooperaen**, care este o organizatie patronala pentru cooperative. Printre alte servicii ofera consultanta juridica pentru intreprinderile sociale care doresc sa adopte un model de afaceri cooperativ. In mai 2013 a infiintat, de asemenea, o asociatie specifica pentru membrii intreprinderilor sociale si, de atunci, a actionat ca un sistem principal de sprijin pentru intreprinderile sociale.

De asemenea, s-a inregistrat o crestere a incubatoarelor sociale din Danemarca pentru intreprinderile sociale, precum Reach for Change, Social Start-up, Greencubator etc., care lucreaza direct cu practicienii pentru a imbunatatiti impactul si functionarea intreprinderilor sociale. KBH + a devenit, de asemenea, un spatiu cheie de organizare a intreprinderilor sociale prin „zona lor de inovare sociala”, cu accent pe incluziunea sociala si responsabilitatea sociala.

Inca din primavara anului 2014, KBH + a construit o mare retea de intreprinderi sociale si start-up-uri economice sociale in zona Copenhaga.

Merkur Cooperative Bank

Merkur Cooperative Bank (MCB) a fost infiintata in 1982 si membru al Aliantei Globale pentru Banca pe categoria Valori. A fost fondata pe practici bancare durabile, bazate pe valori, social-responsabile, axate pe justitia sociala, unde consideratiile financiare ale bancilor traditionale sunt extinse pentru a include aspecte sociale, de mediu si etnice. Partenerii principali si partile interesate implica deponenti, debitori, actionari si banchi cooperatiste similare (in special in strainatate). Banca ofera acum 6.810 actionari si 34.000 de clienti in Danemarca, 100 de angajati gestionand aceste tranzactii. Schema financiara a acestora o imita pe cea a activitatilor bancare traditionale, cu depozite de la clienti si utilizeaza capitaluri proprii de la clienti si publicul interesat, totusi distribuie aceste resurse catre proiecte sociale si practicieni.

Dupa cum sa mentionat mai sus, MCB este preocupat in principal de activitati bancare responsabile social. Ele nu lucreaza numai cu intreprinderile sociale, ca atare, dar au actionat ca un conector principal al intreprinderilor sociale din tara la resursele financiare pentru desfasurarea activitatilor lor dincolo de mecanismele de sprijin de stat.

In decembrie 2017, Fondul European de Investitii si Merkur Cooperative Bank au semnat primul acord de garantare a antreprenoriatului social din Danemarca in cadrul Programului UE pentru ocuparea fortele de munca si inovare sociala. Noul acord permite MCB sa acorde intreprinzatorilor sociali un total de 27 de milioane EUR in urmatorii cinci ani, ajutand banca sa acorde imprumuturi intreprinderilor sociale care vizeaza grupuri vulnerabile din Danemarca. Aceasta reprezinta un pas important in domeniu si este una dintre primele si cele mai mari tranzactii de finante sociale din Danemarca de pana acum. MCB a remarcat un interes public si o activitate din ce in ce mai mare in intreprinderile sociale in ultimii cinci ani, de unde si noua sa investitie in imbunatatirea mecanismelor de sustinere pentru sprijinirea acestor activitati.

MCB este o banca sociala / etica principala din Danemarca si a ramas fidela idealurilor sale sociale si transparentei in jurul acestor probleme din 1982. Aceste principii sunt unice in contextul bancar din Danemarca si s-au dovedit a constitui unele dintre fondurile mai importante si mai consistente (dincolo de sprijinul statului) disponibil pentru intreprinderile sociale din tara. Acestea au fost strategice, active si au avut succes in utilizarea fondurilor UE pentru a sprijini intreprinderile sociale si sunt liderii actuali in eforturile de finantare sociala. MCB are o viziune larga asupra sustenabilitatii si justitiei sociale in prioritatile lor de finantare, care nu se limiteaza la ecosistemul intreprinderii sociale, dar a raspuns la nevoile exprimate de crestere si sprijin financiar.

www.merkur.dk

Grennessminde

Grennessminde este o fundatie infiintata in 1984 cu misiunea de a sprijini crearea de locuri de munca si de educatie pentru tinerii someri cu nevoi speciale cu varsta cuprinsa intre 16-30 de ani, in special cei cu provocari cognitive. Fundatia a creat o varietate de intreprinderi sociale, care se concentreaza pe incluziune si invatare. Intreprinderile lor sociale se concentreaza pe cresterea economica, dar ofera si sprijin, spatiu, educatie si calificari tinerilor cu nevoi speciale pentru a-i ajuta sa traiasca vietii active si contributive. Grennessminde a lucrat cu peste 780 de tineri inca din anii '80 si continua sa inoveze si sa-si diversifice programele si spatiile de lucru. Domeniile lor de activitate sunt diverse si se deplaseaza intre municipalitatile Taastrup, Glostrup, Roskilde si Copenhaga. Acestea variaza de la proiecte de

horticultura, brutarii, cafenele, catering, coordonarea evenimentelor si functionarea „Cupola din Copenhaga”, un centru de educatie si conferinte in economia sociala. Grennessminde gazduieste, de asemenea, oportunitati de educatie axata pe comert (fierarie, tamplarie etc.). In prezent, ei angajeaza 120 de persoane fara forta voluntara, cu principalul lor venit provenit din STU (finantare publica pentru tineri cu probleme cognitive), formare profesionala (finantare publica), proiecte generatoare de venituri (legume organice, plante, paine, catering si cafenea incasari) si au cautat sprijin fundamental. Grennessminde este inregistrat sub instrumentul de inregistrare RSV ca o intreprindere sociala oficiala.

Grennessminde lucreaza la scara larga, incercand sa creeze o economie durabila din punct de vedere social si ecologic prin vanzarea de servicii si bunuri de inalta calitate. Acestea s-au concentrat in principal pe vanzarea acestor servicii catre organismele municipalitatii, dar si publicului larg prin intermediul intreprinderilor sociale active. In plus, acestia ajuta sa-si puna pe beneficiari pe oportunitati de munca in intreprinderile private prin „consultanti pentru intreprinderi”, lasandu-le cu rate de tranzitie destul de mari. „Cupola de la Copenhaga” a fost, de asemenea, creata cu obiectivul de a ajuta la punerea in practica a organizatiilor, a organismelor guvernamentale si a intreprinderilor care promoveaza sustenabilitatea sociala si de mediu. De asemenea, s-au bazat foarte mult pe obtinerea marcilor comerciale, care isi legitimeaza produsele, de exemplu, certificarea organica pentru alimentatia, painea si legumele. In calitate de intreprindere sociala RSV inregistrata, acestia au un interes manifestat in consolidarea acestui brand, a beneficiilor si potentialului sau la nivel national si municipal.

Grennesminde are o lunga istorie in colaborarea cu intreprinderile sociale intr-o varietate de zone geografice si tematice. De asemenea, au interesul sa creeze produse de calitate: „oamenii ar trebui sa ne aleaga pentru ca suntem cei mai buni, nu doar pentru ca suntem sociali”. Concentratia lor pe sustenabilitatea mediului s-a dovedit a fi un efort foarte oportun. De asemenea, s-au valorificat gaurile din ecosistemul societatii sociale din Danemarca - asumand roluri de consultanta cu organismele municipalitatii si, de asemenea, in crearea unei conferinte, evenimente si centru de cunoastere a economiei sociale: „Cupola din Copenhaga”, ambele care demonstreaza sustenabilitatea social-ecologica in actiune si eforturile de locuire legate de dezvoltarea sa.

www.gminde.dk

Glad Foundation (Glad Fonden)

Glad Fonden (GF) a fost fondata in 1999 ca primul post de televiziune din lume creat pentru si cu persoane cu dizabilitati intelectuale. GF este o intreprindere sociala inregistrata cu activitati in media, afaceri in bucatarie si cafenele, educatie si angajare, design si cultura. GF este o intreprindere sociala axata pe crestere, care educa si recruteaza persoane cu sau fara dizabilitati de invatare pentru a produce servicii, produse, experiente culturale si continut pentru diferite medii de o calitate care sa concureze in conditiile piete. GF este un fond erhvervsdrivende (fundatie comerciala) si are 290 de angajati prin serviciile lor si 65 de studenti in scoala profesionala activa. Ei nu se bazeaza pe niciun voluntar pentru desfasurarea activitatii lor. Sunt dispersate geografic in toata tara, cu departamente locale in Copenhaga, Ringsted, Kolding, Vejen, Esbjerg si Aabenraa.

GF lucreaza indeaproape cu municipalitatile, intreprinderile publice si private pentru a-si asigura programele si serviciile. Organizatia este un exemplu de intreprindere sociala cu un model de afaceri comercial puternic, durabil, orientat atat catre sectoarele publice, cat si

pentru cele private din Danemarca. De asemenea, primesc finantare sub forma de donatii publice si private.

GF raporteaza ca au continuat cresterea si dezvoltarea in ultimii cinci ani. Au intrat in noi domenii de afaceri si au avut succes in aceste eforturi revitalizate.

GF este una dintre primele intreprinderi sociale din Danemarca si si-a construit o reputatie puternica in jurul proiectelor si eforturilor sale. Durabilitatea sa fiscală și socială a fost recunoscută de mulți actori și actori diferiți, ceea ce îi permite să își continue activitatea prin multe clime politice diferite și schimbarea atitudinilor față de întreprinderea socială în contextul național. Activitățile sunt dezvoltate alături de grupul sau tinta, care s-a dovedit, de asemenea, o putere puternică în dezvoltarea programelor relevante și durabile pentru afacere și identitatea acesteia. De asemenea, sunt diverse din punct de vedere geografic și se ocupă de mai multe tipuri și domenii diferite de activități (TV, gatit, proiectare, educație, pregătire în afaceri, stagii în grădina zoologică, teatru).

www.gladfonden.dk

SED (Sociale Entreprenører i Danmark)

SED este o asociatie infiintata in 2010 de un grup de antreprenori sociali si intreprinderi sociale si avocati. Activitatea sa este realizata, in principal, prin activitatea presedintelui Per Bach si a 10 membri voluntari dedicati. Asociatia are acum 120 de membri care se identifica ca antreprenori sociali si 40 de intreprinderi sociale care colaboreaza direct cu eforturile si activitatile lor. Exista, de asemenea, studenti, municipalitati, organizatii si fundatii incluse in apartenenta lor. Asociatia lucreaza indeaproape cu multe niveluri diferite ale ecosistemului intreprinderii sociale, inclusiv organizatii de interes, municipalitati, invatamant superior si intreprinderi sociale care lucreaza intre aceste organizatii pentru conectarea ecosistemului in ansamblu. Acestea isi propun sa mentina dialogul si conectivitatea intre antreprenorii sociali, intreprinderile sociale si municipalitatile din Danemarca, incercand sa compenseze lipsa unei strategii nationale. Asociatia este finantata prin venituri generate de membri, prezentari, taxe de consultanta si subventii mici de la Kulturstyrelsen (o agentie publica) si prin subventii UE de sprijin prin proiecte derulate cu organizatii de la egalitate din alte tari nordice si europene.

SED este preocupat in principal de colectarea si distribuirea cunoștințelor despre intreprinderile sociale prin intermediul site-ului web, al buletinelor informative si al campaniilor de socializare. De asemenea, organizeaza întâlniri în rețea, evenimente tematice privind intreprinderile sociale, călătorii de studiu, ateliere si traininguri. De asemenea, SED deruleaza proiecte in Danemarca si la nivel international pentru a raspandi constientizarea modelului danez si a problemelor cu o perspectiva internationala. Acestia ofera sprijin direct antreprenorilor sociali pentru construirea competențelor, capacitatilor si proceselor de pornire. Buletinul lor informativ incurajeaza o diversitate de parti interesate in domeniu pentru a impartasi stiri, evenimente, propunerile de locuri de munca etc. Platformele de social media ale SED sunt deschise pentru toti actorii din domeniu pentru a impartasi stiri, evenimente si propunerile de locuri de munca. SED are, de asemenea, cea mai larga imagine de ansamblu asupra intreprinderilor sociale din Danemarca, pentru o navigare usoara a domeniului - o lista de 330 de organizatii implicate. Site-ul ofera, de asemenea, o lista cuprinsatoare a politilor si strategiilor specifice la nivelul municipalitatii, directionate catre intreprinderile sociale. SED are o gama larga de evenimente pentru antreprenori sociali din Danemarca, incercand sa raspandeasca resurse si intelegeri dincolo de orasul Copenhaga.

SED este una dintre putinele organizatii care lucreaza activ la adunarea si implicarea intregului ecosistem al intreprinderilor sociale din Danemarca. Are o intelegeri foarte larga a

conceptului de intreprindere sociala si se concentreaza pe Obiectivele ONU de Dezvoltare Sociala ca un cadru mai larg pentru colaborarea cu intreprinderile sociale. SED este, de asemenea, una dintre putinele organizatii din Danemarca care, nu doar impartaseste noutatile interne ale organizatiilor, dar si impartaseste noutati despre sectorul intreprinderilor sociale la nivel national si international. Marea retea de ambii practicieni (antreprenori sociali / intreprinderi sociale), organizatii de sprijin, municipalitati si institutii din invatamantul din Danemarca, precum si o mare retea internationala, o face un actor critic in facilitarea comunicarii deschise intre aceste organisme.

www.socialeentreprenorer.dk

GERMANIA

Mission Leben (welfare organisation)

Misiunea Leben, una dintre organizatiile de asistenta sociala cu o traditie foarte lunga, ofera un exemplu tipic de peisaj german de bunastare. Organizatia are o gama larga de operatii geografice, desi nu opereaza ea insasi la nivel national.

Face parte din diaconia protestanta (Evangelisches Werk für Diakonie und Entwicklung e.V.), care, impreuna cu Caritas catolic, functioneaza clar ca fiind cele mai mari doua conglomerate ale organizatiilor de asistenta sociala din Germania.

Istoria Misiunii Leben dateaza din 1849 si a devenit o asociatie inregistrata in 1899. Initiativa unor capelani ai instantei, precum Ferdinand Bender, a inceput sa ofere asistenta sociala. Mission Leben gGmbH, principala entitate care furnizeaza servicii, este detinuta de fundatia Innere Mission Darmstadt si opereaza noua intreprinderi separate. Principalele parti interesate ale acestiei includ: (1) fundatia detinuta; (2) angajati; (3) utilizatori; (4) biserica; si (5) municipalitatile in care isi desfasoara activitatea. Misiunea Leben revendica o gama destul de larga de grupuri tinta, inclusiv persoane in varsta, persoane cu dizabilitati, persoane defavorizate social, tineri si tineri refugiasi. Aceasta detine 1.835 de angajati (dintre care 1.092 sunt angajati cu jumatate de norma) si 520 de voluntari care lucreaza in Hesia si Renania-Palatine in 19 locatii in peste 40 de unitati de organizare.

Mission Leben acopera o gama larga de activitati tipice organizatiilor traditionale de asistenta sociala, inclusiv: locuinte si ingrijire pentru persoanele in varsta; ingrijirea persoanelor cu dizabilitati; consiliere in viata pentru persoane aflate in circumstante dificile; servicii de asistenta pentru copii si tineret; si - un plus recent - ajutor pentru refugiasi minori, neinsotiti.

In 2016, organizatia a inregistrat o cifra de afaceri de 77,9 milioane EUR, compusa din 54 de milioane EUR de la ingrijirea batranetii, 9 milioane EUR de la servicii legate de dizabilitati, cinci milioane EUR de la servicii la persoane defavorizate, 7 milioane EUR de la servicii la copii si tineret si 3 milioane de euro de la conducerea unei academii. Acest lucru a dus la castiguri de 389.000 EUR, care trebuie reinvestite in totalitate, din cauza blocarii activelor. Veniturile misiunii Leben provin in principal din contractarea pe cvasi-piete reglementate de Codul social german (SGB). Domeniile de interes si influenta ale organizatiei in politica se bazeaza pe afacerile sociale, desi deruleaza si cateva activitati de derulare in cadrul initiativei „INTRA Lab”, incurajand actiunea antreprenoriala in randul angajatilor. In plus, conduce o academie pentru formarea profesionistilor in servicii sociale.

<https://www.mission-leben.de/>

Bremer Heimstiftung (operational foundation)

Dupa fondarea Bremer Heimstiftung in 1953 odata cu initierea Senatului de Bremen, primarul Wilhelm Kaisen a decis sa transfere toate casele de ingrijire ale statului Bremen intr-o

fundatie. Initial dotata cu o dotare de aproximativ 10.000 €, fundatia a condus cinci facilitati, oferind servicii pentru 500 de locuitori. Principalele parti interesate ale acesteia includ comunitatile locale si municipalitatile. In principal, persoanele in varsta cuprind grupurile tinta, desi familiile lor si cartierele in care traiesc primesc si ingrijire. Bremer Heimstiftung are aproximativ 2.200 de angajati (nu exista informatii despre actiuni cu norma partiala / cu norma intreaga si numarul de voluntari) si 30 de locatii in Bremen, cu aproximativ 3.000 de locuitori care locuiesc in aceste facilitati.

In ceea ce priveste activitatile sale, Bremer Heimstiftung se concentreaza pe locuinte pentru persoanele in varsta, cu un interes suplimentar in furnizarea de servicii de dezvoltare a comunitatii. Aceasta inseamna ca facilitatile de locuit pentru persoanele in varsta se combina cu gradinite, centre comunitare sau alte infrastructuri comunitare. In plus fata de locuinte, fundatia organizeaza, de asemenea, facilitati de ingrijire pe termen lung si ingrijire pentru pacienti in varsta.

Conturile detaliate ale veniturilor sunt disponibile numai pentru furnizorii de ingrijire pentru pacienti „Bremer Trust pentru ingrijirea pacientilor in ambulatoriu” (Ambulante Pflege Bremer Heimstiftung gGmbH); acestea arata ca aceasta organizatie se bazeaza in principal pe taxele pentru serviciile furnizate persoanelor fizice. Cifra de afaceri din 2017 a fost de 7,6 milioane EUR, cu castiguri de 19 500 EUR. Toate veniturile trebuie reinvestite datorita blocarii activelor. Cifra de afaceri anuala anuala a companiei Bremer Heimstiftung a fost de 75 de milioane EUR, iar dotarea fundatiei sale se ridica la 8 milioane EUR. Organizatia isi directioneaza domeniile de interes si influenta in politica catre persoanele in varsta si politicile de ingrijire.

<https://www.bremer-heimstiftung.de/kundencentrum/ueber-uns/>

Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH (work integration social enterprise)

Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH opereaza sub forma legala a unei societati cu raspundere limitata si este recunoscuta ca o organizatie cu beneficii publice.

Un grup de organizatii si-au combinat experienta in domeniul sprijinului acordat persoanelor cu dizabilitati pentru fondarea Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH in 1992. Aceste entitati includ Heidehof Stiftung GmbH Stuttgart, DRK Landesverband Berliner Rotes Kreuz eV, Lebenshilfe f Menschen mit geistiger Behinderung eV, si Lebenshilfe gemeinnützige Gesellschaft mit beschränkter Haftung.

Organizatia ofera clientilor sai o serie de servicii si produse, inclusiv digitalizarea documentelor, distrugerea sigura a fisierelor, un magazin de scrisori, lucrari din lemn, servicii de baza pentru industriile electronice si servicii de spalatorie si gradinarit. Ofera simultan clientilor sai oportunitati de munca, coaching, educatie si alte suporturi pentru a-si dezvolta abilitatile si pentru a-i sprijini pe drumul lor pe piata muncii. O divizie speciala se concentreaza pe furnizarea de sprijin pentru avansarea clientilor pentru a-i ajuta sa isi duca viata cat mai independent.

Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH are o forta de munca de 174 de angajati complet abulati si 693 de angajati cu dizabilitati. Patru lucratori sunt angajati in cadrul unui an voluntar al serviciilor sociale.

In 2016, Nordberliner Werkgemeinschaft gGmbH a incasat un venit total de 17,8 milioane EUR, din care 56% provineau din achizitii publice, 18% provineau din subventii publice, iar 26% provineau din veniturile produselor si serviciilor vandute.

<https://nbw.de/>

BUND (traditional association)

BUND (Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland) este o asociatie prototipica inregistrata (de ex.), Adica o organizatie bazata pe membri cu statut de beneficii publice. Membrii care se alatura organizatiei se simt motivati de interese nefinanciare, iar asociatia angajeaza doar cativa angajati profesionisti. Iși bazeaza în principal veniturile pe taxe și donatii, cu subvenții ocazionale pentru proiecte - un amestec de resurse destul de tipic al unui e.V. în afara livrării de servicii sociale clasice.

În conformitate cu definitia intreprinderii sociale a acestui proiect, organizatia actioneaza în interesul membrilor sai, precum și al publicului larg. Subdiviziunea sa locala este tipica operatiunii e.V. la nivel national. Desi problemele de mediu primesc multă atentie în Germania, acestea nu constituie din punct de vedere tehnic o parte a bunastării sociale, de aceea aceasta asociatie - în mod exemplar pentru multe altele - se califica ca o intreprindere sociala, dar nu ca o organizatie sociala.

Un grup de activisti de mediu, inclusiv primul director executiv Bodo Manstein, a înfiintat BUND în 1975 în Bavaria. Situată acum la Berlin, o fundație separată BUND (Stiftung) a început în 2005 pentru a sprijini proiecte pe scara largă, cu accent pe conservarea mediului, parțial prin achiziția de terenuri.

BUND contine aproximativ 584.000 de membri (61.000 în organizații de tineret). Principalele parti interesate ale acesteia sunt formate din: (1) alte organizații de mediu și ONG-uri, inclusiv Friends of the Earth, Attac, etc.; (2) mediul inconjurător; (3) statul (care trebuie să consulte BUND când intervențiile sale pot afecta mediul natural); și (4) cetățeni conscienciati de mediu. BUND are 93 de angajati, dintre care 54 lucreaza part-time și 30.000 de voluntari. Desfășoara activități naționale cu o asociere separată în fiecare din cele 16 state federale germane, prin 2.000 de organizații municipale sau de tineret.

Domeniile sale de activitate se referă la lobbyism, demonstrații, campanii și furnizarea de servicii de informare pentru cetățeni (de exemplu prin aplicația ToxFox, care informează despre produsele chimice din cosmetica).

În 2016, BUND a avut venituri de aproximativ 25 de milioane EUR, aproape exclusiv din taxe, donatii sau alocatii de proiect. Cifra sa de afaceri a fost de 181.000 EUR, iar alte venituri au fost de 2,8 milioane EUR (a se vedea raportul anual 2016). Domeniile de interes și influența ale BUND cuprind energie energetica regenerabila (energie anti-nucleara), protecția mediului, producția agricolă și sănătatea.

<https://www.bund.net/>

Cooperative Mensch (formerly Spastikerhilfe eG Berlin)

Cooperativa Mensch (fosta Spastikerhilfe eG Berlin) funcționează ca o cooperativa înregistrată, înființată în 1990 ca o companie fiică a Asociației Spastikerhilfe (gemeinnütziger eingetragener Verein, sau de ex.). Parintii care nu au putut găsi centre de îngrijire a copiilor cu handicap au fondat organizația în 1958. Pe măsură ce copiii au crescut, nevoile lor s-au schimbat și tot mai multe activități și servicii au devenit importante; servicii de scolarizare de bază, asistență scolară, fizio-, ergo- și alte terapii specializate, îngrijiri la domiciliu și în afara locuințelor, îngrijiri pentru pacienți, trai asistat și o varietate de activități de agrement dezvoltate.

Membrii e.V. include parintii persoanelor cu deficiente, terapeuti și medici; unii dintre ei au devenit ulterior și membri cooperatori. Cooperativa a început cu scopul de a profesionaliza structurile intreprinderii și de a facilita luarea deciziilor, menținând în același timp controlul

organizatiei in mainile ruedelor si ale personalului de ingrijire. Statutele sale prevad ca 50% dintre membri ar trebui sa fie rude ale clientilor, 25% ar trebui sa fie angajati si 25% ar trebui sa fie reprezentanti ai altor organizatii si federatii.

In 2017, Spastikerhilfe eG a angajat 636 de angajati capabili si 39 de persoane cu dizabilitati. Unsprezece persoane si-au desfasurat anul voluntar de servicii sociale in cadrul organizatiei, iar alti noua voluntari permanenti au venit prin intermediul Serviciului Federal de Voluntariat. Alti 21 de voluntari au donat mai putin timp, dar regulat.

Principalele domenii de activitate includ in prezent ingrijirea copilului integrativ, un centru social de pediatrie, un compartiment ambulatoriu, numeroase grupuri rezidentiale pentru copii si tineri si (separat) grupuri rezidentiale pentru adulti, sprijin intensiv (terapeutic, pedagogic) pentru copiii cu nevoi de asistenta ridicate, o pensiune pentru cazare de scurta durata (de exemplu, ajutor familial), traiul asistat pentru adulti (persoane fizice, cupluri si grupuri de self-catering), precum si ingrijire profesionala de zi pentru adulti.

Taxele care intra prin achizitii publice (85%) si pe baza diferitelor coduri sociale si alte surse, toate domina structura financiara. Restul veniturilor sunt obtinute din subventii publice (11%), achizitii de asigurari de sanatate (3,5%), venituri din chirii (0,7%), achizitii private (0,2%), donatii si alte subventii (0,3%). Avand in vedere aceste cifre, cooperativa considera in mod surprinzator politica sociala drept principal sau domeniu de interes politic. Cooperativa se angajeaza activ in diverse retele si organisme de consiliere in dezvoltarea conceptelor, discutand politica sociala si fac lobby pentru ideile lor cu Senatul de la Berlin, asigurarile sociale si organele administratiei locale.

Aceasta cooperativa sociala este una dintre putinele din Germania care exista de mult timp. Succesul sau antreprenorial indica faptul ca serviciile pentru persoanele cu handicap detin un potential mare ca serviciu de asistenta sociala pentru dezvoltare. Aceasta cooperativa practica, de asemenea, un nivel ridicat de transparenta in ceea ce priveste datele sale de afaceri: face toate rapoartele sale disponibile on-line.

<https://www.cooperative-mensch.de>

Dialogmuseum Frankfurt gGmbH (new-style social enterprise)

Dialogmuseum Frankfurt gGmbH este o companie cu raspundere limitata cu statut de beneficii publice. Andreas Heinecke si Klara Kletzka au fondat-o in 2005. Pentru a contracara stereotipurile care genereaza temeri, separare, izolare si prejudecati intre persoanele cu sau fara dizabilitati, Heinecke a inceput mai multe proiecte precursoare la sfarsitul anilor 90. Observand ca persoanele cu dizabilitati comunica rareori despre dizabilitatile lor si despre impactul pe care il au asupra vietii lor cu persoane neamenajate, el a devenit convins ca dizabilitatea cuiva reprezinta mai mult o problema pentru persoanele din jurul sau decat pentru persoana cu dizabilitati. El a fondat Dialogmuseum Frankfurt pentru a schimba acest lucru oferind tuturor posibilitatea de a experimenta cel putin parti din lumea senzuala a oamenilor nevazatori. Dialogmuseulum stabeleste situatii de zi cu zi in intuneric complet. Persoanele orbe si cu deficiente vizuale indruma grupurile de a vedea oamenii prin diferite medii pentru a obtine o privire a dificultatilor intampinate de oameni nevazatori; in acelasi timp, persoanele neamenajate invata sa aprecieze competentele speciale pe care le-au dezvoltat persoanele cu deficiente de vedere. Aceasta strategie permite Dialogmuseum-ului nu doar sa ofere o experienta neobișnuita vizitorilor neamenajati si sa le sporeasca intelegerea si aprecierea persoanelor nevazute; in acelasi timp, ofera si locuri de munca special calificate pentru angajatii sai nevazatori. Dialogmusuem isi inchiriaza acum spatiile pentru evenimente speciale si ofera cursuri de pregatire pentru companii.

Dialogmuseum Frankfurt are o forta de munca de 26 de ETP, noua personal temporar si trei voluntari (cifre pentru 2016). Functioneaza in zona Frankfurt, dar exista locuri similare in alte orase din intreaga lume, multe dintre ele fiind conectate printr-un sistem de franciza. Mixul de resurse al Dialogmuseumului include venituri din vanzari de bilete si venituri din evenimente si ateliere (70%), donatii si subventii (14%), precum si taxe de servicii de integrare platite de autoritatea pentru ocuparea fortelei de munca pentru angajarea persoanelor cu dizabilitati (16 %).

Dialogmuseum ilustreaza un caz paradigmatic al unei intreprinderi sociale de tip nou si prezinta un caz de antreprenoriat social pronuntat. De asemenea, constituie un caz neconventional al WISE. Acestea serveste ca model pentru multe alte intreprinderi sociale, bazat pe ideea ca oamenii nu ar trebui sa fie perceputi ca persoane cu handicap sau cu dizabilitati, ci ca dotate cu competente speciale pe care altii le considera utile si pe care le pot aprecia.

<https://dialogmuseum.de>

"Activitati economice" KCM BULGARIA

"Activitati economice" KCM SRL,Plovdiv a aparut ca o filiala a unei companii de productie de metale.

Intreprinderea are statutul de SRL si este inregistrata ca producator agricol din 2003. Are statut a unei intreprinderi specializate pentru persoane cu capacitate de munca redusa si suporta integrarea lor in munca.

Aceasta intreprindere prezinta prima companie specializata in tara pentru persoanele cu dizabilitati, creata de un grup comercial (KCM Group).

Organizatia a fost infiintata pentru a aborda trei obiective principale pentru companiile de productie a metalelor neferoase:

- unii angajati ai companiei ce intampina accidente de munca sau in timp isi deterioreaza sanatatea, sunt ajutati sa-si indeplineasca activitatea in principalele intreprinderi ale grupului industrial din SUA. Datorita naturii productiei, acesti angajati trebuie sa fie scosi temporar sau definitiv din activitatile metalurgice grele ide munca. Compania vrea sa-i pastreze ca angajati, oferind o munca mai uoara care se potriveste stariilor de sanatate.
- in al doilea rand, din cauza activitatipoluante a ntreprinderii,autoritatile statului a obligat la crearea i ntretinerea unei centuri ecologice.
- in al treilea rand, intreprinderile din grupul industrial au nevoi tot mai mari de activitati precum curatarea birourilor, haine de birou/lucru, furnizare de alimente etc.

Pentru abordarea acestor obiective ntr-un mod interconectat, activitatile suplimentare au fost primele abordate si mai tarziu o noua companie a fost infiintata - „Activitati economice" KCM Ltd. - inregistrata la data de 2005 ca intreprindere specializata pentru persoanele cu dizabilitati (peste 50% din lucratori).

Aceasta companie privata s-a separat legal, dar ramane in cadrul grupului industrial.

In 2019, numarul de angajati ajunge la 105 persoane. Printre angajati, numarul persoanelor cu dizabilitati ajunge la 45, dintre care 34 dintre ei se confrunta cu dizabilitati permanente si severe (peste 50% din handicap).

Activitati economice "KCM Ltd. realizeaza urmatoarele servicii: intretinerea parcurilor si peluzelor; fierberea culturilor pentru ulei eteric (lavanda); deszapezire; curatenie birouri;

spalarea haine de lucru, lenjerii de pat si cuverturi de pat, curatatorie, calcatorie si croitorie. Executa comenzi de piata pentru companiile din cadrul grupului de afaceri si pentru clientii externi.

Intreprinderea detine trei sere pentru creterea plantelor interioare si material de plantare, oferind acestea pentru proiectarea gradinii cladirilor administrative si a spatiilor dintre productie cladiri.

KCM cu activitati economice se confrunta cu doua obstacole principale:

Compania are oportunitatea de as-i extinde operatiunile, ceea ce implica angajarea mai multor oameni. Pentru a-l mentine statutul de intreprindere sociala pentru integrare si angajarea persoanelor cu dizabilitati, se confrunta cu reglementari de stat in ceea ce priveste certificarea ca persoane cu dizabilitati a persoanelor. Angajarea persoanelor cu dizabilitati este o provocare, deoarece acestea trebuie sa fie capabile sa execute atributiile din fisa postului. In plus,persoanele cu anumite tipuri de dizabilitati nu pot fi angajate deoarece productia de catre grupul industrial KCM este daunatoare si agraveaza anumite tipuri de boli (de exemplu, boli mintale).

Regulamentul de minimis permite ajutoare de maxim 200.000 EUR in 3 ani. Problema consta in apartenenta la un grup industrial, deoarece intreprinderile din intreg grupul industrial sunt considerate „legate”, deci posibilitatile de finantare prin ajutor de minimis sunt limitate.

Sursele principale ale veniturilor companiei includ: 95% din activitatea proprie si 5% din subventii publice (adica 50% din contributiile la asigurari sunt platite de catre Agentia pentru persoane cu dizabilitati). Potrivit raportului de tara din 2019 pentru intreprinderi sociale, compania nu genereaza profit.

Activitatea de afaceri a intregului grup industrial KCM este adesea citat ca exemplu de politica de success a responsabilitatii sociale corporate. Banca Europeana pentru Reconstructie Dezvoltarea a apreciat foarte mult responsabilitatea sociala bine dezvoltata a companiei care a infiintat „Activitati economice” KCM Ltd. si,pe aceasta baza a alocat 95 milioane EUR credit de investitii companiei-mama.

Chitalishte3Z „Stoyanka Sokolova 1999”, Sofia - BULGARIA

Reprezinta primul centru cultural educativ de acest gen in cartierul Facultatea din Sofia, cu preponderenta locuit de romi (aproximativ 40.000 de locutori).

Persoanele de etnie români implicati in activitati culturale au fondat mai intai in 1999 Nevo Drom „Drumul nou”, mai tarziu redenumit Stoyanka Sokolova, in memoria unui activist rom. De-a lungul anilor, Stoyanka Sokolova si-a diversificat activitatile si este angajata in numeroase activitati, mai ales sociale, educationale si culturale.

Stoyanka Sokolova are 150 de membri, in principal din comunitatea locala. Ei participa la diferite activitati si formeaza adunarea generala, organul suprem al organizatiei.

Stoyanka Sokolova administreaza o cladire cu 12 camere, inclusiv Sali de pregatire profesionala. Aceasta include o biblioteca, o sala de sport, un laborator de fotografii, precum si un salon si o scena pentru dans si programe de muzica, precum si pentru proiectii de film. Unele activitati specifice includ:

➤ Oferirea de oportunitati pentru dobândirea calificarii si perfectionarea ulterioara a romilor (croitorie, coafura, amenajare, constructii, si alfabetizare computerizata, cursuri si instruire in 22 de specialitati, in conformitate cu licenta Agentiei Nationale pentru Educatie si formare). Cei care au avut succes a finalizat cursul profesional au primit o certificare recunoscuta oficial care le permite sa solicite un loc de munca. Pana acum, numarul lor a

depasit 100;

- Instruirea unui grup de dans si a unui ansamblu muzical pentru promovarea culturii si tradițiilor romilor;
- Crearea de atitudini de sprijin pentru integrarea sociala si adaptarea tinerilor romi;
- Stabilirea de parteneriate si cooperarea cu alte organisme in domenii similare din activitate de sinergie cu programele Stoyanka Sokolova curente.
- Organizarea unei serii de intalniri motivationale si discutii cu autoritatile locale, lideri informali si reprezentanti ai comunitatii pentru a prezenta activitatile propria.

Bio-energie în Oberrosphe, GERMANIA

În Germania centrală, în satul Oberrosphe, câțiva săteni au avut în 2006 ideea de a scăpa de petrol și gaze folosind chipsuri locale de lemn pentru a furniza căldură într-o rețea de căldură. Studiul de fezabilitate a arătat că proiectul era posibil atunci când cel puțin 120 de case au fost conectate la rețeaua de căldură colectivă. Au înființat o comunitate energetică și cu 700 000 EUR contribuție proprie (cofinantare), au reușit să investească 3,8 milioane EUR în proiect contribuind astfel la protecția climei (reducere de 900 t CO₂ pe an), reducerea dependenței de energie, păstrarea banilor la nivel local și reducerea costurilor pe termen lung. Mai târziu, ei au investit și în instalații solare fotovoltaice.

A se vedea: <http://www.bioenergiedorf-oberrosphe.de>

Eolien Pays de Vilaine, FRANTA

În Franța, în regiunea Pays de Vilaine, asociația Eolien Pays de Vilaine (EPV) a crescut în ultimii 16 ani, având ca obiectiv o tranziție energetică și socială⁶. Acest grup de cetăteni își propune să aducă locuitorilor din comunitate proprietatea asupra producției de energie din surse regenerabile, independenta fata de sursele conventionale de energie și ajută-i să-și reducă consumul propriu de energie.

In prezent, in mediul rural din jurul Redon, sunt in functiune trei parcuri eoliene pentru cetăteni, finanțate și gestionate de către localnici și autorități publice (investiții de 42 de milioane de euro în 13 mari turbine eoliene cu cetăteni mari cu 26 MW putere operațională). Aceste proiecte respectă mediul și locuitorii săi, cu un aspect transparent și guvernare socială responsabilă. Nu sunt speculative și ofera beneficii locale.

De la început, asociația a inclus principiul de a conecta economia de energie la producția de energie regenerabilă. De asemenea, asociația își propune să transmită experiența sa și sa ajute la crearea altor proiecte în alte comunități rurale. Asociația arată că energia comunității este posibilă și încercă să se implice în dezvoltarea politicilor locale, regionale, naționale și europene.

Vezi: <https://www.enr-citoyennes.fr>

Cwm Arian Renewable Energy CARE

În Țara Galilor, GAL-ul Arwain Sir Benfro a ajutat la crearea în comunitate a unei rețele de experți în energie regenerabilă, comunitate, networking și afaceri. Aceasta a dus la dezvoltarea Schemiei CWM Arian Renewable Energy (CARE), care a finanțat prin programul LEADER sprijinirea și dezvoltarea a 13 proiecte de energie regenerabilă comunitară, inclusiv un proiect de producție de energie eoliană de 500 kw, proiect care va genera un venit de 200 000 GBP / an pentru aproximativ 20 - 25 de ani.

Satele bio-energetice din Germania

Proiectul Satele Bioenergetice urmărește promovarea locală a producției de energie

regenerabilă în satele Göttingen, Germania. Cu cinci sate bioenergetice acum operaționale, proiectul leagă fermierii locali de cooperativele satului care gestionează producția și distribuția de energie. Proiectul a atras niveluri ridicate de participare a cetățenilor locali și oferă beneficii sociale, economice și de mediu importante.

LEADER a jucat un rol cheie în pregătirea terenului prin aducerea oamenii împreună, proiectând conceptul și susținând un studiu de fezabilitate și dezvoltarea modelului de afaceri. Investiția LEADER, care a fost plafonată la 200 000 EUR pe an proiect, a ajutat, de asemenea, să atragă investiții suplimentare, variind de la 2 milioane EUR la 10 milioane EUR pe proiect. Această suplimentare a investițiilor, provine din surse precum acțiuni de cooperare, împrumuturi de cooperare și subvenții guvernamentale federale.

Inovarea socială în zonele rurale marginalizate (SIMRA) este un proiect finanțat de programul de cercetare și inovare Orizont 2020 al Uniunii Europene. SIMRA încearcă să promoveze înțelegerea inovației sociale și a administrarii inovatoare în agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală și cum să le stimuleze, în special în zonele rurale marginalizate din Europa, cu accent pe regiunea mediteraneană (inclusiv din afara UE), unde există putine condiții și masuri suport.

SIMRA oferă servicii mult necesare și crește veniturile gospodăriilor agricole. Soluția socială a acestei întreprinderi sociale este în „îngrijirea la domiciliu” și oferă un format bine testat pentru acest tip de serviciu. Aceasta cooperativă oferă îngrijiri de zi pentru copii la ferme, având ca obiectiv asigurarea îngrijirii copiilor de către fermierii sau alți membri ai familiei și încurajarea interacțiunii cu natura. Astfel, ferma a fost extinsă la un loc de învățare, oferind un cadru complementar și alternativ pentru educația de mediu. În afară de educația clasică a mediului și naturii către o integrare directă a resurselor agricole și a mediului ca elemente didactice, ferma are ca scop stimularea curiozității copiilor de a învăța, precum și dezvoltarea conștientizării acestora asupra resurselor de mediu, durabile și rurale. Serviciul de îngrijire a copilului include îngrijiri adaptate individual, care pot găzdui până la șase copii, ore de îngrijire flexibile,

Rețeaua de îngrijire Buurtzog din Olanda s-a extins rapid și oferă un model eficient de îngrijire mult apreciat de utilizatori finali și companii de asigurări.

Fondată în Olanda în 2006/07, Buurtzorg este un sistem unic de asistență medicală raională, care a obținut aclamarea internațională pentru că a devenit rentabilă, fiind însă în totalitate condusă de asistente medicale. Acest ultim aspect a stârnit un interes deosebit în Marea Britanie, în care satisfacerea nevoilor unei populații îmbătrânește într-un mod rentabil este o provocare-cheie. Colegiul Național al Asistentilor medicali (RCN) salută succesul remarcabil al modelului Buurtzorg. Demonstrația sa de capacitate de asistență medicală și de auto-management în furnizarea de îngrijiri din ce în ce mai bune pentru pacienți este un impuls deosebit pentru moralul profesiei, atât în Marea Britanie, cât și pe plan internațional. RCN speră că, învățând din abordarea lui Buurtzorg, procesul critic de inovație condus de asistenți medicali pentru pacienți poate fi consolidat în Marea Britanie.

River Tweed¹⁶ în Scoția, Marea Britanie.

FONDAȚIA TWEED oferă informații științifice solide, pe baza cărora se bazează managementul pescuitului în apă dulce în sistemul River Tweed: aceasta este cheia pentru menținerea acesteia ca una dintre cele mai faimoase destinații de pescuit din lume.

Fundația Tweed este o companie caritabilă limitată (NB: similar întreprinderilor sociale) prin garanție înregistrată în Scoția, care promovează protecția și îmbunătățirea mediului

prin conservarea și îmbunătățirea tuturor speciilor de pești de apă dulce și a mediilor lor din districtul Tweed. Avansează înțelegerea ecosistemelor acvatice, inclusiv activitatea economică și socială și gestionarea bazinelor hidrografice, inclusiv protecția, conservarea, reabilitarea și îmbunătățirea mediilor acvatice. De asemenea, Fundația încurajează utilizarea, conservarea și gestionarea resurselor piscicole în activități recreative. Este pe primul plan în a aduce o abordare profesională și științifică în gestionarea pescuitului și este angajat într-un program extins de cercetare biologică, monitorizare și îmbunătățirea habitatului, cu scopul de a proteja stocurile de pește valoroase ale lui Tweed și de a maximiza productivitatea naturală a râului.

Fundația Tweed a fost înființată în 1983 ca organizație de caritate și apoi a fost schimbată într-o societate caritabilă, limitată prin garanție, în 2010. Afacerile sale sunt reglementate de un consiliu de administrație, președintele Comisiei River Tweed fiind și președinte al Fundației iar directorul general este și funcționar al Comisiei River Tweed. Această structură asigură coordonarea celor două organizații care, deși sunt complet separate și cu un management distinct, trebuie să lucreze în strânsă cooperare între ele.

Fundația nu este finanțată public, iar veniturile pentru activitățile sale provin dintr-o varietate de surse, inclusiv River River Tweed, membri, donații și, ocazional, subvenții pentru studii specifice, care devin din ce în ce mai greu de obținut. Lucrările finanțate din subvenții au inclus: un program la scară largă de îmbunătățiri a habitatului în afluenții superioare pentru creșterea, îmbunătățirea și păstrarea zonelor de pepinieră pentru depunerea copiilor și a peștilor tineri; urmărirea somonilor și păstrăvilor pentru a afla mai multe despre mișcările lor de migrare în faza de apă dulce a ciclurilor lor de viață; instalarea a trei contoare de pește pe afluenți, pentru a permite monitorizarea atentă a stocurilor de somon de primăvară, permitând luarea deciziilor de gestionare pe baza unor date obiective și solide (pe Ettrick Water, această lucrare a fost instrumentală în recunoașterea statutului fragil al Alergarea de primăvară și introducerea capturilor și eliberării de către RTC); instalarea a două capcane de pește pe Tweed Upper pentru a monitoriza populațiile de păstrăv maritim și maro; un studiu important și lucrări în curs de desfășurare a populațiilor de păstrăvi Brown și Grayling din bazinul din Tweed; cercetarea efectuată într-un studiu de colaborare pan-nord european pe păstrăvul din Marea Nordului, Fundația foloseste tehnici de urmărire acustică pentru a urmări trecerea smolților în râu.

ROLAM - UNGARIA

<http://www.gazdagmami.hu/rolam>

2007, o mamă Tânără, de profesie psiholog, în perioada concediului de creșterea copilului își dă seama că reintegrarea pe piața muncii nu va fi deloc ușoară (iată problema socială care trebuie soluționată!).

Din comentariile și discuțiile de pe forumurile pentru mămicile înțelege, că există o serie de probleme cu care mămicile se confruntă zi de zi (o temă des dezbatută fiind, de exemplu,

somnul la copii), și la care nu sunt oferite soluții eficiente corespunzătoare. În acest context lansează primul ei [blog](#) dedicat mămicilor, și pe care oferă răspunsuri la întrebări arzătoare în domeniul psihologiei copiilor, între timp construind propria afacere on-line: cursuri mini, pachete de training în domeniul creșterii copiilor, bestseller în domeniul psihologiei mămicilor. Ideea se dovedește un succes, și ea se trezește cu un model antreprenorial funcțional. Între timp se evidențiază din ce în ce mai mult și faptul că reintegrarea pe piața muncii a mămicilor este o problemă generală, cu care se confruntă multe femei, mai mult, ideea lansării unei afaceri proprii, care poate fi dezvoltată de acasă, chiar și în timpul concediului de creștere a copilului, pare o alternativă din ce în ce mai atractivă pentru mămici.

Așa se naște [cea de-a doua afacere](#), dedicată în special mămicilor, având ca scop sprijinirea acestora în lansarea propriei lor afacere on-line. și această idee se dovedește de succes, pentru că trainingurile oferite de ea au la bază cunoștințe practice izvorâte din modelul antreprenorial dezvoltat, implementat și permanent îmbunătățit de ea. În cadrul acestei inițiative peste 2600 de persoane lansează propria afacere on-line.

Doamna există, și în 2014 a obținut Marele Premiu [European Enterprise Promotion Awards](#).

Tap Into IT – Competente digitale pentru batrani, SCOTIA

Acest business social ofera posibilitatea batranilor din Scotia sa isi dezvolte competentele digitale, pentru a-si imbunatati calitatea vietii. Compania ofera training individual pentru fiecare persoana, urmat de un training de grup cu rol in dezvoltarea abilitatilor invatate. Lectiile se adreseaza si persoanelor cu probleme de sanatate precum dementa, atacuri cerebrale, celor fara vedere sau auz, care au nevoi mai mari in dobandirea competentelor digitale.

Media de varsta a persoanelor care se inscriu in program este de 75 – 80 de ani, dar clientii companiei au si varste de peste 90 de ani.

Serviciile sunt contracost, insa pentru batranii care nu au veniturile necesare, compania cauta finantare din surse externe. De asemenea, munca voluntarilor joaca un rol extrem de important in impactarea unui numar cat mai mare de persoane varstnice.

<http://tap-into-it.co.uk/>

FreshSight – consultanta de business oferita de student, SCOTIA

FreshSight ii aduce impreuna pe studentii cu viziune si organizatiile orientate pe generarea de impact social. 36 de studenti cu specializari diverse – de la stiinte, la business si marketing, sunt alesi in urma unui proces de selectie pentru a oferi consultanta de business. Dupa ce beneficiaza de un training, sunt impartiti pe baza unor criterii de personalitate, in echipe de cate 6 si le este atribuit cate un proiect. Procesul se reia anual cu noi candidati.

Compania este condusa la randul ei de studenti, iar proiectele contractate de aceasta apartin unor ONG-uri cu resurse limitate. Serviciile de consultanta de business oferite de studenti nu sunt gratuite, contractul dintre ONG si companie implicand plata serviciilor, insa nivelul fee-urilor este unul foarte mic. Studentii lucreaza part-time, pe baza de voluntariat.

Pana in prezent, in companie au lucrat peste 400 de studenti, pentru peste 100 de proiecte.

<http://www.freshsight.com/>

Recruit with Conviction – cum angajezi in mod sustenabil o persoana condamnata penal, SCOTIA

O condamnare penala in istoricul personal este aproape o stigmatizare pe piata muncii. Ce companie isi doreste un angajat cu un trecut penal? Ce viitor are un fost condamnat care nu

se poate integra pe piata muncii? Acestor intrebari incearca sa le raspunda in mod diferit programul Recruit with Conviction. Ce fac cei implicați în cadrul acestuia, este să educate entitatele care lucrează cu detinutii, despre cum trebuie să-i pregătescă pe acestia pentru a reîntra pe piata muncii, iar pe de alta parte, educa posibilității angajatorilor cum să angajeze sustenabil o persoana cu un istoric penal.

<http://recruitwithconviction.org.uk/>

Social Food. Social Fun.

Edinburgh este un oraș unde întâlnesti întreprinderi sociale la tot pasul. Cafenele, restaurante, brutarii și chiar baruri au o componentă în acest sens. Ghidat de o hartă a inovațiilor sociale, am explorat povestile din spatele acestor afaceri, proiectele pe care le susțin, dar și modelele lor de business.

Social Bite

Mancarea vândută de Social Bite – sandvișuri, supă, salate și cafea organică, hrăneste mult mai multe persoane, decât pe cele care o cumpără. Intregul profit al acestui lanț de magazine cu mâncare proaspătă, este donat și investit pentru a-i hrani pe oamenii străzii (150 de persoane primesc mâncare în fiecare zi), o altă parte este direcționată către organizații și proiecte care se ocupă de oamenii fără adăpost, și spre academia Social Bite a caruia scop este, ca în fiecare an să sprijine 10 oameni ai străzii să se integreze în societate.

Grassmarket Community Project

Sub aceasta umbrelă stau o cafenea, un atelier de tamplarie, un centru de evenimente și un atelier de producție de tartan. Toate aceste activități vin în sprijinul adulților aflați în grupuri vulnerabile – de la oamenii ai străzii, până la persoane cu probleme fizice și mentale, care sunt în proces de recuperare sau au probleme de învățare. În cadrul centrului, acești adulți pot participa la activități diverse precum clase de teatru, pictură, IT, fotografie, gradinarit, brutarie, sport, menite să îi ajute să iasă din izolare și să deprindă noi abilități. Scopul este ca aceștia să-și crească stima de sine și încrederea în propria persoană, pentru ca în final să devină angajabili și să își gasească locul în societate.

Breadshare

Real bread for everyone – este scopul declarat al acestei brutarii, care își dorește să facă painea cu maia accesibilă unui număr cât mai mare de persoane. Aceasta întreprindere socială nu doar vinde paine sănătoasă, organică, ci îi și educă pe cei interesați, și îi învăță cum să-și prepară propria paine. De asemenea, ajuta alte comunități să-și creeze propriile brutarii și să fie sustenabili din punct de vedere ecologic. Brutaria luptă împotriva risipei de mâncare, donând marfa

nevanduta, dar în termen de garantie, iar pe cea expirată direcționând-o către fermele de animale.

Punjabi Junction

Este un proiect al organizației Sikh Sanjog, ce sprijină femeile de origine sikh din Scotia, dar și pe cele din alte grupuri minoritare, pentru a se integra în societate. Bistro-ul Punjabi Junction este o afacere menită să susțină finanțar inițiativele organizației, care vizează facilitarea angajării pentru femeile sikh, alfabetizare, activități de incluziune pentru copii, training în IT și utilizarea computerului, dar și activități pentru îmbunătățirea stării generale de sănătate.

Harry's Bar – the spirit of liberty is the spirit social enterprise

Cine spune că antreprenoriatul social și distractia nu pot funcționa împreună? Harry's Bar este o întreprindere socială, oricât ar suna de ciudat acest lucru. Compania oferă mentorat, training și suport tinerilor, pentru a-și construi o carieră în domeniul hospitality. O alta componentă socială o reprezintă alegerea furnizorilor, care sunt selectați în funcție de criterii care vizează productia etică, sustenabilă și eventual organică.

Hotel Skovgård (Danemarca)

Modelul Skovgård este format din trei întreprinderi sociale: Købmandsgården, Hotel Skovgård și Råd & Dåd, care se află în fostele case comerciale din zonele rurale din Danemarca.

Scopul modelului este următorul.

- Oferă oportunități de dezvoltare a resurselor pentru persoanele cu dizabilități și alte grupuri vulnerabile.
- Furnizarea de produse și servicii utile pentru comunitățile locale din zonă.

Modelul este un exemplu al modului în care colectivitatea locală poate prelua inițiativa de la instituțiile private și să instituie întreprinderi socio-economice în care contribuie și persoanele cu dizabilități, contribuind astfel la dezvoltarea locală durabilă.

Hotelul Skovgård a fost înființat ca un hotel deținut de 75 de cetățeni în 1992. Este un hotel și un loc de întâlnire pentru evenimente culturale și oferă, de asemenea, spații de lucru pentru persoanele cu probleme speciale.

În prezent, Hotelul Skovgård are o largă cooperare cu asociațiile locale care folosesc facilități pentru întâlniri etc. Una dintre acestea este Brovst Music Association, care organizează numeroase concerte folosind hotelul Skovgård ca loc de întâlnire. În general, există numeroase vizitatori din satele și orașele din municipalitățile vecine. Uneori, grupuri mai mari vin să viziteze, să audă despre dezvoltarea modelului Skovgård și să câștige experiență în

legătură cu cele trei întreprinderi sociale. Angajații din hotelul Skovgård, precum și alți membri din întreprinderile sociale sunt, de asemenea, frecvent invitate la conferințe sau dezbateri profesionale pentru a le împărtăși experiența practica.

Hot Hotelul Skovgård a luat inițiativa de a organiza o cină în zilele de vineri, inclusiv un spectacol Disney și floricele pentru copii. Toate familiile au fost invitate, dar puține au venit, așa că a fost necesar să fie întrebați oamenii pentru a descoperi motivele absenței lor. Răspunsul a fost că multe familii au fost obosite în noaptea de vineri, așa că preferau să fie acasă, mai degrabă decât să fie în oraș. Prin urmare, hotelul Skovgård și-a schimbat conceptul de vineri seara pe unul bazat pe meniuuri pentru a lua acasă, ceea ce a reprezentat o alternativă la stabilirea localului de pizza și grătar. Aceasta a fost un succes imens și exemplul demonstrează importanța identificării nevoilor și a menținerii dialogului pentru oamenii din comunitate, în loc să se încerce să se inventeze nevoi noi.

Un rezultat important al întreprinderilor sociale este contribuția lor la o comunitate locală mai dinamică. În timpul verii, hotelul găzduiește cinci concerte și pe parcursul întregului an servește ca loc de petreceri private, conferințe și întâlniri, sărbători sezoniere, teatru de amatori, precum și multe alte activități culturale și sociale.

Soluții inovatoare privind livrarea de alimente pentru persoanele în vîrstă din Ramsjö (Suedia)

Pe baza cercetărilor anterioare, situația mesei în ceea ce privește persoanele în vîrstă care locuiesc singure a fost aleasă ca zonă focală a proiectului. Malnutriția și singurătatea au fost identificate ca factori cheie care afectează calitatea vieții în rândul populației vîrstnice din Suedia. Proiectul s-a axat pe găsirea de soluții inovatoare care să îmbunătățească situația mesei, astfel încât vîrstnicii să mănânce mai mult pe parcursul zilei, să se simtă mai bine și să experimenteze o calitate superioară a vieții.

Noul serviciu de masă a fost dezvoltat în satul Ramsjö în colaborare cu personalul de îngrijire socială, autoritățile municipale și antreprenorul local Ramsjö Camping Havermans pentru gătitul meselor de serviciu public din Ramsjö. Mesele sunt apoi distribuite prin serviciul de îngrijire la domiciliu (Hemtjänst). Astfel, toate mesele de serviciu public consumate în Ramsjö (ambele mese școlare și cele pentru bătrâni) sunt gătite local și distribuite utilizatorii finali zilnic.

Anterior, mesele de serviciu public erau preparate la bucătăria centrală din municipiul Ljusdal și erau livrate persoanelor în vîrstă din satul Ramsjö, care este la 60 km distanță, o dată pe săptămână. Noua soluție presupune prepararea meselor de serviciu public la școală și la Camping Havermans. Persoanele în vîrstă au posibilitatea de a alege între o cutie de prânz și o altă opțiune.

Persoanele în vîrstă pot, de asemenea, să aleagă să își mănânce prânzul direct la Camping Havermans, ceea ce are implicații pozitive asupra bunăstării acestora prin interacțiunea socială sporită.

În prezent, persoanele în vîrstă sunt mult mai mulțumite de mese, cu privire la gust, calitate, prospetime și varietate sporită. Un contact sporit cu personalul datorită frecvenței crescute a livrărilor de mâncare și înțelegerii nevoilor individuale ale persoanelor în vîrstă, de exemplu în ceea ce privește dimensiunea porțiilor și preferințele alimentare, a permis mai multor persoane să se simtă în siguranță și relaxate. Mai mulți oameni sunt, de asemenea, mai dispuși să se implice în experiența de a mâncă împreună. Acest lucru contribuie la o calitate

superioară a vieții de către vârstnici. Producția alimentară locală face, de asemenea, posibilitatea de a răspunde mai ușor nevoilor individuale ale persoanelor în vîrstă.

The Life Cycle Café (Finlanda)

The Life Cycle Café este o cafenea de după-amiază deschisă o dată pe săptămână, care oferă un loc de întâlnire pentru pensionari și școală. Pensionarii îi ajută pe elevi să-și facă temele în timp ce copiii învață pensionarii anumite abilități în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (ICT). Abordarea răspunde provocărilor legate de îmbătrânire, deoarece oferă activități semnificative pentru persoanele în vîrstă și aduce bătrânii și copiii împreună pentru a învăța unii de la alții.

Pentru faza de dezvoltare, inițiatorii au primit finanțare de la un proiect de către orașul Hämeenlinna. Acum că proiectul este finalizat, nu este implicată nici o finanțare externă. În schimb, timpul și entuziasmul pensionarilor care conduc cafeneaua este cea mai importantă resursă. Posibilitatea de a folosi centrul de tineret al municipiului pentru cafenea este, de asemenea, o resursă centrală.

The Life Cycle Café este un exemplu al unei inițiative dezvoltate de comunitatea locală, dar a făcut parte dintr-un proiect al autorităților municipale. Este posibil ca această inițiativă să nu se fi concretizat fără susținere din partea autoritățiloei orașului Hämeenlinna, care a adus împreună diversi actori și a încurajat și a susținut noi idei.

Importanța conducerii municipale este o altă lecție centrală învățată din acest exemplu. Dezvoltarea de noi modalități de testare și pilotare a proiectelor într-o manieră deschisă necesită lideri care pot convinge factorii de decizie cu privire la ideile lor și care încurajează învățarea și gândirea deschisă în rândul angajaților municipali.

Mai mult, s-a considerat util ca o persoană să funcționeze ca o legătură între locuitori și asociații și autoritățile municipale, deoarece birocrația municipală este adesea dificilă pentru locuitori să o înțeleagă. Rezidentul recrutat de autoritățile municipale pentru a îndeplini această funcție a fost capabil să ajute și să susțină locuitorii astfel încât să comunică nevoile autorităților.

Exemple de inovare socială Dinno Lab – laboratorul de soluții creative la problemele comunității¹

- Piano Stairs – scări cântătoare ce îi determină pe oameni să folosească mersul pe scrări în detrimentul scărilor rulante, pentru o viață mai sănătoasă
- Hole-in-the-Wall Project – calculatorul încorporat într-un perete care îi ajută pe copii nevoiași, ce nu au acces la educație, să se educe singuri
- Hand Made Solar Plastic Bottle Light Bulb – cum poți ilumina locuințele din gheto cu o sticlă de plastic în care pui apă și puțin înălbitor
- Scanadu Scout – dispozitivul cu care îți poți face singur o diagnoză medicală complexă
- The World's Deepest Bin – un coș de gunoi prevăzut cu un sistem audio ce te face să crezi că are o adâncime foarte mare și îi face curioși pe copii să arunce mai mult gunoi în el
- Gravity Light – sistem de iluminare low-cost ce utilizează producerea energiei electrice prin simpla putere a gravitației

¹ <http://universitateaalternativa.ro/2013/12/cum-cu-putin-pot-i-face-multe-10-inovatii-sociale-care-fac-diferenta/>

- Rechargeable Bike Lights – dispozitiv reîncărcabil ecologic ce îți luminează calea pe bicicletă
- ZubaBox – Solar Internet HUB – oferă curent pentru Internet gratuit în comunitățile africane săraceEnable Talk – transformă vorbitul prin semne în speech
- Soccket – o minge de fotbal care generează energie pe măsură ce te joci cu ea
- Enable Talk – transformă vorbitul prin semne în speech

Exemple de inovații manageriale care întăresc colaborarea și coeziunea²

- În Statele Unite, la Zappos, această firmă de vânzări de încălțăminte on-line cu 2.000 de salariați a crescut atât de repede încât persoanele nu se mai cunoșteau între ele. Îngrijorat pentru păstrarea convivialității, președintele Tony Hsieh, a decis dezvoltarea unei aplicații informaticice prin care se prezintă, la pornirea ordinatorului în fiecare dimineață, o fotografie a unui colaborator și se cere o alegere între trei nume. Odată alegerea efectuată (nu contează dacă este bună sau greșită), apare fișa de prezentare a colaboratorului. Această practică, unică în lume, permite întărirea cunoașterii colaboratorilor într-un context de dezvoltare puternică sau de înstrăinare a efectivelor.
- În India, la HCL Technologies, societate de servicii informatici de circa 80.000 de persoane, președintele director general, Vineet Nayar, a instituit un dispozitiv numit “Feed Forward”. Pe bază de voluntariat, fiecare poate comunica, atunci când dorește, un feed-back despre competențele pe care le apreciază și pe care consideră că trebuie să le dezvolte sau să le aprofundeze un coleg cu care lucrează, fără ca pentru asta să se înscrie într-un proces formal. Acest demers este anonim și evident binevoitor. Ideea este, după anunțarea aspectelor pozitive, de a permite unui colaborator să beneficieze de un efect de oglindă pe axele de dezvoltare profesională în afara evaluărilor ierarhice tradiționale.

² <http://www.buzdugan.com.ro/blogmanagement/?p=92>

ECONOMIE SOCIALA, ANTREPRENORIAT SOCIAL IN CONTEXTUL COVID-19

Economia sociala poate juca un rol important in abordarea si atenuarea impactului pe termen scurt, mediu si lung al crizei generate de COVID-19 asupra societatii.

Pe termen scurt, entitatile angrenate in procesele economiei sociale pot oferi solutii inovatoare pentru consolidarea serviciilor institutiilor publice in completarea actiunilor institutiilor publice.

Pe termen lung, organizatiile de economie sociala pot ajuta la remodelarea economiei

post-criza, promovând modele economice inclusive si durabile.

FACTORI CHEIE

Criza generate de COVID-19 a expus vulnerabilitatile individului, a societatii si a economiei, necesitand o reevaluare a modului de organizare socio-economica, necesitand atat intrebari cat si raspunsuri puternic bazate pe solidaritate, cooperare si responsabilitate.

Organizatiile de economie sociala (asociatii, cooperative, fundatii si intreprinderi sociale), ale caror modele de afaceri sunt construite in jurul unor astfel de principii pot ajuta la remodelarea economiilor si societatilor de dupa criza.

CUM POATE FI MOBILIZATA ECONOMIA SOCIALA IN CONTEXTUAL CRIZEI COVID-19?

Structurile economiei sociale pun preocuparile sociale si de mediu in centrul modelului lor de afaceri, prioritizând impactul social in pofida maximizarii profitului.

Acestea, sunt conduse de o misiune de servire a binelui comun, protejarea interesului general si cresterea bunastarii individuale si comunitare.

Structurile de economie sociala implementeaza modele specifice de afaceri caracterizate prin doua elemente:

- abordeaza nevoile societatii;
- sunt organizate diferit in comparatie cu actorii economici principali.

Modelele de afaceri ale structurilor de economie sociala sunt unice din mai multe puncte de vedere:

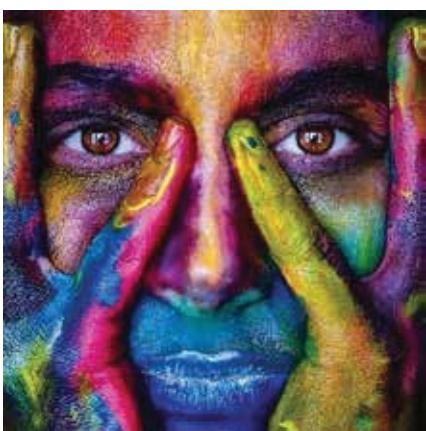
- Mobilizeaza mai multe resurse: structurile din economia sociala pot mobiliza diferite tipuri de resurse (venituri din vânzari, subventii publice, donatii, voluntariat, etc.) provenind din diferite surse (sectorul public, intreprinderi, fundatii, persoane fizice, contributii proprii, etc.);
- Aplica practici durabile de exploatare: structurile din economia sociala pun in aplicare practici durabile care respecta primatul nevoilor umane si ale ecosistemelor naturale din mediu;

- Adopta un model de guvernanta inclusiv si democratic: structurile din economia sociala implica si imputernicesc diverse parti interesate in procesele lor de luare a deciziilor;
- Sunt ancorate la nivel local: structurile de economie sociala opereaza de obicei la nivel local, intreagând ce functioneaza si ce nu, si sunt deosebit de potrivite pentru a raspunde rapid la problemele care apar in zona lor de influenta;
- Facilitarea cooperarea si inovarea sociala: structurile din economia sociala extind potentialul inovarii sociale colective prin colaborarea cu partile interesate locale (cetateni, societatea civila, factorii de decizie, antreprenorii si cercetatorii).

In timp ce impartasesc principii si practici comune, organizatiile din economia sociala prezinta o mare diversitate in ceea ce priveste formele juridice, dimensiunea, influenta si sectoarele . Domeniul economiei sociale reuneste entitati non-profit si pro-profit, primele concentrându-se mai mult pe componenta sociala, in timp ce cele din urma sunt mai orientate spre economie. Majoritatea actorilor din economia sociala sunt entitati mici si mijlocii, dar domeniul numara, de asemenea, numeroase exemple de entitati mari si grupuri de organizatii de economie sociala capabile sa concureze cu multinationale in unele cazuri.

DIVERSITATE IN ECONOMIA SOCIALA

Diversitate in forma de organizare a structurilor de economie sociala: asociatii, fundatii, cooperative, cooperative de credit, case de ajutor reciproc, federatii, uniuni ale persoanelor juridice, societati cu raspundere limitata.

Diversitate a dimensionarii: entitati mici si mijlocii, entitati mari si grupuri de structuri de economie sociala.

Diversitate in influenta: entitati cu influenta locala, regionala, nationala, internationala.

Diversitate in sectorul activitatii: entitati ce actioneaza in domenii diferite: educatie, social, cultural, economic, ceretare, IT&C, etc.

Economia sociala este un actor economic si social semnificativ in sine si unul care s-a dovedit rezistent in crizele trecute.

In Uniunea Europeana exista 2,8 milioane de entitati din economia sociala, reprezentând 6,3% din numarul de locuri de munca din UE.

Economia sociala a fost unul din sectoarele reziliente la recesiunile economice dupa criza financiara globala din 2008. In tari precum Italia si Belgia, ocuparea fortei de munca in sectoarele public si privat a scazut brusc in perioada 2008-2010 imediat dupa criza, in timp ce ocuparea fortei de munca in intreprinderile sociale au crescut de fapt (11,5% in Belgia si 20,1% in cooperativele sociale italiene). In Franta, intre 2000 si 2014, ocuparea fortei de munca in economia sociala a inregistrat o crestere semnificativa si continua (25%), comparative cu sectorul privat (6%).

Diversitatea definitiilor si a cadrelor juridice, precum si a diferitelor metode de colectare a datelor, ingreuneaza comparatiile transfrontaliere in ponderea si contributia economiei sociale.

Importanta economica a economiei sociale in ceea ce priveste contributia la PIB este dificil de captat, deoarece multe dintre activitatatile sale nu sunt reflectate in PIB si necesita alti indicatori pentru a-si masura impactul. In plus, nu exista o definitie utilizata la nivel global, organizatiile economiei sociale referindu-se in mod traditional la setul de asociatii, cooperative, organizatii, fundatii a caror activitate este condusa de valorile solidaritatii, de primatul oamenilor asupra

capitalului si de guvernanta democratica si participativa. In consecinta, unele tari masoara doar aceste organizatii, fara a captura intreprinderi sociale, in timp ce altele colecteaza seturi de date foarte detaliate care surprind toate organizatiile economiei sociale, inclusiv intreprinderile sociale care pot intra in afara definitiei traditionale a economiei sociale. Decalajul de date pentru diferite tari poate fi explicat parcial prin definitiile foarte diferite ale organizatiilor de economie sociala, precum si prin reflectarea diferitelor niveluri de acceptare sau recunoastere si intelegeri a economiei sociale intre tari.

Scara economiei sociale variaza considerabil de la o tara la alta, datorita diferitelor grade de dezvoltare, precum si diferentelor de masurare.

Studiul transfrontalier CIRIEC arata ca in 2015, in timp ce ocuparea fortei de munca in economia sociala a reprezentat intre 9% si 10% din forta de munca in tari precum Belgia, Italia, Luxemburg, Franta si Olanda, a reprezentat mai putin de 2 % din ocuparea fortei de munca in Slovenia, Romania, Malta, Lituania, Croatia si Republica Slovaca.

In Canada, intreprinderile sociale angajeaza aproximativ 0,2% din forta de munca, cu variatii semnificative in toate provinciile. In Coreea, 0,15% din totalul locurilor de munca fost angajati in intreprinderi sociale in 2016. In Regatul Unit, intreprinderile sociale contribuie cu 60 miliarde GBP la economia Regatului Unit si angajeaza 5% din forta de munca nationala.

Capacitatea de crestere a rezilientei economice si sociale este legata de cele doua roluri principale pe care le asigura economia sociala in sistemul economic: repararea si transformarea.

In primul rand, poate raspunde nevoilor sociale care nu sunt acoperite de economia de piata si completeaza actiunea publica.

De exemplu, in zona integrarii in munca, economia sociala creeaza oportunitati de angajare pentru persoanele care sunt excluse de pe piata muncii.

In al doilea rand, economia sociala proiecteaza, experimenteaza si implementeaza modalitati inovatoare de organizare a activitatii economice intr-un mod mai inclusiv si durabil, rezultand in practici responsabile care transforma sistemul economic.

De exemplu, identificarea si dezvoltarea oportunitatilor de nisa si, prin urmare, deblocarea de noi sectoare care au fost ulterior preluate de intreprinderile traditionale. In timp ce aceste functii au fost deosebit de vizibile in timpul crizei actuale, exista un potential pentru economia sociala de a juca un rol mai puternic de transformare in timpul redresarii, pentru a ajuta comunitatile sa se reconstruiasca mai bine.

Masques-Coronavirus Bruxelles (Masti-Coronavirus Bruxelles) este un exemplu de initiativa in domeniul economiei sociale care a adus solutii rapide la problemele urgente din timpul crizei COVID-19.

In fata deficitului de echipamente de protectie a personalului, doua intreprinderi sociale din Bruxelles, EcoRes si Travie, si-au unit fortele pentru a raspunde cererii urgente de masti pentru personalul de ingrijire medicala de prim rang.

EcoRes este un laborator de inovare durabila si a actionat ca si coordonator al proiectului, in timp ce Travie este o intreprindere sociala de integrare profesionala care angajeaza persoane cu dizabilitati.

Cu sprijinul Regiunii Bruxelles-Capital, a fost stabilita o linie de productie colaborativa si descentralizata de masti.

Elevii de la o scoala profesionala de design de moda au proiectat modelul de masca si au realizat un tutorial despre proiectare; trusele de masca au fost pre-taiate si pregatite de Travie iar kiturile au fost livrate de intreprinderea sociala Urbike unei retele de cetateni voluntari care au cusut mastile conform standardelor de calitate.

Peste 2 000 de persoane au fost implicate si au produs 240 000 de masti reutilizabile pentru ingrijitorii din prima linie in 1,5 luni.

Acest proiect reprezinta atât un lant valoric, cât si un ecosistem in sine, demonstrand capacitatea economiei sociale de:

- Abordare a nevoilor sociale imediate si imbunatatirea calitatii vietii pentru oameni si comunitatile lor;
- A reactions cu agilitate si de a incuraja solidaritatea in situatii extreme;
- A aduna actori locali si de a mobiliza diferite resurse (finantare, voluntariat, cunostinte) dintr-o serie de actori (guvern, cetateni, organizatii de economie sociala, profesionisti);
- A implementa modalitati inovatoare de cooperare intre indivizi, organizatii si guverne locale, extinzând inovatia sociala colectiva la nivel local;
- A proiecta, experimenta si consolida activitati economice.

ECONOMIA SOCIALA REDUCE EFECTELE CRIZEI COVID-19 SI COMPLETEAZA RASPUNSURILE GUVERNELOR

Din punct de vedere istoric, in perioadele de criza, exista o crestere de valoare in privinta cooperarii si solidaritatii.

In recentele epidemii de sanatate publica, inclusiv cea actuala, crizele financiare, inclusiv criza finanziara 2007-2008, si dezastre naturale, cum ar fi tsunami-ul din 2004, cooperativele si organizatiile de

economie sociala mai larga au fost esentiale pentru a-si reconstrui comunitatea. Organizatiile de economie sociala au un succes deosebit in a ajunge la grupurile vulnerabile si a le reintegra in societate, umplând astfel unele goluri lasate de stat si piata.

Acest lucru se datoreaza faptului ca sunt ancorate local si ca scopul lor principal este condus social.

ECONOMIA SOCIALA SI ROLUL SAU IN ABORDAREA ESECURIILOR PIETEI SI ALE STATULUI

Esecuri ale pietei: teoria economica dicteaza ca, intr-o economie competitiva, piata este cel mai eficient mecanism de furnizare de bunuri si servicii.

Cu toate acestea, piata „esueaza” când nu sunt indeplinite conditiile de concurenta, si anume atunci când natura bunurilor si serviciilor nu este exclusiv privata (adica bunurile colective), atunci când informatiile nu circula perfect (asimetria informatiilor) sau când exista o concentrare de actori (oligopol, monopol).

Aceste situatii pot duce la tranzactii dezechilibrate, excluderea celor mai vulnerabili din tranzactii economice sau considerarea insuficienta a interesului colectiv, si o atentie insuficienta intereselor generatiilor viitoare. In unele circumstante, statul ofera o solutie publica, de exemplu in cazul productiei de bunuri colective.

Economia sociala este o alta cale de abordare a esecurilor pietei. Deoarece nu sunt conduse de maximizarea profitului, organizatiile din economia sociala pot folosi aceste mijloace pentru a favoriza scopurile sociale: neexcluderea prin preturi diferențiate, productia de bunuri colective, cresterea externalitatilor pozitive si reducerea celor negative.

Organizatiile economiei sociale prezinta, de asemenea, semnale de incredere (admitere sociala, guvernanta incluziva, natura non-profit, proximitate, prezența a voluntarilor) care le fac mai credibile sau mai capabile in productia de bunuri colective sau de incredere pentru a reduce comportamentele oportuniste. De asemenea, ele pot actiona ca o contra-putere prin strângerea intereselor celor vulnerabili pe piata (de exemplu, cooperativele de consum).

Eseuri ale statului: statul produce bunuri si servicii prin intreprinderi publice, administratii si agentii pentru a corecta esecurile pietei (de exemplu, bunuri colective) si / sau pentru ca rezulta dintr-o alegere colectiva de a mentine unele domenii in afara legii cererii si ofertei (de exemplu, in functie de pe tara - asistenta medicala, educatie, transport public, radio si televiziune publica, utilitati, banci).

Cu toate acestea, in anumite circumstante, statul „esueaza” in asumarea acestui rol de productie din cauza: ineficientei birocratice, constrangerilor bugetare, lipsei de coordonare intre diferite politici sectoriale si intereselor alegatorului care orienteaza alegerile guvernului.

Actorii din economia sociala sunt recunoscuti ca parteneri naturali in completarea actiunii publice, in special in productia de bunuri colective.

Ele sunt percepute ca fiind mai flexibile, propunând abordari inovatoare si diferențiate care se adreseaza cererilor eterogene, se confrunta cu costuri de productie mai mici si sunt capabile sa mobilizeze resurse suplimentare (venituri din vânzari, donatii, voluntariat, sponsorizare etc.).

Economia sociala este privita ca favorizând abordari preventive pentru a economisi costurile viitoare sau pentru a reduce in mod explicit externalizarile negative ale activitatilor economice. Astfel de economii de costuri se refera adesea la cheltuieli publice, de exemplu in domeniul asistentei medicale prin preventive.

Economia sociala permite o alocare mai buna a resurselor in furnizarea unor servicii si bunuri. Acesta este unul dintre motivele pentru care abordarile si strategiile de dezvoltare locala sau regionala valorifica din ce in ce mai mult potentialul economiei sociale. Datorita caracteristicilor specifice modelelor de afaceri ale economiei sociale, economia sociala produce efecte pozitive suplimentare asupra cheltuielilor publice (economii de costuri), asupra indivizilor, asupra teritoriilor (de exemplu, cooperarea in ecosistemele locale) si asupra societatii (de exemplu, coeziunea sociala).

Aceste functii de atenuare si preventie fac din economia sociala un partener natural si de incredere al guvernului si al societatii civile mai general.

Economia sociala a reacționat rapid pentru a raspunde nevoilor sociale urgente care decurg din criza COVID-19, contribuind la atenuarea efectelor crizei.

Un sondaj din Regatul Unit a confirmat ca, in ciuda dificultatilor intense de a continua sa functioneze pentru multe intreprinderi sociale, 96% dintre respondenti au spus ca isi sprijina in mod activ comunitatea, personalul sau beneficiarii pentru a face fata COVID-19.

Principalele actiuni ale economiei sociale in tarile OCDE au inclus:

- Furnizarea unei serii de servicii cruciale legate de sanatate si servicii sociale.

Deoarece capacitatea medicala a fost extinsa pentru a sustine afluxul de pacienti, organizatii precum SOS Medecins din Franta au atenuat presiunea asupra serviciilor de sanatate.

Acest serviciu a oferit vizite medicale la domiciliu pentru cei care aveau nevoie de asistenta si controale medicale, reducând numarul de vizite inutile la spital.

In Regatul Unit, in timpul crizei, peste 30% din totalul serviciilor de asistenta medicala comunitara si alte servicii nationale de sanatate au fost furnizate de intreprinderi sociale.

- Ajustarea operatiunilor lor pentru a servi celor care au nevoie in timpul crizei.

Multi actori sociali si-au ajustat operatiunile pentru a raspunde nevoilor imediate (hrana, sanatate, asistenta) ale comunitatilor vulnerabile si izolate sau au asigurat angajarea continua pentru persoanele vulnerabile.

Organizatii precum La Cantine pour tous din Quebec, Canada, care anterior furnizau mâncare sanatoasa copiilor in scoli, a lucrat cu parteneri pentru a servi 1 500 de feluri de mâncare grupurilor vulnerabile, in perioada de lock down din Canada.

Progetto Quid din Italia si-a mutat operatiunile de la fashion la productia de masti faciale reutilizabile si a continuat sa angajeze femei vulnerabile, oferindu-le oportunitati de venit.

Initiative ca acestea au sprijinit guvernul cu furnizarea de servicii esentiale (cum ar fi furnizarea de alimente, servicii de sanatate sau sprijin social pentru persoanele in vîrstă si persoane izolate), dar aceste servicii au fost furnizate intr-o maniera responsabila social.

- Dezvoltarea de parteneriate cu autoritatatile locale pentru a ajuta la furnizarea de servicii si pentru a atenua impactul direct al crizei, in special pentru grupurile cele mai vulnerabile.

S-au construit parteneriate fiabile intre organizatiile economiei sociale si guverne pentru a ajuta la atenuarea impactului crizei, in special la nivel subnational (regiuni si municipalitati), care este adesea responsabil pentru aspectele critice ale masurilor de izolare, ingrijirea sanatatii, serviciile sociale si economia locala dezvoltare.

Multe municipalitati au fost sub presiune sa ofere asistenta grupurilor cu risc, inclusiv o mare parte din populatia in vîrstă.

Asociatia Suedeza a Autoritatilor Locale si Regiunilor, impreuna cu Agentia Suedeza pentru Contingente Civile, au incheiat un acord cu organizatiile de economie sociala pentru a ajuta persoanele in vîrstă si alte grupuri cu risc, cu cumparaturi de produse alimentare si colectarea de medicamente in timpul COVID-19. criza. Acest parteneriat a contribuit la asigurarea furnizarii de servicii esentiale pentru toate cele 290 de municipalitati suedeze, dintre care multe sunt in zonele rurale.

- Ajutarea guvernelor sa faca fata crizei cu solutii concrete de jos in sus.

Actorii din economia sociala sunt experti in ceea ce functioneaza si ce nu functioneaza la nivel de baza si sunt condusi de dorinta de a imbunatati sistemul socio-economic in bine, ceea ce ii face o sursa valoroasa de informatii.

Multe guverne au organizat evenimente pentru a identifica noi solutii la problemele legate de COVID-19.

In Germania, hacker-ul #WirVsVirus („noi impotriva virusului“) a sustinut un “hcklaton” virtual in perioada 20-22 martie 2020 cu sustinerea guvernului federal al Germaniei in parteneriat cu organizatiile din economia sociala.

Peste 40.000 de participanti au petrecut weekendul lucrând la proiecte care au abordat una din cele peste 48 de provocari diferite în jurul crizei COVID-19.

Dupa doua zile de codificare si apeluri de conferinta, peste 1.500 de proiecte au fost propuse juriului.

Economia sociala a beneficiat de oportunitatile oferite de digitalizare pentru a mobiliza partile interesate si a ajuta in furnizarea de bunuri si servicii.

ECONOMIA SOCIALA SI DIGITALIZAREA

Ca in cazul intreprinderilor traditionale, si organizatiile din economia sociala profita de oportunitatile oferite de digitalizare.

Platformele digitale au fost esentiale pentru mobilizarea voluntarilor, identificarea celor care au nevoi in timpul crizei COVID-19 si pentru schimbul de informatii de la autoritatile locale si regionale cu organizatiile locale.

Platforma digitala beliana #OurCityHelps a fost partajata gratuit cu municipalitatile din Belgia si a identificat voluntari din toata tara, fiind utilizata si ca platforma pentru cereri de ajutor.

In Spania, La Bolsa Social (Social Stock Exchange), o platforma de crowdfunding s-a folosit pentru a crea un vehicul de investitii colective si participative, in parteneriat cu alti actori, pentru a sprijini start-up-urile care lucreaza la solutii la provocarile ridicate de Criza COVID-19.

PLATFORMELE DIGITALE SUNT – COLECTORI DE IDEI SI INITIATIVE

Cu mai multe intreprinderi si guverne care aplica „inovatie deschisa”, fara a se baza pe resursele interne sau cunostintele lor, multe dintre organizatii implica actori socialisti in procesele lor, in special atunci cand dezvolta un nou produs sau serviciu in jurul problemelor societatii.

Organizatiile economiei sociale au o intelegera clara a cerintelor si problemelor cu care se confrunta, precum si a tendintelor la nivel de baza, ceea ce le face contribuabili valorosi atunci cand dezvolta un produs sau serviciu nou relevant pentru domeniile operatiunilor lor.

Aceasta putere a ideilor a fost demonstrata de numeroase “hackatloane” organizate in intreaga lume, inclusiv in timpul crizei COVID-19 (#WirVsVirus).

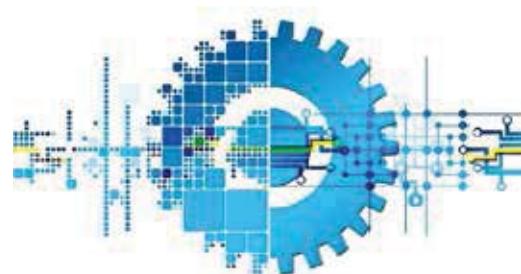
Desi digitalizarea aduce beneficii enorme, exista un decalaj digital, in special intre segmentele comunitatii care nu au abilitatile sau hardware-ul necesar.

Aceasta divizare digitala a fost pusa in relief in timpul crizei COVID-19. Actorii din economia sociala au cautat sa abordeze aceasta problema.

Molengeek, o organizatie beliana de economie sociala, a colectat si renovat computerele uzate din sectoarele public si privat, oferindu-le familiilor defavorizate pentru a se asigura ca sunt continuate activitatile scolare.

ROLUL ECONOMIEI SOCIALE IN TRANSFORMAREA SOCIETATILOR IN URMA CRIZEI COVID-19.

In ultimele decenii, economia sociala si-a intensificat eforturile de „transformare” a societatii prin implementarea unor practici si modele economice inovatoare si bazate pe valoare, construite in jurul unui scop social sau bazat pe cetateni.

Mai mult, economia sociala a creat noi aliante care implica cetateni, factorii de decizie, IMM-urile, universitatile si alti actori interesati, axati pe proiecte inovatoare din punct de vedere social care sprijina economiile si comunitatile locale. Structurile economiei sociale au identificat si dezvoltat oportunitati de nisa si, prin urmare, au deblocat noi sectoare care au fost ulterior preluate de intreprinderile traditionale.

Structurile din economia sociala au fost pionieri in moduri alternative prin care intreprinderile creeaza, capteaza si impartasesc valoare, precum si dezvolta modele si modele de colaborare, circulare si inclusive. Demonstrand cu succes aceste modalitati alternative de desfasurare a activitatilor economice, organizatiile de economie sociala inspira alti actori economici sa actioneze diferit, „integrand” aceste practici. Exemple in acest sens includ alimente ecologice si locale sau produse de comert echitabil, care se gasesc acum in supermarketurile obisnuite.

Structurile de economie sociala contribuie la transformarea societatii si a economiei prin:

- **Explorarea unor modele de afaceri alternative** si inspirarea unor practici durabile si favorabile incluziunii: actorii din economia sociala au aparut in sectoare in care economia dominanta era in mod traditional dominanta.

In Europa, initiativile comunitatii de energie regenerabila (REScoops) joaca un rol important in tranzitia energetica prin promovarea surselor de energie regenerabila si promovarea sistemelor de energie bazate pe cetateni.

Supermarketurile cooperatiste (cum ar fi Park Slope Food Coop din New York, La Louve din Paris sau BEES Coop din Bruxelles) sunt magazine alimentare detinute de membri in care consumatorii sunt, de asemenea, proprietari ai cooperativelor lor. Acest lucru modifica relatia traditionala proprietar-magazin si consumator si are ca rezultat promovarea alimentelor locale si ecologice, preturi accesibile pentru comunitatea locala, precum si incurajarea participarii si abilitarii locale.

Cinematografele non-profit (Cinema Beaubien din Montreal sau Les Grignoux din Liege) ofera oferte culturale dincolo de ofertele traditionale traditionale, sustinand filme de arta si filme independente, fara a exclude filmele comerciale (locale) pentru a sustine modelul de afaceri. In loc sa se concentreze pe maximizarea profitului, aceste organizatii ofera: o institutie culturala locala care favorizeaza coeziunea sociala; evenimente accesibile comunitatii locale; activitati educationale pentru scoli; angajare locala; si promovarea culturii locale in comunitatile lor.

- **Deblocarea de noi sectoare:** actorii din economia sociala identifica oportunitati economice in sectoarele de nisa, demonstrand potentialul economic al sectorului si contribuind la structurarea acestui sector de activitate.

In Belgia, organizatiile din economia sociala au fost pionieri in dezvoltarea sectorului de reciclare a textilelor inca din anii 1960, combinand dezvoltarea acreditarii verzi din acest sector prin vanzarea celor mai bune piese si utilizarea celor mai proaste piese in alte scopuri, cum ar fi izolarea, in acelasi timp un program de integrare a muncii care creeaza si mentine locuri de munca pentru grupuri vulnerabile. Aceste organizatii lucreaza impreuna ca federatie pentru a rationaliza colectarea textilelor si a face schimb de bune practici. Succesul acestor actori in

dezvoltarea acestui sector este demonstrat de noi actori economici care intra in acest domeniu, inclusiv actori privati cu scop lucrativ, consolidarea sectorului si intensificarea concurentei.

➤ **Furnizarea de servicii in zone indepartate si revitalizarea teritoriilor:** valorile actorilor din economia social cum ar fi influenta locala si deservirea membrilor comunitatii, ii fac parteneri valorosi pentru revitalizarea teritoriilor sau dezvoltarea activitatilor care sunt mai putin atractive pentru actorii economici principali.

Cooperativele de electricitate si telecomunicatii au jucat un rol semnificativ in anii 1930 in transformarea economiei rurale a Statelor Unite. Grupul cooperatist Mondragon a fost un partener in revitalizarea Regiunii Basce si in mentinerea ocuparii fortei de munca dupa Razboiul Civil spaniol si in a doua jumatate a secolului 201.

In timpul crizei COVID-19, actorii din economia sociala au jucat, de asemenea, un rol important in furnizarea de servicii in zone indepartate.

De exemplu, in Italia, unele cooperative au furnizat servicii de livrare gratuita pentru persoanele in varsta din zone indepartate; in SUA, asociatiile au sprijinit guvernul prin livrarea de mese elevilor intr-un numar limitat din scoli rurale inchise din cauza COVID-19.

Interesul pentru economia sociala a crescut in ultimele decenii stimulat fiind de schimbarile in obiceiurile consumatorilor, care acorda o atentie sporita originii si procesului de fabricatie si solicita produse care sunt produse in mod durabil si etic.

Economia sociala ofera oportunitatea de a face alegeri economice alternative, de a se implica activ in sfera economica si de a ajuta la remodelarea societatilor.

Initiativele de economie sociala inspirate care au aparut in timpul crizei COVID-19 confirma capacitatea structurilor din economia sociala de a adopta si adapta modele de afaceri alternative de succes, precum si de a cultiva binele comun, inovatia sociala si colaborarea.

Actorii economiei sociale au fost capabili sa mobilizeze rapid partile interesate locale pentru a co-proiecta solutii bazate pe loc si inovatoare din punct de vedere social, bazandu-se pe lanturi de valori locale.

In Franta, in zona rurala Auberive Vingeanne-Montsaugeonnais, o provocare a fost implementarea unor canale de solidaritate pentru persoanele cele mai vulnerabile si izolate. Organizatiile economiei sociale au jucat un rol semnificativ in furnizarea de servicii de asistenta medicala, aprovisionarea cu alimente si informatii pentru aceste grupuri vulnerabile si in identificarea persoanelor cu risc.

Organizatiile economiei sociale au colaborat strâns cu autoritatatile locale, creand solutii, impartasind experiente si informatii, demonstrând valoarea cunoștințelor si retelelor locale ale acestor organizatii (deosebit de importante in regiuni izolate) si aratand rezultatele pozitive ale dialogului si co-dezvoltarii solutiilor la nivel local.

ECONOMIA SOCIALA BENEFICII IN TIMPUL CÂT SI DUPA CRIZA COVID-19 IN SEGMENTE CHEIE

➤ **Economie:** Economia sociala contribuie la dezvoltarea economica, in special la dezvoltarea economica locala, prin stimularea activitatii economice si crearea de locuri de munca, in special pentru persoanele vulnerabile care sunt adesea excluse de pe piata muncii, contribuind la cresterea PIB-ului. Organizatiile economiei sociale stimuleaza practici responsabile si modele durabile si inclusive;

➤ **Societate:** Economia sociala contribuie la coeziunea sociala, in special la nivel local, prin reducerea inegalitatilor prin furnizarea de bunuri si servicii pentru cei mai putin instariti si la stimularea capitalului social si a sentimentului de comunitate prin implicarea cetatenilor in

activitatile lor, in diferite moduri (de exemplu, ca voluntari sau membri ai cooperativelor si asociatiilor);

➤ **Cetateni:** Economia sociala este benefica la nivel individual, prin servicii de baza ca o rezerva pentru serviciile guvernamentale, in special pentru grupurile vulnerabile. Astfel se ofera cetatenilor oportunitati de a participa la proiecte locale care contribuie pozitiv la societate.

➤ **Teritoriu:** Structurile de economie sociala sunt puternic inradacinate in teritoriul in care isi desfasoara activitatea, facilitand mobilizarea rapida a partilor interesate pentru a raspunde nevoilor urgente. Aceste organizatii sunt, actori importanti in economiile locale si regionale, deoarece creeaza locuri de munca, reduc disparitatile economice si sociale in orase si in zonele rurale si revitalizeaza comunitatile.

Economia sociala poate remodela sistemele economice si sociale post-criza prin inspirarea practicilor responsabile din punct de vedere social si ecologic in randul actorilor economici si prin scalarea modelelor de afaceri ale economiei sociale.

Strategiile de scalare pentru actorii economiei sociale, cum ar fi cooperativele si intreprinderile sociale, cresc impactul social si includ activitati de replicare in noile zone geografice, pentru a ajunge la noi populatii tinta, cu rezultat in diversificarea activitatilor si abilitarea indivizilor si grupurilor de a participa activ la procesele de inovare sociala.

ACTORII ECONOMIEI SOCIALE SI CRIZA COVID-19

Similar cu intreprinderile mari si mici traditionale, multi actori ai economiei sociale au fost afectati de criza COVID-19 si intampina dificultati in desfasurarea activitatii in aceasta perioada. Cu toate acestea, spre deosebire de multe IMM-uri, organizatiile din economia sociala furnizeaza adesea servicii esentiale si contribuie la prevenirea impacturilor negative viitoare ale crizei, colaborand cu comunitatile cele mai defavorizate si angajand pe cele mai indepartate de pe piata muncii traditionale, in special grupuri defavorizate si vulnerabile.

VIITORUL PE TERMEN SCURT AL STRUCTURILOR DIN ECONOMIA SOCIALA

Riscul post-criza COVID-19 este ca multi dintre actorii economiei sociale care si-au folosit toate resursele in a raspunde unor nevoi in starea de urgență, s-ar putea să nu poată continua să funcționeze în viitor din cauza problemelor de licitudine pe termen scurt.

Majoritatea structurilor din economia sociala indica faptul că situația lor se va agrava fără sprijin suplimentar din partea guvernului. Ar trebui să se facă o diferențiere între organizațiile din

economia socială a căror sursă principală de venit se bazează pe veniturile comerciale (vânzări de servicii sau bunuri) și cele care depind mai mult de subvențiile publice. Cel din urmă grup este cel mai puțin probabil să raporteze scaderi ridicate așteptate ale cifrei de afaceri în anul următor.

La fel ca firmele, anumite tipuri de structuri din economia socială se confruntă cu scaderi notabile ale activitatii.

Un sondaj efectuat în Coreea indică faptul că intreprinderile sociale se așteptau la o înrautătire a situației lor din cauza fluxurilor de număr reduse (85,1% dintre respondenți), o scadere a vânzărilor (83,7%) și perturbari ale managementului personalului (49,5%).

In Franta, un studiu recent realizat de asociatia intreprinderilor de integrare a muncii a raportat ca 95% din activitatea lor economica a fost afectata de criza COVID-19 si ca intreprinderile sociale de integrare a muncii ar pierde aproximativ 27% din veniturile proiectate pentru 2020.

In Regiunea Noua Aquitania, Franta, aproximativ 75% din organizatiile de economie sociala si-au redus activitatea si 45% raporteaza o pierdere a cifrei de afaceri de cel putin 50% in martie si aprilie 2020. In aceeasi regiune, 70% din organizatiile de economie sociala au mentionat ca criza COVID-19 le pune in pericol viabilitatea si, pentru una din trei organizatii, acest fapt a avut efecte imediate.

In Belgia, criza a afectat cu greu sectorul integrarrii sociale intreprinderilor sociale, 85% din locurile de munca si-au vazut activitatea redusa la 40% din capacitatea normala sau mai mica.

In Regatul Unit, 59% din intreprinderile sociale care au raspuns, se asteptau ca afacerea lor sa scada din cauza COVID-19, 36% preconizând o crestere.

IMPACTUL DIFERENTIAT ASUPRA STRUCTURILOR DE ECONOMIE SOCIALA

Impactul economic al crizei COVID-19 asupra structurilor din economia sociala variaza mult in functie de o serie de factori precum sectorul de activitate, dimensiunea, vârsta, modul de operare si structura financiara a organizatiei. Aceasta diversitate necesita masuri de sprijin differentiate si creeaza o provocare reala pentru factorii de decizie de a gasi instrumente relevante.

De exemplu, datele sondajului indica faptul ca, in Noua Regiune Aquitaine din Franta, organizatiile de economie sociala mai mici de cinci ani si cu mai putin de 10 angajati sunt cele mai afectate de criza, in timp ce marile organizatii de economie sociala fac fata mai bine crizei.

COVID-19 a avut un impact substantial asupra actorilor din economia sociala, impingându-i sa ajusteze modul in care opereaza pentru a asigura fluxul de numerar si sa identifice noi oportunitati (cum ar fi producerea de masti de fata) pentru a ramâne pe linia de plutire. Multe organizatii din economia sociala au trebuit sa isi revizuiasca modelele de afaceri / operationale si, pentru unele, sa inchida unele dintre activitatile lor pentru a asigura sustenabilitatea financiara a organizatiilor lor.

Unele dintre motivele pentru care actorii din economia sociala au fost mai afectati decât firmele in general de aceasta criza, in special având in vedere ampolarea si natura acesteia, sunt:

➤ **Numerar / rezerve de securitate limitate.** Majoritatea actorilor din economia sociala nu au rezerve mari de numerar datorita structurii modelului lor finantier, adesea având rezerve doar pentru câteva luni. De exemplu, organizatiile din economia sociala care depind in mare masura de finantarea publica nu pot acumula rezerve mari de numerar, deoarece fondurile publice sunt, in general, dedicate unor scopuri / activitati specifice si trebuie utilizate in totalitate. Rezervele de numerar sunt adesea posibile numai atunci când organizatia are venituri din alte surse (vânzari si / sau donatii).

Chiar si atunci când sunt posibile astfel de rezerve, actorii din economia sociala pot favoriza realizarea scopului lor social in locul acumularii semnificative de rezerve.

➤ **Dificultati de acces la anumite seturi de abilitati / resurse.** Multe organizatii de economie sociala nu necesita sau nu au dezvoltat acelasi set avansat de abilitati ca organizatii similare din sectorul privat, cum ar fi abilitati pentru prognoza financiara, internationalizare sau comunicare digitala.

- **Model de operare dependent de voluntari.** Masurile luate de multe guverne din cauza crizei COVID-19 au impiedicat adesea voluntarii sa-si continue sprijinul organizatiilor de economie sociala. Organizatiile din economia sociala au trebuit sa gaseasca noi modalitati de a oferi voluntari pentru a asigura mentinerea operatiunilor lor esentiale in timpul crizei si nu numai.
- **Incapacitatea accesarii programelor de sprijin guvernamental** datorita cadrelor legale specifice. Structurile de economie sociala au o varietate de forme juridice sau statut, de la organizatii non-profit, care nu pot distribui profituri membrilor si fondatorilor lor (de exemplu, asociatii sau fundatii). Aceasta diversitate de forme juridice si statut a impiedica unele structure ale economiei sociale de a accesa programe guvernamentale de sprijin.

MASURI MAJORE DE RASPUNS PRIVIND POLITICILE DE SPRIJIN PENTRU STRUCTURILE DIN ECONOMIA SOCIALA IN TIMPUL SI POST-CRIZA COVID-19

In primele saptamâni ale crizei, eforturile guvernamentale s-au concentrat pe asigurarea supravietuirii organizatiilor de economie sociala si dezvoltarea de noi parteneriate pentru furnizarea de servicii de baza.

Majoritatea tarilor au aplicat o abordare care implica unul sau mai multe dintre urmatoarele elemente:

- Sprijin financiar pentru costurile fixe prin subventii si imprumuturi usor accesibile.

Desi multi actori ai economiei sociale au beneficiat de masuri generale de sprijin oferite organizatiilor, unele guverne au implementat scheme speciale de acces pentru a se asigura ca toate tipurile de organizatii ale economiei sociale pot accesa masuri de sprijin.

De exemplu, in regiunea italiana Basilicata, a fost creat un fond cu un plafon de 350 000 EUR pe cooperativa pentru a sprijini valorificarea acestora si a mentine nivelurile de ocupare a fortelei de munca. In Franta, la nivel regional au fost create o serie de fonduri pentru a oferi acces facilitat la imprumuturi - in regiunea Noua Aquitania, Banque des Territoires si France Active au creat un fond de solidaritate si proximitate de 2 milioane EUR pentru organizatiile din economia sociala si solidara.

Exista, de asemenea, numeroase exemple la nivel national, cum ar fi imprumutul fara dobânda al Canada Emergency Business Account (CEBA) de pâna la 40 000 CAD pentru intreprinderile mici si organizatiile non-profit pentru a-si acoperi costurile de functionare in timp ce veniturile lor sunt redus temporar.

- Scheme de amânare pentru impozite, contributii la asigurarile sociale si chirii pentru immobile/spatii publice.

Schemele care imbunatatesc fluxurile de numerar ale organizatiilor de economie sociala au fost esentiale.

Multe tari au permis organizatiilor sa intârzie impozitele locale, TVA, impozitele pe venit, precum si contributiile la asigurarile sociale, de obicei timp de trei sau sase luni.

Guvernele au oferit, de asemenea, flexibilitate in ceea ce priveste termenele de depunere a documentelor administrative si au permis amânarea declaratiilor fiscale.

➤ Schemele de mentinere a fortei de munca si de sustinere a somajului au fost puse in aplicare de majoritatea guvernelor OCDE, permitând organizatiilor sa pună în aplicare scheme de munca pe termen scurt care urmaresc pastrarea locurilor de munca la organizatiile care au înregistrat o scadere temporara a cererii de servicii sau produse.

Accesul la indemnizatiile de somaj si la schemele de sprijin pentru venituri aferente a fost, de asemenea, ajustat in majoritatea tarilor OECD pentru a oferi mai mult sprijin financiar celor care si-au pierdut locul de munca din cauza consecintelor COVID-19.

In Regatul Unit, Schema de pastrare a locurilor de munca a acoperit pâna la 80% din personalul „furloughed” din cauza COVID-19 pentru a descuraja angajatorii de a face lucratorii disponibilizati.

In Franta, un program de disponibilizare temporara permite angajatorilor sa-si inregistreze personalul pentru un program de indemnizatie temporara pentru somaj legat de COVID.

Cu toate acestea, varietatea formelor juridice ale economiei sociale a creat uneori necesitatea unei reactii urgente. De exemplu, Confederatia Spaniola a Intreprinderilor din Economia Sociala (CEPES) a colaborat cu guvernul spaniol pentru a permite tuturor organizatiilor de economie sociala sa solicite o schema spaniola de somaj pe termen scurt / temporar, in aceleasi conditii ca si alte companii.

➤ Furnizarea de informatii cu privire la schemele de sprijin. Guvernele au facilitat accesul la informatii, permitându-le sa inteleaga mai bine schemele de sprijin disponibile si criteriile de eligibilitate. Coreea a elaborat plante privind problemele legate de sanatate referitoare la COVID-19 pentru lucratorii din intreprinderile sociale, precum si pachete si programe de sprijin economic disponibile pentru intreprinderi (inclusiv intreprinderi sociale) pentru a ajuta la acoperirea cheltuielilor.

In plus, Coreea a inclus si un plan de actiune daca angajatii economiei sociale contracteaza COVID-19.

➤ Instrumente pentru colaborare. Guvernele au sprijinit dezvoltarea instrumentelor pentru promovarea colaborarii intre economia sociala si alte parti interesate, cum ar fi sectorul privat si cetateni.

Guvernele din Spania, Germania, Belgia, Franta, Canada si Slovenia au sprijinit dezvoltarea platformelor de voluntariat, a diferitelor hackatloane ca modalitate de a rezolva provocarile create de criza COVID-19, precum si de a sprijini actorii din economia sociala in procesul lor de digitalizare.

➤ Distribuirea echipamentelor de protectie individuala, cum ar fi igienizatoare pentru maini si masti de fata catre organizatiile din economia sociala, acordând prioritate celor care lucreaza in sectoarele sanatatii si ingrijirii.

In unele tari, organizatiile din economia sociala au fost excluse de la primirea echipamentului individual de protectie, deoarece factorii de decizie nu i-au asociat initial ca actori ai sistemului de sanatate.

CE NE REZERVA VIITORUL

Pandemia COVID-19 a determinat numeroase schimbari in activitatile economice si in modul in care functioneaza societatile, aducând in prim plan rolul economiei sociale. Abordarea acestor provocari i-a determinat pe factorii de decizie sa regândeasca cum sa protejeze mai bine cetatenii si sa ofere serviciile necesare intr-un mod mai eficient. Criza a accelerat aparitia si vizibilitatea sporita a initiativelor de inovare sociala si de economie sociala, aratând contributiile lor pozitive la imputernicirea

oamenilor, consolidarea dinamicii bazate pe loc si remodelarea intreprinderilor si teritoriilor.

Structurile economiei sociale s-au dovedit a fi un element important in atenuarea efectelor pandemiei. Nu numai ca sprijina guvernele abordând problemele sanitare legate de COVID-19, ci sunt si un partener de incredere, asigurând o alocare mai buna a resurselor in furnizarea unor bunuri si servicii extrem de necesare pentru a rezolva ingrijorarile imediate.

Situatia actuala ofera un impuls pentru a lua decizii indraznute si curajoase, pentru a construi un viitor mai durabil si mai favorabil incluziunii.

Criza COVID-19 solicita o regândire a echilibrului obiectivelor de eficienta si rezilienta in diferite domenii ale sistemelor economice si sociale.

Eforturile post-criza pot fi transformate intr-o oportunitate de a imbunatati viata oamenilor si de a stimula inovatia. Aici organizatiile economiei sociale isi pot elibera potentialul maxim. Mai exact, economia sociala poate consolida tranzitia catre societati mai rezistente prin principiile sale (solidaritate, cooperare, impact social) si practici. Economia sociala poate inspira practici responsabile in rândul actorilor economici principali, aratând ca este posibila reconcilierea obiectivelor economice cu cerintele de mediu si sociale. Economia sociala extinde, de asemenea, inovatia sociala colectiva si sustine noi forme de parteneriate, adunând actori diversi, cu expertiza si perspectivele proprii privind provocarile actuale. Economia sociala ofera o cale credibila si orientata spre valoare catre tranzitia catre sisteme mai incluzive, durabile si rezistente intr-o lume post-COVID-19.

Este necesar un mix de masuri politice pentru a ajuta organizatiile economiei sociale sa supravietuiasca pe termen scurt si sa contribuie la modelarea societatilor noastre intr-un mod mai durabil si mai favorabil incluziunii pentru viitor. Guvernele pot folosi aceasta oportunitate pentru a dezvolta o viziune comună a viitorului lor pentru a „reconstrui mai bine”, iar actorii din economia sociala ar trebui sa aiba un loc la masa. Un plan de actiune pentru implementarea acestei viziuni ar contribui la stabilirea unei foi de parcurs la care organizatiile din economia sociala pot contribui activ. Politicile care promoveaza inovarea si cooperarea sociala pot ajuta inovatiile din economia sociala la cresterea impactului. Pentru a realiza acest lucru, organizatiile din economia sociala vor necesita resurse financiare continue si diversificate, precum si sprijin pentru profesionalizare, precum si pentru a detine cunostinte digitale in exploatarea instrumentelor relevante (open source, platforme cooperative).

BIBLIOGRAFIE. STUDII. REFERINTE.

www.oecd.org

www.ilo.org

www.ec.europa.eu

McCarthy, A. (2018), The Macroeconomics of the Circular Economy Transition

(S) PUNCTE TARI	(O) OPORTUNITĂȚI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Deschiderea față de economia socială și relativă noutate a conceptului în spațiul public; ➤ Potențial de dezvoltare a sectorului economiei sociale; ➤ Vizibilitate în creștere; ➤ Creșterea continuă a numărului de inițiative de tip responsabilitate socială / economie socială și de bune practici în acest domeniu la nivel național; ➤ Numărul mare de posibili beneficiari ai întreprinderilor sociale; ➤ Prin cooperare, membrii entităților de economie socială ating anumite obiective comune care nu pot fi realizate individual; ➤ Reducerea costurilor prin intermediul rețelelor de economie socială; membrii împart costurile de cercetare de piață, respectarea legislației de mediu, tehnice sau de formare pentru angajați și astfel dezvoltarea în comun a producției și pătrunderea pe piață devin obiective fezabile; ➤ Puterea de negociere mai mare asupra prețului produselor sau forței de muncă față de situația în care producătorul sau lucrătorul este singur și negociază individual; ➤ Investiție inițială plătită în proiect cu finanțare sau co-finanțare nerambursabilă; ➤ Training în domeniul antreprenoriatului social pentru o parte din personalul implicat în activitatea întreprinderii sociale. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Importanța acordată economiei sociale și responsabilității sociale la nivel european și internațional; ➤ Creșterea interesului pentru economia socială în România; ➤ Oportunitățile de finanțare pentru inițiative de economie socială oferite de UE ➤ Oportunități de dezvoltare și implicare în piață europeană/internățională pentru entitățile economiei sociale; ➤ Oportunitatea de a învăța, preluă și adapta modele de bune practici și lecții învățate din experiența altor state mai dezvoltate; ➤ Accesul la noi tehnologii care să îi permită lucrătorului în economia socială să treacă de la practici tradiționale la unele mai productive; ➤ Posibilități de încheiere de parteneriate publice și private; ➤ Externalizare de servicii; ➤ Potențial de creștere, vizibilitate; ➤ Idei de servicii noi, de dezvoltat (spații verzi, curătenie) ➤ Implicare voluntari; ➤ Evenimente organizate pe tema economiei sociale (seminarri, grupuri de lucru, conferințe, sesiuni de formare și pregătire).

(W) PUNCTE SLABE/ VULNERABILITĂȚI	(T) AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cunoașterea insuficientă a conceptului de economie socială, antreprenoriat social și responsabilitate socială; ➤ Cunoașterea insuficientă a conceptului de întreprindere socială; ➤ Slaba cunoaștere de către potențialii antreprenori a actelor normative care reglementează înființarea și funcționarea entităților economiei sociale; ➤ Cunoașterea insuficientă a avantajelor entităților economiei sociale; ➤ Numărul redus de studii, cercetări și evaluări sociologice ample asupra gradului de cunoaștere și aplicare a economiei sociale în România; ➤ Capacitate redusă de asumare a responsabilității în managementul firmei și de asumare a riscului; ➤ Cunoaștere limitată a aspectelor juridice și fiscale datorată modificării continue a legilor și a normelor metodologice în vigoare; ➤ Lipsa de corelarea a diferitelor aspecte din diferite acte normative; ➤ Competențe tehnice de nivel redus; ➤ Puține competențe economice; ➤ Nivel redus al capacitatii de producție; ➤ Lipsa unei piețe de desfacere stabilă; ➤ Nu sunt parte ale unor rețele naționale sau internaționale în special datorită costurilor de înscriere și menținere în rețea, precum și necunoașterii limbilor străine. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Legislația specifică insuficientă definită; ➤ Absența unor politici publice coerente de promovare a economiei sociale; ➤ Suport și implicare insuficientă a autorităților publice locale în promovarea proiectelor de economie socială; ➤ Lipsa fondurilor bugetare pentru promovarea economiei sociale, antreprenoriat și responsabilitate socială; ➤ Instabilitatea economică dată de criza economică globală; ➤ Sustenabilitatea firmelor în absența unor linii de finanțare; ➤ Absența unui management financiar adecvat, a unui „tutore” care să orienteze primele cicluri de viață spre performanță.

Probleme cheie și rezultate ce se doresc a fi obținute

Probleme cheie

La nivel european principalele dificultăți întâmpinate de economia socială și întreprinderile sociale țin de: (1) lipsa unui cadru legislativ atât la nivel european, cât și la nivel național, (2) nivelul scăzut de recunoștere a antreprenoriatului social și (3) accesul limitat la finanțare, dat de rigiditatea sistemului finanțier, burocratie și lipsa de informații. În România actorii economiei sociale identifică aceleași trei aspecte ca fiind problemele cheie, completate însă de multe altele pe care le prezentăm în continuare.

Cadrul legislativ și conceptual

Raportul de Evaluare Intermediară a Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (2011) accentuează faptul că lipsa de definire a conceptului de economie socială în context românesc a produs confuzie în rândul beneficiarilor, ceea ce a dus la dificultăți în accesarea fondurilor destinate economiei sociale.

Economia socială, în România, în acest moment are un cadru de reglementare și de politică publică definit de acte normative care reglementează înființarea și funcționarea entităților economiei sociale (cooperative, asociații și fundații, case de ajutor reciproc), acte normative care reglementează activitatea întreprinderilor în general sau anumite domenii de activitate ca serviciile sociale și de ocupare (inserția în muncă a persoanelor cu dizabilități sau, mai general, a grupurilor defavorizate de exemplu cum ar fi sub-contractarea, procedurile de externalizare a serviciilor de către autoritățile publice.). În acest context este necesară stabilirea unui cadru legislativ coerent al economiei sociale prin care să fie definite clar concepțile de economie socială și întreprindere socială. Acest cadru legislativ ar trebui să identifice și să se dezvolte mecanisme de sprijin pentru entitățile de economie socială, să creeze un spațiu propice luării de măsuri adaptate nevoilor specifice economiei sociale.

Un prim demers în această direcție a fost realizat în 2011 de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale care a propus spre dezbatere publică un proiect privind Legea Cadru a Economiei Sociale. Proiectul de lege definește concepțile cheie ale economiei sociale, dar și organizarea instituțională, tipuri de finanțare și mecanisme de sprijinire și încurajare a acțiunilor de economie socială. Proiectul de lege a provocat numeroase dezbateri și se află încă pe agenda publică a societății civile românești.

Nivelul scăzut de recunoștere a antreprenoriatului social

Domeniul economiei sociale este unul relativ nou în România, cel puțin în măsura în care îl definim în conformitate cu viziunea europeană. Lipsa unei definiții unanim acceptate, dar și a comunicării între principalii actori ai economiei sociale face ca vizibilitatea conceptului să fie limitată. Conceptul de economie socială este puțin cunoscut atât în rândul entităților care ar putea implementa proiecte, cât și în rândul beneficiarilor, neexistând acțiuni concrete de promovare a antreprenoriatului social. Din acest motiv este necesară creșterea gradului de conștientizare a importanței sectorului economiei sociale, a avantajelor implementării de

astfel de proiecte, precum și creșterea gradului de implicare a comunităților locale în dezvoltarea durabilă.

Finanțare

Politicele de sprijin asigură incluziunea activă prin promovarea întreprinderilor de inserție, a centrelor de ocupare și a cooperativelor sociale cu scopul integrării active pe piața muncii a persoanelor cu dificultăți de ocupare. La nivel european, politicele care vizează economia socială includ: politici instituționale, de cercetare, diseminare și formare, financiare, politici de suport bazate pe servicii reale și politici ale cererii.

Politicele financiare, cum ar fi politicile bugetare, asigură direct sau indirect fonduri pentru dezvoltarea economiei sociale: a) fonduri publice sau programe de subvenționare a ocupării în economia socială (în cooperative în Cipru, Germania, Italia, Spania); b) fonduri mixte gestionate de guvern sau de organizații specifice economiei sociale; c) alte surse de finanțare din veniturile din jocurile de noroc; d) fonduri speciale: politici de ocupare, ca măsuri active: acordarea indemnizației de șomaj în sumă fixă pentru persoanele care înființează o cooperativă sau o întreprindere individuală (Spania) sau prime de ocupare (Franța).

În România sursele de finanțare pentru entitățile economiei sociale sunt limitate atât în faza de inițiere/înființare, cât și pentru dezvoltare și menținere. Liniile de finanțare existente presupun metodologii și proceduri greoaie, fapt ce duce cel mai adesea la o accesare redusă a fondurilor. Ieșirea din impas s-ar putea realiza prin sprijinirea unor instrumente de finanțare durabile – fonduri de investiții specializate, fonduri de microcreditare, scheme de finanțare europeană de tip *Global Grants* prin care să se facă externalizarea/ cumpărarea de servicii sociale de la furnizori privați din cadrul economiei sociale.

Consiliere

Problema finanțării este strâns legată de nevoia de formare și consultanță pentru entitățile economiei sociale. Lipsa de sustenabilitate a multor proiecte de economie socială se datorează și faptului că nu au parte de consiliere nici în faza de inițiere și nici mai departe. Deși în cadrul POSDRU s-au înființat numeroase centre de resurse pentru economia socială nu există o evidență a acestora și nu este clar în ce măsură și ce tip de nevoi de asistență sau ce zone geografice acoperă.

Viabilitate economică

Întreprinderile sociale active în domeniul producției de bunuri și servicii de consum au dificultăți în a accesa piețe și sunt puțin competitive pe piața europeană liberă, în general din cauza dimensiunilor mici, a concurenței nelioiale în domeniul lor de activitate (meșteșuguri, produse alimentare tradiționale etc.), a lipsei de expertiză, de resurse de marketing și promovare. În domeniul serviciilor de interes general – al serviciilor sociale cu precădere – actorii economiei sociale se confruntă cu inexistența unei piețe reale de servicii în care autoritățile publice locale să cumpere servicii de la furnizorii privați, actori ai economiei sociale.

Monitorizare și evaluare

Procesul de evaluare a proiectelor economiei sociale și mai departe, finanțarea și implementarea lor, este mult îngreunată de lipsa unui cadru conceptual clar, dar și a unui sistem SMART de indicatori de monitorizare și evaluare. Acest fapt are efecte vizibile măsurabile în rata de absorbție scăzută a fondurilor. Este necesară, deci, îmbunătățirea metodelor de evaluare a impactului acțiunilor și politicilor din domeniul economiei sociale, prin realizarea un sistem de evaluare cu indicatori centrați pe rezultate sustenabile (de exemplu măsurarea variațiilor reale ale bunăstării unei persoane/ comunități, nu numărul de activități realizate sau întreprinderile sociale create, ci câte persoane trăiesc mai bine, au un serviciu stabil, nu mai sunt sărace).

Dezvoltare instituțională

Capacitatea insuficientă a instituțiilor locale, deficitul de resurse umane specializate și bugetele locale insuficiente, mai ales în mediul rural, plus disfuncționalitățile de comunicare și colaborare între nivelul central și cel local reprezintă factori care îngreunează dezvoltarea activităților de economie socială la nivelul comunităților din România.

Direcții de acțiune

În conformitate cu *Platforma europeană de combatere a sărăciei și excluziunii sociale* acțiunile cheie au în vedere:

- Îmbunătățirea accesului la locuri de muncă, protecție socială, servicii de bază (asistență medicală, locuință, etc.) și educație
- O mai bună utilizare a fondurilor europene pentru sprijinirea incluziunii sociale și combaterea discriminării
- Inovații cu caracter social care ar putea constitui soluții inteligente, în special în direcția acordării unui sprijin social real și eficient
- Încheierea de noi parteneriate public-privat
- Creșterea vizibilității domeniului economiei sociale/antreprenoriatului social și formarea în domeniul economiei sociale

Politici publice

- Adoptarea cadrului legislativ în domeniul economiei sociale;
- Identificarea și dezvoltarea mecanismelor de sprijin a entităților economiei sociale;
- Identificarea și evaluarea politicilor cu efecte asupra sectorului economiei sociale;
- Promovarea și susținerea dezvoltării de strategii, programe și politici guvernamentale în scopul stimulării ocupării prin intermediul antreprenoriatului social și economiei sociale;
- Promovarea dezvoltării locale, dezvoltării durabile și a industriilor verzi;
- Promovarea dezvoltării rurale prin activitatea organizațiilor associative rurale din domeniile agricol și silvic, asigurări sociale și de sănătate pentru grupuri excluse – inclusiv crearea de societăți mutuale de asigurări pentru agricultorii de subzistență și semi-subzistență;
- Instituirea "lunii promovării economiei sociale" (anual în luna mai), organizarea de evenimente, acțiuni de mediatizare a domeniului, vizând dezvoltarea locală și cetățenia activă, cooperarea și solidaritatea socială.

Întreprinderi sociale

- Dezvoltarea sectorului economiei sociale și a antreprenoriatului social prin înființarea de întreprinderi sociale;
- Creșterea numărului de întreprinderi sociale;
- Sprijinirea întreprinderilor sociale și activităților de economie socială;
- Dezvoltarea de întreprinderi sociale active în toate domeniile de activitate prioritare pentru economia socială cum ar fi servicii de interes general, inclusiv servicii sociale și de ocupare;
- Îmbunătățirea performanțelor economice ale întreprinderilor sociale din România – creșterea cifrelor de afaceri, a numărului de locuri de muncă, a numărului de membri deserviți prin programe – măsuri – acțiuni canale de marketing și promovare adecvate nevoilor întreprinderilor sociale);
- Consolidarea capacitaților instituționale ale organizațiilor economiei sociale existente, cu precădere cele din zonele rurale prin acces la formare, consultanță și finanțare dedicată capacitații instituționale și de afaceri.

CADRU LEGAL. CADRU FISCAL.

Caracteristici	Asociații & fundații	Ateliere protejate	Case de ajutor reciproc	Cooperative	Intreprinderi sociale de inserție	SRL (intreprindere socială)
Misiune economică (Activitate economică)	Conform legii, asociațiile și fundațiile pot efectua activități economice direct sau indirect (prin înființarea de societăți comerciale). Numai asociațiile și fundațiile angajate în activitate economică pot să fie considerate întreprinderi sociale. În 2015, acestea au cuprins mai multe și mult de 12% din toate asociațiile și fundațiile (CSDF 2017).	SRL-uri sau ONG-uri acreditate ca ateliere protejate; trebuie prin definiție să aibă activitate economică. ONG-urile creditate pot face comert, dacă reinvestesc 75% din profituri în programe socio-profesionale pentru integrarea lucrătorilor cu dizabilitati.	Principalele servicii furnizate sunt împrumuturi financiare mici pentru membri. Dar gama de servicii depășește zona de împrumuturi financiare : servicii sociale, culturale, activități recreative, servicii directe pentru sume modice furnizate prin intermediul altor membrii pensionari, magazine alimentare cu prețuri mici pt membrii, ateliere de reparări, servicii medicale și servicii funerare, cosmetice etc.	Cooperativa este o formă de asociere liberă în care mai multe 1pecific organizează activități de producție, de distribuție, prestări de servicii și de credit, bazată pe principiul întrajutorării. Există 3 tipuri de cooperative: -cooperativa de producție -cooperativa de întreprinzător -cooperativa de consum	Activitate economică – orice activitate generatoare de venit;	Orice persoană juridică de drept privat cu raspundere limitată, care desfășoară activități în domeniul economiei sociale, care detine un atestat de întreprindere 1pecif și 1pecifi principiile prevăzute la art. 4 din L219/2015, respectiv: Economia 1pecif se bazează pe următoarele principii: a) prioritate acordată individului și obiectivelor sociale față de creșterea profitului; b) solidaritate și responsabilitate colectivă; c) convergența dintre interesele membrilor asociați și interesul general și/sau interesele unei

1

SOCIAL ENTERPRISES AND THEIR ECOSYSTEMS IN EUROPE, Country report ROMANIA, Mihaela Lambru Claudia Petrescu. Unele informații au fost completate/actualizate cu legislația în vigoare la aprilie 2020, și cu informații de pe site-urile oficiale ale entităților analizate

					colectivități; d) control democratic al membrilor, exercitat asupra activităților desfășurate; e) specific2 specific2 și liber al asocierii în formele de organizare specific domeniului economiei sociale; f) personalitate juridică distinctă, autonomie de gestiune și independentă față de autoritățile publice; g) alocarea celei mai mari părți a profitului/excedentului financiar pentru atingerea obiectivelor de interes general, ale unei colectivități sau în interesul personal nepatrimonial al membrilor.
Misiune socială (Scop social principal și explicit)	Conform legii, scopul social explicită trebuie inclus în actele constitutive ale oricărui ONG.	Conform legii, cel puțin 30% din angajați trebuie să fie persoane cu handicap (articolul 5/29 / din lege 448/2006). Asigurarea de locuri de muncă pentru persoanele cu handicap persoanele constituie scop social.	Asociațiile de ajutor reciproc pentru pensionari se pot adresa și altor grupuri vulnerabile (serviciile lor pot fi și ele furnizate membrilor familiilor și altor beneficiari). De asemenea pot oferi servicii sociale / medicale servicii pentru membrii și familiile lor.	Potrivit legii cooperativei, obiectivul unei cooperative este promovarea economică, interese sociale și culturale a membrilor săi. Cooperativa este construită exclusiv în jurul nevoilor și intereselor membrilor din cooperativa, deși acest lucru tip de cooperativă poate promova, de asemenea și	Conform legii, cel puțin 30% din angajați trebuie să fie persoane vulnerabile. Nivelul de vulnerabilitate trebuie stabilit printr-o anchetă socială realizată de autoritățile publice locale, în conformitate cu HG 585/2016 (reprezentând normele metodologice de aplicare a Legii (1) Economia Socială contribuie la dezvoltarea comunităților locale, crearea de locuri de muncă, implicarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil, prevăzut de prezența lege, în activități cu caracter social și/sau activități economice, facilitând accesul acestora la resursele și serviciile comunității. (2) Economia Socială are

				obiective de interes comunitar /general.	219/2015).	următoarele obiective: a) consolidarea coeziunii economice și sociale; b) ocuparea forței de muncă; c) dezvoltarea serviciilor sociale. (3) Îndeplinirea obiectivelor prevăzute la alin. (2) se realizează, în principal, prin următoarele activități de interes general: a) producerea de bunuri, prestarea de servicii și/sau execuția de lucrări care contribuie la bunăstarea comunității sau a membrilor acesteia; b) promovarea, cu prioritate, a unor activități care pot genera sau asigura locuri de muncă pentru încadrarea persoanelor aparținând grupului vulnerabil; c) dezvoltarea unor programe de formare profesională dedicate persoanelor din grupul vulnerabil; d) dezvoltarea serviciilor sociale pentru creșterea capacitatea de inserție pe piața muncii a persoanelor din grupul vulnerabil.
Limitarea distribuirii profitului	În cazul fundațiilor și asociațiilor, există constrângeri în ceea ce privește redistribuirea de profit: ONG-urile nu distribuie excedentul	ONG-urile acreditate ca ateliere protejate respectă legea ONG-urilor. Pentru SRL-uri acreditate ca	Nu există dividende distribuite; orice surplus generat rămâne al asociației și este alocat unui scop social - furnizarea social / medical sau altul	Cooperativele sunt întreprinderi nonprofit. Dacă conform legii pot distribui doar o mică parte din profit către membrii lor (un	Conform legii, urile atestate ca întreprinderi sociale de inserție, trebuie să repartizeze min	Conform legii, SRL-urile atestate ca întreprinderi sociale, trebuie să repartizeze min 90% din profit unei cause sociale.

	membrilor asociati	ateliere protejate de facto respecta aceasta conditie pentru ca sunt scutiti de la plata impozitelor dacă acestea reinvestesc profiturile.	servicii pentru membrii lor.	membru poate avea până la 20% din acțiuni).	90% din profit unei cauze sociale.	
Administrare a activelor	În cazul dizolvării patrimoniul după lichidare nu poate să fie transmise persoanelor fizice, numai persoanelor juridice ale persoanelor private de drept sau de drept public cu un identic sau un scop similar, prin intermediul procedura stabilită în statutul asociației.		După lichidare, activele nu se distribuie către membri, dar este transferat la organizații cu un scop identic sau similar.	Cooperativele trebuie să respecte prevederile legii cooperativelor din 2005 și trebuie să aibă un o procedura anume.	În cazul dizolvării Patrimoniul după lichidare nu poate să fie transmise persoanelor fizice, numai altor interprineri sociale de insertie, prin intermediul unei proceduri stabilită în statut.	În cazul dizolvării, după lichidare patrimoniul nu poate să fie transmise persoanelor fizice, numai altor interprineri sociale, prin intermediul unei proceduri stabilită în statut.
Autonomie organizatorică fata de stat	ONG-urile sunt persoane juridice de drept privat. Unele pot avea utilitate publică.	Autoritatile publice pot înființa ateliere protejate	Persoane juridice de drept privat	Persoane juridice de drept privat	Persoane juridice de drept privat	Persoane juridice de drept privat
Administre inclusiva	Membrii adunarii generale iau decizii în majoritate. Aceasi regula a majoritatii de aplicata si in consiliul director. Deci se poate vorbi de regula democratica "un om, un vot"	Acestor organizații nu le este cerut de lege să Adopte în luarea deciziilor procese care permit reprezentarea echilibrata a părțile interesate, ele vor respecta legea de înființare.	De obicei, personalul nu poate participa la decizie, dacă nu au un reprezentant în Consiliu de Administratie.	Cooperativele sunt administrate democratic și respectă regula „o singură persoană, un singur vot”, indiferent de contribuția financiară a membrilor.	Conform legii, întreprinderile sociale de inserție trebuie să implice toți membrii în procesul de administrare	Conform legii, întreprinderile sociale trebuie să implice toți membrii în procesul de administrare

Bibliografie:

TRADUCERI SI ADAPTARI:

1. ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ PENTRU PROGRAMAREA FONDURILOR EUROPENE, Comitetul Consultativ Tematic OCUPARE, INCLUZIUNE SOCIALĂ și SERVICII SOCIALE; Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (MMFPSPV)
2. RAPORT DE CERCETARE ECONOMIE SOCIALĂ, Blocul National Sindical
3. GHID DE BUNE PRACTICI ÎN ECONOMIA SOCIALĂ, Fundația Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă
4. MODELE DE AFACERI PENTRU SERVICII RURALE, European Network for Rural Development
5. COOP ITALIAN FOOD;
6. CO-OPERATIVE GROUP LIMITED; Raport annual 2018
7. REWE-ZENTRALFINANZ EG, Combined Management Report 2018
8. SOCIAL ENTERPRISES AND THEIR ECOSYSTEMS IN EUROPE, European Union Programme for Employment and Social Innovation
9. SOCIAL ECONOMY AND THE COVID-19 CRISIS, OECD.

SITURI WEB:

www.mmuncii.ro
www.anr.gov.ro
www.undp.ro
www.anc.gov.ro
www.insse.ro
www.iccv.ro
www.coe.int
www.ec.europa.eu
www.socialinnovationeurope.eu
www.sustainability.com
www.fseromania.ro
www.ies.org.ro
www.fdsc.ro
www.scitecheuropa.eu
www.stories.coop/cooperatives/coop-italia-societa-cooperativa/
www.jeffreyhollender.com/coops-italian-style-a-look-at-the-legacoop-in-bologna/
www.summerinitaly.com/guide/coop
www.thenews.coop/49090/sector/view-top-300-co-operatives-around-world/
www.rewe-group.com/en/startseite
www.mondragon-corporation.com/en/
www.co-operative.coop/
<https://www.epa.gov/>

**CONȚINUTUL ACESTUI MATERIAL NU REPREZINTĂ ÎN MOD OBLIGATORIU
POZIȚIA OFICIALĂ A UNIUNII EUROPENE SAU A GUVERNULUI ROMÂNIEI.**